

صفحه ۳

جای خالی طرح‌های بلندمدت در سال پایانی دولت

صفحه ۴

سامانه باور ۳۷۳ و تأثیرات بازدارنده آن

صفحه ۷

پدرم هیچ وابستگی به دنیا نداشت

صفحه ۱۱

آدمم، دیدم و رفتم...

صفحه ۱۲

سرمقاله

غیر دموکراتیک‌ترین انتخابات

ما مخالف تحریم‌ها علیه ایران، ونزوئلا و کوبا هستیم و معتقدیم ایران حق دارد از برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای برخوردار باشد و بتواند برنامه نظامی خود را پیش ببرد تا برای دفاع از خود از آن استفاده کند
آمریکا اسلحه‌اش را به سمت ایران نشانه رفته است و هیچ‌گاه نمی‌شود به این کشور اعتماد کرد، طبیعت امپریالیسم همین است. ایران نباید درباره حق مسلم خود برای استفاده از انرژی هسته‌ای به آمریکا باج بدهد

صفحه ۶

گفت‌وگو با حسین مرصادی، به بهانه برگزاری نمایشگاه «به نام زیتون»

عکس‌هایی برای ثبت تاریخ دلاوری و مظلومیت

سپاه می‌تواند خودش در این زمینه کار کند. از این نظر که عکاسانی که به سوریه می‌روند، سازماندهی شوند و مشخص شود که کجا بروند، چه کسی آنها را ببرد و چطور عمل کنند؛ یعنی یک قرارگاه رسانه‌ای تشکیل شود

صفحه ۱۲

صاحب‌نظران در گفت‌وگو با صبح صادق تبیین کردند

ضرورت جریان‌شناسی سیاسی در مساجد

ما برای مقابله با جنگ نرم باید به پایگاه‌های خودمان عنایت ویژه‌ای داشته باشیم و آنها را بازسازی کنیم و گفتمان انقلاب اسلامی را تولید کنیم و آن را جاری گردانیم

صفحه ۲

«داریا» پس از چهار سال آزاد شد

شهرک «داریا» در غرب دمشق تسلیم شدند و گروه‌های مسلح و غیرنظامی‌ها از جمع‌تأثیر چهار روز شهرک «داریا» را ترک می‌کنند و به ارتش سوریه تحویل می‌دهند؛ شهری که برای معارضات مسلح در سوریه نماد کودتایی نبود که بر اساس آن ۷۰۰ فرد مسلح در

شهرک «داریا» در غرب دمشق، پس از چهار سال به آغوش دمشق بازگشت. داریا از اکتبر سال ۲۰۱۲ محل استقرار چند گروهک مسلح وابسته به «ارتش آزاد»، از جمله «لواء شهداء کفرسوسه» و «لواء شهداء الاسلام» بود.

با توجه به اهمیت جغرافیایی این شهرک و نزدیکی آن به دمشق، ارتش سوریه و مشخصاً نیروهای لشکر چهارم ارتش سوریه آن را به محاصره درآوردند و روزبه‌روز حلقه محاصره را تنگ‌تر و ارتباط آن با خارج را مسدودتر کردند تا اینکه تمام ارتباط آن با خارج قطع شد. سرانجام فوریه سال جاری (۲۰۱۶) ارتباط این شهرک با

الگوی برای دولتمردان

علی‌حیدری/ هشتم شهریور ۱۳۶۰ روز انفجار دفتر نخست‌وزیری و به عبارتی پایان دوره کوتاه ریاست جمهوری شهید محمدعلی رجایی بود که روزی تلخ در تاریخ انقلاب اسلامی به شمار می‌آید؛ چراکه هنوز یک ماه از شروع کار او در مقام دومین رئیس‌جمهور ایران نگذشته بود که عوامل جریان نفاق وی را به همراه محمدجواد باهنر (نخست‌وزیر) به شهادت رساندند. دورانی به لحاظ روزشمار اندک، ولی اثرگذار و ماندگار در حافظه ملت انقلابی ایران.

نام شهید رجایی با حرکت عظیم ملت بزرگ ایران عجین شده است و هر جا که از انقلاب اسلامی سخن به میان می‌آید، از تنها رئیس‌جمهور شهید هم یاد می‌شود، گویی که شهید رجایی نیز همزاد انقلاب بوده است. اما پرسش سالیان دراز و آمد و رفت دولت‌های متعدد، هنوز هم دوران شهید رجایی به مثابه خاطرهای تکرارنشدنی در اذهان نقش بسته باشد؟ در پاسخ باید گفت، از یک منظر بی‌شک وقتی یک مسئول عالی‌اجرائی کشور به زندگی پر زرق و برق دنیوی پشت پا بزند و همانند مردم زندگی کند، شبیه آنها لباس بپوشد و مانند آنها غذا بخورد و مردم او را از جنس خود بدانند ارتباط بین این دو فراتر از رابطه بین یک رئیس‌جمهور با مردمش خواهد بود و بین آنها پیوند قلبی و عاطفی برقرار می‌شود که رمز مانایی و جاودانگی شهید رجایی در قلب‌ها و دل‌های مردم نیز همین عامل است.

از نظرگاه دیگر هم می‌توان به این موضوع نگریست و آن، اینکه مردم رجایی را در قامت تمام‌عیار یک خدمتگزار می‌دیدند که چه در دوران ریاست جمهوری و چه در یک سالی که نخست‌وزیر دولت قبل بود، تمام هم خود را صرف زدودن غبار محرومیت از چهره مردم مستمیدهای کرد که زیر بار ظلم پادشاهان از حقوق خود محروم شده بودند. او با اقداماتی که مجال ادامه آن را نیافت، طعم شیرین خدمت را به محرومان و مستضعفان چشاند در حقیقت، مردم رجایی را با خدماتش می‌شناسند تا جایی که دوستی نقل می‌کرد، یک بار که برق در یکی از مناطق کشور قطع و وصل شده بود، مادر بزرگش با شکر نعمت برق برای کسی که آن را به قول او درست کرده بود، دعا کرد. از او می‌پرسند مگر می‌دانی چه کسی برق را به وجود آورده که پاسخ می‌دهد: بله، آقای رجایی! اما نکته مهمی که در این میان نباید آن را از نظر دور داشت، این است که دولتمردان ما باید به این موضوع توجه داشته باشند که چرا مردم نام شهید رجایی را هنوز در ذهن خود زنده و جاوید نگه داشته‌اند؟ شهید رجایی نماد پاکدستی، ساده‌زیستی و خدمت به محرومان و مستضعفان بود؛ اما چیزی که امروز جامعه اسلامی ما را رنج می‌دهد، نقطه مقابل اینهاست؛ یعنی گرایش برخی مسئولان به اشرافی‌گری، تجمل‌گرایی و فاه‌زدگی است که از فساد اقتصادی، فیش‌های حقوقی بر جومی و... نشئت می‌گیرد. چیزهایی که به تکرار ولی‌امر مسلمین بر مقابله با آنها تأکید کرده‌اند. به راستی، مقابله با چنین پدیده‌هایی که به اعتماد مردم به نظام و مسئولان ضربه فراوانی زده، نیازمند عمل انقلابی است؛ از این رو باید پا را از حرف و شعار فراتر گذاشت و همچون شهید رجایی بیشتر از حرف، عمل کرد.

از ماهیت جریان نفاق تا نفوذ در بیت منتظری در گفت‌وگوی اختصاصی صبح صادق با سردار محمد حسین نجات

صفحه ۱۰

برخی‌ها باید به خط امامی بودنشان شک کنند

افرادی که امروز در مقابل این اهانت سکوت کرده‌اند، باید به خط امامی بودنشان شک کنند. مدافع خط امام این بجه بسیجی‌هایی هستند که براساس رهنمودهای حضرت امام(ره) در این میدان، فعالانه حضور دارند و با لیبرال‌ها و منافقین مبارزه می‌کنند

سردار عراقی، جانشین فرمانده نیروی زمینی سپاه در گفت‌وگو با صبح صادق

صفحه ۱۱

هیچ نقطه‌ای از کشورمان دست ضدانقلاب نیست

نعمت سلامتی و امنیتی که در کشور ایران وجود دارد، محصول کارآمدی نیروهای نظامی است. برای امنیت ملی هر کشوری پنج شاخصه تعریف شده است که یکی از مؤلفه‌های آن وجود نیروهای مسلح کارآمد است. بزرگ‌ترین مأموریت هر دولت و کشوری این است که زیرساخت‌های توسعه را فراهم کند و حقیقت توسعه و تعالی این است که رشد و شکوفایی و سطح فرهنگ و رفاه عمومی افزایش پیدا کند.

یادداشت

خطرناک‌تر از داعشی‌های تکفیری

رسول سنائی‌راد/ طرح اعزام یک هواپیما به بغداد از سوی آمریکایی‌ها، با هدف نجات سران گروهک داعشی مسعود رجوی از کمپ لیبی، علاوه بر اینکه استمرار خط نفاق و دشمنی سران کاخ سفید علیه جمهوری اسلامی ایران را به اثبات می‌رساند، از جانمایی و تعریف نقش منافقین در سناریوی جدیدی حکایت می‌کند. حمایت علنی رئیس سابق دستگاه امنیتی آل‌سعود از منافقین و اعلام مرگ سرکرده گروهک نفاق در همایش پاریس، حمایت لجبستیکی از آنان برای افزایش سطح تحرکات دیپلماتیک مانند دیدار مریم رجوی با محمود عباس و دیدار وابستگان به نفاق با برخی دیپلمات‌های تونس، از جمله آنهاست. کاربرد این اهداف احتمالی این سناریو را می‌توان با ویژگی‌های گروهک منافقین این گونه گمانه‌زنی کرد:

۱- نفوذ برای تخریب و ترور یا تأثیرگذاری بر محاسبات و ذهنیات از جمله اهدافی است که منافقین در آن سابقه و مهارت خاصی دارند. اقدامات خرابکارانه در هفتم تیر و شهادت ۷۲ تن، انفجار دفتر ریاست جمهوری و شهادت شهیدان رجایی و باهنر، ترور ۱۷ هزار نفر تا نفوذ به بیت آقای منتظری و قرار دادن آقای منتظری مقابل نظام و رهبری و لانه کردن در بیت وی نمونه‌هایی از این اقدامات است. اخیراً و همزمان با فعال شدن آل‌سعود و آمریکا برای احیای جنازه متعفن نفاق، وابستگان آقای منتظری هم فایل صوتی او در دفاع از منافقین محارب را پخش کردند تا به نفع این سناریوی آمریکایی خوش‌خدمتی کرده باشند.

۲- سابقه و مهارت در جاسوسی یا حتی سندسازی و متهمسازی جمهوری اسلامی ایران و خوش‌خدمتی به سرویس‌های جاسوسی دشمنان نظام، از جمع‌آوری اخبار امنیتی و نظامی برای صدام و لشکریان متجاوز او تا متهمسازی جمهوری اسلامی ایران به فعالیت‌های هسته‌ای در عرصه نظامی و کمک به آمریکا برای پرونده‌سازی علیه کشورمان و زمینه‌سازی برای اعمال فشار و تحریم‌های ظالمانه نمونه آشکار این خیانت و کشورفروشی به دشمن از سوی منافقین است.

۳- لابی‌گری و ارتباط‌گیری با برخی افراد مخالف و کینه‌ای با نظام جمهوری اسلامی در بین دولتمردان کشورهای خارجی یا ایجاد انگیزه با ارتباط‌گیری و دادن رشوه و تبدیل آنان به ظرفیتی برای اعمال فشار بر دولت‌ها با هدف سخت‌گیری علیه کشورمان یا استفاده از نفوذ آنان برای انتقال اطلاعات و تحلیل‌های نادرست و ضدنظام جمهوری اسلامی ایران به افکار عمومی و جوسازی علیه کشورمان از ویژگی‌های منافقین است.

۴- مهارت استفاده از عواطف و احساسات وابستگان نفاق، به ویژه وابستگان معدومین و حتی تلف‌شدگان نفاق در همکاری با صدام علیه رزمندگان اسلام یا مجاهدین عراقی و سرکوب مردم عراق به نفع صدام با استفاده از فریب و مظلوم‌نمایی و تبدیل این پدیده به ظرفیت و ابزاری برای به کارگیری در داخل که نمونه آن ورود هواداران نفاق به فتنه ۷۸ و ۸۸ و برخی اقدامات نمایشی مثل شعارنویسی و تشکیل و سازماندهی گروه‌های خفته و پنهان است. اما آنچه مهم‌تر از شناخت این سناریو و اهداف آن است، ماهیت و ذات کینه‌ای و دشمنانه سران کاخ سفید علیه جمهوری اسلامی و استقلال‌طلبی ملت شریف ایران و دست برداشتن از این عداوت، حتی در شرایط مذاکره و حل مسائل از طریق برجام است. در این میان خوش‌خیالی و اعتماد بیش از حد برخی از افراد داخلی به این دست دراز شده با دستکش مخملی است که کم‌رنگ کردن نقش آمریکا در کودتای ۲۸ مرداد در نوشته‌ها و تحلیل‌های رسانه‌ای جریان‌ات مدعی اصلاح‌طلبی و روشنفکری در سالگرد این کودتای سپاه آمریکایی-انگلیسی نمونه آن است. این محافل با بزرگنمایی نقش کمپنیسم داخلی و طرفداران شعبان بی‌مخ از ذکر نقش آمریکا در جایگاه طراح و محور اصلی در کودتا طفره می‌رفتند، حال آنکه شعبان بی‌مخ‌ها و مسعود رجوی‌ها گرچه برده شهوت جنسی، پول و قدرتند، اما نوکری اجانب هم ویژگی مشترک آنهاست. به نظر می‌رسد خطر این ویژگی‌های مشترک، یعنی نوکری و خودباختگی نسبت به اجانب از داعشی‌گری تکفیری هم بیشتر است.

شش‌مین جشنواره سرسبز رنگ‌ها
معرفی مسئولان و مدیران موفق
نمایندگی ولی فقیه در سپاه

زمان: ساعت ۹ صبح روز سه شنبه
تاریخ: ۹۵/۶/۹
مکان: سالن اجتماعات شهید محلاتی
ستاد نمایندگی ولی فقیه در سپاه

دیرخانه اشراف نمایندگی ولی فقیه در سپاه

سؤال تریبون ۱۱
از دیدگاه شما اولویت اختصاص منابع بانک‌ها به چه بخش‌هایی باید باشد؟
همراه با ۳ جایزه
پایامک ۳۳-۹۹۰۰۳۰۰
صفحه ۱۱

لاهی شهر
یادواره سردار شهید آرمی والامقام
۱۴۲۰ شمس از شمس
بخش کوئله

زمان: پنجشنبه ۱۸ شهریور ماه ساعت ۱۷
مکان: صحن آستان مقدس امامزاده حسن(ع) شهرکوئله

سازمان ترویج یادواره شهیدای بخش کوئله
www.kalleh.com

کانال تلگرام صبح صادق
علاقه‌مندان می‌توانند برای دسترسی سریع‌تر به مطالب هفته‌نامه و دریافت فایل‌ها به کانال تلگرام هفته‌نامه مراجعه نمایند
@SobheSadeghWeekly

تبیین

حساسیت خاص رهبر معظم انقلاب به حقوق‌های نجومی

- دکتر عبدالله جوانی** / در حالی که برخی از مسئولان کشور بی‌میل

به فراموش شدن مسئله حقوق‌های نجومی نیستند، رهبر معظم انقلاب با حساسیت خاصی این موضوع را دنبال می‌کنند. از زمان لو رفتن فیش‌های نجومی برخی از مسئولان (هر چند اندک)، رهبر فرزانه و حکیم انقلاب اسلامی در چندین نوبت، به این موضوع اشاره فرموده و خواستار برخورد قاطع با متخلفان و مجرمان شده‌اند. معظم‌له روز چهارشنبه هفته گذشته، در دیدار با رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت، مجدداً با اشاره به موضوع فیش‌های حقوقی نجومی فرمودند: «نباید از موضوع حقوق‌های نجومی به آسانی عبور کرد.» به راستی دلیل این همه حساسیت از سوی رهبر معظم انقلاب نسبت به موضوع حقوق‌های نجومی چیست؟

با تحلیل محتوایی بیانات حضرت امام خامنه‌ای(مدظله‌العالی) در سال‌های گذشته و اظهارات معظم‌له در ماه‌های اخیر نسبت به موضوع فیش‌های حقوقی نجومی، می‌توان موارد زیر را به‌مثابه دلایل حساسیت ایشان در این باره برشمرد:
۱ – حقوق‌های نجومی صدای پای اشرافی‌گری در حکومت است. از بیانات معظم‌له طی ۲۷ مسال گذشته، این‌طور استنباط می‌شود که خلق یخوی اشرافی‌گری در مسئولان نظام اسلامی، یک تهدید و یک خطر بزرگ محسوب می‌شود و در صورت فرآگیر شدن چنین روحیه‌ای در مسئولان کشور، جمهوری اسلامی ایران از ماهیت حقیقی و آن رویکرد عدالت‌گرایانه‌اش فاصله گرفته و به سمت نوعی میرایی می‌رود.

بنابراین فیش‌های حقوقی عده‌ای از مسئولان کشور، صدای زنگ‌خطر جدی علیه ماهیت نظام دینی است؛ خطری که نابودکننده عدالت به‌مثابه شعار محوری و اساسی حکومت دینی می‌باشد. بر همین اساس معظم‌له، با حساسیت کامل موضوع را دنبال می‌کنند تا این خطر برطرف شود.

۲ – حقوق‌های نجومی، مانعی بزرگ بر سر راه دولت‌سازی اسلامی است. دولت‌سازی اسلامی، یکی از مراحل اساسی در فرآیند تکاملی انقلاب اسلامی به شمار می‌آید. بی‌تردید، ساخت جامعه اسلامی و تشکیل تمدن اسلامی به‌عنوان آرمان انقلاب اسلامی، متوقف بر ساخت دولت اسلامی است.

دولت اسلامی از منظر رهبر معظم انقلاب، آن دولتی است که مشی مدیران و کارگزاران آن، مشی اسلامی باشد. با گذشت ۳۷ سال از زمان پیروزی انقلاب اسلامی، همچنان در مرحله ساخت دولت اسلامی قرار داریم. تا مشی مدیران و مسئولان در نظام اسلامی منطبق‌بر آموزه‌های دینی نباشد، نمی‌توان گفت دارای دولت اسلامی هستیم.

از منظر رهبری، دولت اسلامی آن دولتی است که مدیرانش اهل رانت‌خواری، رشوه‌گیری، خاصه‌خواری، تبعیض، بی‌عدالتی و حیف‌ومیل بیت‌المال نباشند. امانت‌داری از بیت‌المال مسلمین، یکی از ویژگی‌های برجسته مدیران در دولت اسلامی است. حقوق‌های نجومی نشان می‌دهد که با گذشت ۳۷ سال از پیروزی انقلاب اسلامی، ساد‌زستی مسئولان و دقت در امانت‌داری از بیت‌المال، تا چه اندازه آسیب دیده است.

رهبر معظم انقلاب از حقوق‌های نجومی با عنوان همه‌جه به ارزش‌ها و خیانت به ازمان‌ها یاد کردند و این عمل را گناه می‌دانند. معظم‌له از این موضوع با عنوان دست‌اندازی به بیت‌المال یاد کردند و این حقوق‌های نجومی را، مصداق برداشت‌های نامشروع، غیرمنصفانه و ظالمانه از بیت‌المال اعلام فرمودند.

۳– حقوق‌های نجومی به اعتماد مردم ضربه فراوانی زد. نظام اسلامی، یک نظام مردمی است. پشتوانه اصلی مسئولان و حکومت در جمهوری اسلامی، مردم هستند. به عبارت دیگر، مردم به‌مثابه یک سرمایه عظیم اجتماعی، عامل بقا و تداوم انقلاب و نظام دینی خواهند بود. مردم تا زمانی در صحنه برای دفاع از جمهوری اسلامی و آرمان‌های انقلاب حضور پیدا خواهند کرد که نسبت به سلامت نظام و مسئولانش اعتماد داشته باشند. بنابراین، هر نوع سیاست، اقدام و رفتاری که به اعتماد مردم نسبت به نظام و مسئولان آسیب برساند، یک خطر برای بقای انقلاب و نظام به شمار می‌آید.

اعتمادزدایی و ضربه‌زدن به اعتماد مردم، یکی از آثار و پیامدهای منفی حقوق‌های نجومی است. بنابراین باید با جدیت، با این پدیده شوم و تلخ برخوردی قاطع صورت گیرد. رهبر بزگوار انقلاب اسلامی در دیدار مورد اشاره با اعضای هیئت دولت در این باره فرمودند: «نباید از موضوع حقوق‌های نجومی به آسانی عبور کرد… اعتماد مردم در این قضیه ضربه فراوانی خورد. … مردم و جوانان تحصیل کرده، دریافت‌های خود را با این دریافت‌های غیرعادلانه مقایسه می‌کنند.»

وقتی چنین خسارت‌هایی از حقوق‌های نجومی ناشی می‌شود و اعتماد مردم ضربه می‌خورد، باید این اعتماد را بازسازی کرد. تنها راه بازسازی اعتماد، برخورد جدی با متخلفان و مجرمان است. مردم انتظار برخورد با غارتگران بیت‌المال و خیانت‌کنندگان به آرمان‌های انقلاب را دارند. رهبر معظم انقلاب از همان ابتدای اشکار شدن این نوع خیانت‌ها و سوءاستفاده‌ها، با صراحت خواهان برخورد قاطع شدند. در دیدار هفته گذشته نیز معظم‌له با صراحت فرمودند: «با مسئله حقوق‌های نجومی برخورد قاطع شود.» ایشان برای برخورد با برداشت‌کنندگان نامشروع از بیت‌المال، مسئولیتی را متوجه دستگاه قضایی کردند و فرمودند: «قوه قضائیه با متخلفان برخورد کند.»

بدیهی است که در صورت برخورد جدی و عادلانه با متخلفان و مجرمان، از یک سو تا حدودی اعتماد آسیب‌دیده مردم ترمیم می‌شود و از سوی دیگر، این برخورد‌های قاطع، درس عبرتی برای دیگران خواهد بود. در غیر این صورت، در آینده نه چندان دور، شاهد تکرار برداشت‌های نامشروع و حقوق‌های نجومی و نامتعارف خواهیم بود؛ حقوق‌هایی که با زدن تیشه به ریشه اعتماد مردم، پایه‌های نظام اسلامی را سست خواهد کرد.

نکته‌ونظر

فیل سفید را رها کن

نکته: حکایتی معروف وجود دارد که پادشاه یک کشور به پادشاه کشوری دیگر یک فیل سفید هدیه می‌دهد، کسی که هدیه را می‌پذیرد، هزینه‌های زیادی را صرف نگهداری و خوراک این فیل سفید می‌کند، نسل‌های بعد بدون آنکه بدانند این فیل سفید به چه درد می‌خورد هزینه‌های زیادی را برای آن متحمل می‌شوند و دل‌شان هم نمی‌آید که آن را رها کنند و می‌گفتند: «حیف است تاکنون هزینه زیادی برای آن صرف شده است، نباید آن را رها کرد!»

نظر: یکی از هدایای استعمار به کشور ما پیدا کردن طلای سیاه از زیر پای ایرانیان بوده است. ویلیام تاکسی دارسی که یک میلیونر انگلیسی بود، نخستین فردی بود که ۱۱۵ سال پیش با روش‌های جدید روز و دستگاه‌های حفاری مکانیکی در ایران به اکتشاف نفت و حفر چاه پرداخت و بسیاری از سیاه‌پختی‌های ایران از آن زمان تاکنون به دلیل کشف این طلای سیاه بود و با اینکه هر ساله سخن از کاهش صادرات نفت به میان می‌آید باز هم بودجه کشور و بسیاری از مسائل دیگر به آن گره خورده است. شاید اگر انگلیسی‌ها در ابتدا نفت را در ایران کشف نمی‌کردند، امروز ایران سرانجامی بهتر داشت و استعدادهای ایرانیان زودتر کشف می‌شد.

دوشنبه ۸ شهریور ۱۳۹۵
سال هفدهم
شماره ۷۶۴

شاه کلید تحقق اقتصاد مقاومتی

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدابراهیم رئیسی در دیدار با اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه به‌دنبال اثبات کارآمدی اقتصاد مقاومتی در شرکت‌های اقتصادی وابسته به آستان قدس هستیم، اظهار داشت: رونق صنایع کوچک و متوسط، شاه‌کلید و راه‌گشای رفع معضل بیکاری و تحقق اقتصاد مقاومتی است.

صاحب نظران در گفت‌و‌گو با صبح صادق تبیین کردند

ضرورت جریان‌شناسی سیاسی در مساجد

□ **سیدمحمد مشکوه‌الممالک** / جریان‌شناسی سیاسی یکی از موضوعات مهمی است که همواره در لحظات حساس انقلاب اسلامی را از کید فتنه‌ها و توطئه‌ها نجات داده

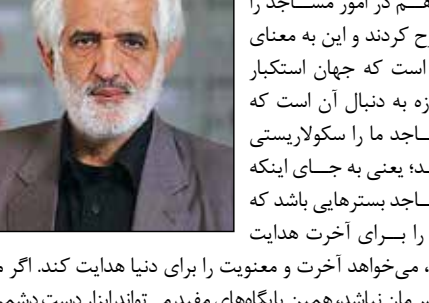
است؛ با این حال همواره دشمنان در تلاش بوده‌اند که با اخلاخ و انحراف در آن به اهداف گمراه‌کننده خود در مقابله با اسلام و انقلاب دست یابند.

رهبر معظم انقلاب در دیدار با ائمه جماعات مساجد تهران ضمن تأکید بر پرورش سیاسی جوانان و نمازگزاران در مساجد نسبت به حبله‌ها در این زمینه هشدار دادند و فرمودند: «بعضی‌ها مسجد را – برخلاف آنچه ما حالا عرض کردیم – از مسائل سیاسی می‌خواهند به‌کلی بر کنار بدارند. [می‌گویند] آقا شما وارد سیاست نشوید، کار خودتان را بکنید. کار خودتان یعنی چه؟ یعنی بیایید همان نمازتان را بخوانید و بروید؛ فقط پیش نمازی محض. این همان سکولاریسم است.»

خبرنگار صبح صادق در راستای تبیین صحبت‌های رهبر فرزانه انقلاب درباره اهمیت جریان‌شناسی سیاسی در مساجد گفت‌و‌گویی را با سه نفر از مسئولان ترتیب داده که شما را به خواندن آن دعوت می‌کنیم.

باید پایگاه‌های خودم‌ها را بازسازی کنیم

پرویز سروری*

حضرت آقا در بیانات اخیر خود مسئله سکولاریسم، آن هم در امور مساجد را مطرح کردند و این به معنای این است که جهان استکبار امروزه به دنبال آن است که مساجد ما را سکولاریستی کند؛ یعنی به جای اینکه مساجد بسترهایی باشد که دنیا را برای آخرت هدایت کند، می‌خواهد آخرت و معنویت را برای دنیا هدایت کند. اگر ما حواس‌مان نباشد، همین پایگاه‌های مفید می‌تواند ابزار دست دشمن شود. پس ما برای مقابله با جنگ نرم باید به پایگاه‌های خودمان عنایت ویژه‌ای داشته باشیم و آنها را بازسازی کنیم و گفتمان انقلاب اسلامی را تولید کنیم و آن را جاری گردانیم.

جریان‌سازی به معنای ایجاد پیوند بین حرکات و برنامه‌های مختلف در زمان‌های گوناگون و به نوعی استمرار برقرار کردن سطوح مختلف کشور است. جریان‌سازی سبب می‌شود ما تور ماهی‌گیری را (نه نخود ماهی) به دست مؤمن‌ترین و وفادارترین نیروهای انقلاب بدهیم و آنها را نسبت به مبانی و سابقه و رابطه موضوعات مختلف آگاه کنیم. به‌ویژه جریان‌سازی‌هایی که ممکن است فرهنگی یا سیاسی باشد که در بعد سیاسی امروز با این بدیعه روبه‌رو هستیم. جامعه ما یک جامعه سیاسی است و مردم ما به واسطه انقلاب هر روزه با موضوعات سیاسی درگیر هستند و بیشترین نیاز را احساس می‌کنند. اگر اینها به مبانی سیاسی و آبخشورها و عملکردهای آن آگاه باشند به خوبی می‌توانند آینده‌ای را که در پیش دارند، شناسایی کنند.

جریان‌شناسی به معنای آن است که مردم با عمق جریان‌های سیاسی به خوبی آشنا شوند.

■ **ما برای مقابله با جنگ نرم باید داشته باشیم و آنها را بازسازی کنیم**
و گفتمان انقلاب اسلامی را تولید کنیم و آن را جاری گردانیم

هنگامی که آمریکا در ساختار جنگ سخت شکست خورد، به تغییر رفتار روی آورد که مبتنی بر جنگ نرم است. ابزار جنگ نرم فیلم، کتاب، موسیقی یا اینترنت و وسایل دیگر است و یکی از تیغ‌های دول لبه است که انقلاب با ورود به این عرصه می‌تواند نتیجه را به سود جمهوری اسلامی تمام کند؛ اما دشمنان با تلاش‌های فراوان درصددند از طریق کتاب، فیلم و موضوعات مختلف یک عادی‌سازی نامعقولی را به جامعه و به‌ویژه جوانان ما بدهند. هیچ دینی ظرفیت‌های دین اسلامی را ندارد و هیچ جریان سیاسی در جهان وجود ندارد که امکان ایجاد ارتباط با مخاطب را داشته باشد. وقتی جریانات و احزاب سیاسی را در جهان دنبال می‌کنیم، می‌بینیم که با پرداخت هزینه‌های زیاد سعی دارند عده‌ای را جمع کنند و حرف‌شان را منتقل کنند؛ اما شیعه این بستر را در مساجد و حسینیه‌ها دارد و از هر طریقی و با هر بهانه‌ای مردم داطلبان‌ه در آن جمع می‌شوند.

* **رئیس کمیسیون نظارت شورای شهر تهران**

خبر تحلیلی

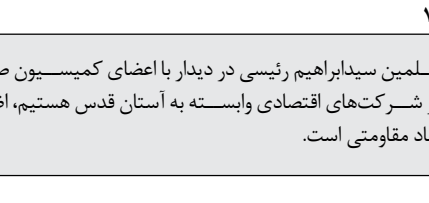
تداوم راهکارهای کم‌تاثیر

هفته گذشته در حالی که رهبر معظم انقلاب در دیدار با اعضای دولت یازدهم موضوع فضای مجازی و به ویژه ابتکار عمل در این فضا و بهره‌گیری از امکان فضای وب را یکی از هفت اولویت اصلی دولت یازدهم در یک سال باقی مانده از این دولت دانستند، خبرهای فراوانی درباره فضای مجازی در رسانه‌ها منتشر شد. از خبر اظهارنظر وزیر ارتباطات درباره نارضایتی دولت از ادامه فعالیت تلگرام در ایران و تکذیب این اظهارات از سوی دفتر محمود واعظی تا انتشار خبر احضار و دستگیری ۴۵۰ نفر از مدیران صفحه، کانال یا گروه در شبکه‌های اجتماعی موبایی، چون تلگرام، واتس‌آپ ، اینستاگرام، پیام‌رسان‌ها و… که سایت گرداب در توضیح آن نوشت: بر همگان روشن است که گسترش روزافزون شبکه‌های اجتماعی در کنار مزایای آن، آسیب‌های فراوانی را نیز ایجاد کرده است. افزایش بیش از پیش محتوای ضد اخلاقی و ضد ارزشی که کبان خانواده را هدف قرار داده، از جمله این آسیب‌هاست. در پی افزایش سطح مطالبات عمومی جامعه، برای برخورد با مجرمان مجازی و با هدف حمایت از کبان خانواده و جامعه اسلامی تلاش‌هایی صورت گرفته است، به طوری که این افراد بر اساس بندهای الف و ب فهرست مصادیق محتوای مجرمانه مورد تعقیب قضایی قرار گرفته‌اند. نکته مهم آنکه گزارش‌های مردمی ارسالی به سامانه گرداب، نقش مؤثری در شناسایی این افراد داشته است. خبری که در ماه‌ها و سال‌های گذشته بارها با عناوین دیگری چون برخورد با مدل فضای مجازی و… نیز تکرار شده است، اما آیا زمان آن نرسیده است به جای این احضارها و دستگیری‌ها راهکارهای دیگری را برگزینیم و به این روند کم‌تأثیر خامنه دهیم؟ بهتر نیست مدیران در حوزه فضای مجازی در همه دستگاه‌ها از جمله دولت و به‌ویژه در شورای عالی فضای مجازی به جای راهکارهای قهری سازوکارهای پیشگیرانه

اخبارویژه

مدیریت آیت‌الله خامنه‌ای عالی و ستودنی است

آیت‌الله مؤمن با اشاره به اینکه مدیریت آیت‌الله خامنه‌ای انصافاً عالی و ستودنی است و ایشان نه تنها از نظر مدیریت، بلکه از لحاظ علمی نیز کم‌نظیر هستند، تأکید کرد: اولین و آخرین برنامه و هدف دشمن، تضعیف رهبری نظام است. این عضو مجلس خبرگان رهبری همچنین اظهار داشت: دشمن پس از رهبر هر نهادی که موجب تثبیت نظام می‌شود را نیز تخریب و تضعیف می‌کند که یکی از آنها شورای نگهبان است و در رأس آن آیت‌الله جنتی که وقت خودش را صرف شورای نگهبان کرده است، تخریب می‌کند.

دشمن به دنبال مدیریت اذهان ملت ایران است

طبعاً تصمیم‌گیری و به دنبال آن انتخاب در هر حوزه‌ای به داشتن اطلاعات صحیح منوط است. در حوزه سیاست، افراد و جریانات منشا تأثیر هستند؛ حال این‌س تأثیر مثبت باشد یا منفی. اگر بازیگران کلیدی عرصه سیاست به درستی شناخته نشوند، نتایج تصمیم‌گیری‌ها و واقعیتی از آنان نداشته باشند، انتظار تشخیص و تصمیم درست با واقعیت منطبق نخواهد بود.

در همین راستا، ضروری است با توجه به آثار و تبعات رفتارهای سیاسی افراد و جریانات، آگاهی‌های درستی در اختیار مردم قرار داده شود. آینده کشور همین امروز ساخته می‌شود؛ از این رو آگاهی‌دهی به مردم نسبت به جریانات سیاسی کمک بزرگی برای ساختن آینده است.

یکی از روش‌های تغییر ذهن جوامع، تحریف تاریخ است. انگلیسی‌ها در این زمینه ید طولایی دارند. فرض این مدل آن است که افکار عمومی حافظه تاریخی بلندمدتی ندارد؛ از این رو با ارائه تفسایر تاریخی یا داستان‌های تاریخی مجعول تحت عنوان واقعیت و اصرار بر آنها کاری می‌کنند که حتی افرادی که در وقایع حضور داشته‌اند، نسبت به دیده‌های خود هم شک کنند.

بخشی از تلاش بی‌بی‌سی برای تهیه مجموعه‌های پرخرج، نظیر تاریخ شفاهی در همین راستاست. انقلاب اسلامی باید آنچنان که بود، در اذهان بماند و این وظیفه‌ای سترگ است؛ چراکه کوتاهی در این زمینه بستر را برای تحریف تاریخ مهیا می‌کند.

معمولاً جریانات سیاسی از تلاش بی‌بی‌سی برای تهیه مجموعه‌های پرخرج، نظیر تاریخ شفاهی در همین راستاست. انقلاب اسلامی باید آنچنان که بود، در اذهان بماند و این وظیفه‌ای سترگ است؛ چراکه کوتاهی در این زمینه بستر را برای تحریف تاریخ مهیا می‌کند

معمولاً جریانات سیاسی از تلاش بی‌بی‌سی برای تهیه مجموعه‌های پرخرج، نظیر تاریخ شفاهی در همین راستاست. انقلاب اسلامی باید آنچنان که بود، در اذهان بماند و این وظیفه‌ای سترگ است؛ چراکه کوتاهی در این زمینه بستر را برای تحریف تاریخ مهیا می‌کند

معمولاً جریانات سیاسی از تلاش بی‌بی‌سی برای تهیه مجموعه‌های پرخرج، نظیر تاریخ شفاهی در همین راستاست. انقلاب اسلامی باید آنچنان که بود، در اذهان بماند و این وظیفه‌ای سترگ است؛ چراکه کوتاهی در این زمینه بستر را برای تحریف تاریخ مهیا می‌کند

معمولاً جریانات سیاسی از تلاش بی‌بی‌سی برای تهیه مجموعه‌های پرخرج، نظیر تاریخ شفاهی در همین راستاست. انقلاب اسلامی باید آنچنان که بود، در اذهان بماند و این وظیفه‌ای سترگ است؛ چراکه کوتاهی در این زمینه بستر را برای تحریف تاریخ مهیا می‌کند

معمولاً جریانات سیاسی از تلاش بی‌بی‌سی برای تهیه مجموعه‌های پرخرج، نظیر تاریخ شفاهی در همین راستاست. انقلاب اسلامی باید آنچنان که بود، در اذهان بماند و این وظیفه‌ای سترگ است؛ چراکه کوتاهی در این زمینه بستر را برای تحریف تاریخ مهیا می‌کند

معمولاً جریانات سیاسی از تلاش بی‌بی‌سی برای تهیه مجموعه‌های پرخرج، نظیر تاریخ شفاهی در همین راستاست. انقلاب اسلامی باید آنچنان که بود، در اذهان بماند و این وظیفه‌ای سترگ است؛ چراکه کوتاهی در این زمینه بستر را برای تحریف تاریخ مهیا می‌کند

معمولاً جریانات سیاسی از تلاش بی‌بی‌سی برای تهیه مجموعه‌های پرخرج، نظیر تاریخ شفاهی در همین راستاست. انقلاب اسلامی باید آنچنان که بود، در اذهان بماند و این وظیفه‌ای سترگ است؛ چراکه کوتاهی در این زمینه بستر را برای تحریف تاریخ مهیا می‌کند

معمولاً جریانات سیاسی از تلاش بی‌بی‌سی برای تهیه مجموعه‌های پرخرج، نظیر تاریخ شفاهی در همین راستاست. انقلاب اسلامی باید آنچنان که بود، در اذهان بماند و این وظیفه‌ای سترگ است؛ چراکه کوتاهی در این زمینه بستر را برای تحریف تاریخ مهیا می‌کند

روی خط خبر

آغاز فعالیت انتخاباتی اصلاح‌طلبان

افشین حبیب‌زاده از فعالان اصلاح‌طلب با بیان اینکه فعالیت اصلاح‌طلبان برای انتخابات‌های پیش رو آغاز شده است، از تشکیل کمیته‌ای از سوی شورای مشورتی اصلاح‌طلبان با هدف بررسی برنامه‌های انتخاباتی این طیف برای شورای شهر و تعیین شاخه‌های کاندیداهای این انتخابات خبر داد و گفت: «از زمان تشکیل این کمیته با مسئولیت‌آقای محمدعلی نجفی تاکنون هشت جلسه برگزار شده و این کمیته تقریباً اسناد مربوط به وظایفی که برعهده داشته را تهیه کرده است. قرار است اسناد تهیه شده در اختیار شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان قرار گیرد و آنها هم پس از اعمال نظرات خود نسبت به اعلام نهایی آن اقدام کنند.»

تهران امن‌ترین شهر جهان

مجله اکونومیست طی گزارشی به بررسی شاخصه‌های امنیت در شهرهای مهم جهان پرداخت و تهران را امن‌ترین شهر جهان در سال ۲۰۱۶ نامید، اکونومیست در این‌باره نوشت: «گرچه ملبورن در رده‌بندی نهایی با در نظر گرفتن ویژگی‌های پایتاز و ریشه‌ای که در اندازه‌گیری‌های مقیاس امنیت و کیفیت زندگی جزء عوامل ثابت هستند، مقام اول شهرهای جهان را به دست آورده است، اما تهران با توجه به متغیرهای اثرگذار که نقش نسبی و مقطعی را در این اندازه‌گیری‌ها دارد، در پنج سال اخیر بیشترین میزان امید به زندگی را در خود افزایش دهند و حفظ کنند.»

بسج دانش‌آموزی حذف می‌شود؟

رئیس‌جمهور «الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل اختیاری کنوانسیون حقوق کودک در مورد به کارگیری کودکان در منازعه مسلحانه» در ۲۳ تیر ماه امسال برای طی تشریفات قانونی به مجلس فرستاد، در حالی که ۲۴ مرداد ماه با نظر مخالف مرکز پژوهش‌های مجلس روبه‌رو شد. این لایحه در ۲۵ مرداد در کمیسیون حقوقی مجلس تصویب شده و قرار است هفته آینده برای رأی‌گیری به صحن علنی مجلس بیاید. این در حالی است که کارشناسان بر این باورند پس از تصویب کنوانسیون حقوق کودک، بسج دانش‌آموزی به عنوان مرکز به کارگیری کودکان در یک گروه مسلحانه تلقی شده و باید از ساختار مدارس ایران حذف شود. و نباید از ساختار مدارس ایران حذف شود. و نباید از ساختار مدارس ایران حذف شود.

قدرتمندترین فرد در غرب آسیا

کارشناس اندیشکده کارنگی در «وال‌استریت ژورنال» نوشت: «آیت‌الله خامنه‌ای به قدرتمندترین فرد در غرب آسیا تبدیل شده است. ارزیابی تأثیر توافق هسته‌ای بر غرب آسیا، سال‌ها وقت نیاز دارد؛ اما امیدها برای اینکه برجام موجب تضعیف رهبر ایران و سپاه پاسداران شود، هنوز محقق نشده است.»

ایران ابرقدرت منطقه‌ای

روزنامه «القدس العربی» درباره همکاری ایران و روسیه نوشت: «ایران با کشاندن روس‌ها به پایگاه همدان به جهان اعلام کرد، یک ابرقدرت منطقه‌ای است که قادر است با ابرقدرت‌های جهانی غیر از آمریکا وارد معامله شود.» این در حالی است که «یونایتدپرس اینترنشنال» نیز با اشاره به این همکاری، آمریکا را بزرگ‌ترین بازنده آن دانست و تأکید کرد: «آمریکا باید در این زمینه، تنها خودش را مقصر بداند، زیرا درک صحیحی از مرزبندی در روابط با رقیبا و متحدانش ندارد.»

با ایران تسویه کردیم

«الیزابت ترودو» سخنگوی وزارت خارجه آمریکا تأیید کرد، این کشور بدهی ۱/۷ میلیارد دلاری خود به ایران را به طور کامل و در دو مرحله تسویه کرده است. پیش از این واشنگتن تأیید کرده بود، ۴۰۰ میلیون دلار از این مبلغ همزمان با میادله زندانیان با ایران، به صورت نقدی پرداخت شده است. به گفته ترودو، باقی‌مانده مبلغ، یعنی ۱/۳ میلیارد دلار دیگر، سه روز پس از میادله، از محل تنخواه قضایی آمریکا، که بودجه در نظر گرفته شده برای پرداخت دیون قضایی خارجی آمریکاست، با ایران تسویه شده است.

دولت پیرسالار

مجدد فراهانی، دبیرکل حزب ندای ایرانیان و فعال سیاسی اصلاح‌طلب دربارۀ نفاظ ضعف و قوت دولت روحانی و عملکرد سه ساله آن، گفت: «اگر چه دولت روحانی وارث مشکلاتی بود که از دولت قبل باقی مانده بود و در دوران احمدی‌نژاد بر اثر تحریم‌های طاقت‌فرسا اقتصاد کشور زمین گیر شده بود، اما این دولت نیز نقاط ضعفی دارد، از جمله اینکه دولت یازدهم یک دولت «پیرسالار» است، انتظار این بود که با تغییر مجلس‌دوم، دولت که از این فضا استفاده کرده و اقدام به نوسازی ناپیینه کند.»

بازداشت یک مدیر دولتی

یک منبع آگاه در وزارت آموزش و پرورش از دستگیری مدیرعامل صندوق ذخیره فرهنگیان به جرم اختلاس از سپرده‌های اعضای صندوق خبر داد. صندوق ذخیره فرهنگیان با بیش از ۸۰۰ هزار نفر عضو، وابسته به آموزش و پرورش است و از سپرده‌های ماهیانه فرهنگیان، به آنها سود سالیانه پرداخت می‌کند که بانک سرمایه نیز از زیرمجموعه‌های این صندوق به شمار می‌آید.
گفتنی است، مجموعه معوقات بانک سرمایه ۴۶۰۰ میلیارد تومان است که ۳۲۸۵ میلیارد آن دست پنج نفر است و وثیقه‌های قوی از آنها گرفته نشده است.

پرونده فریدون در مجلس

«محمدمهدی زاهدی» رئیس کمیسیون آموزش مجلس شورای اسلامی، با اشاره به آخرین وضعیت رسیدگی به پرونده تحصیلی «حسین فریدون» مشاور رئیس‌جمهور در این کمیسیون اظهار داشت: «گزارشی از سوی وزیر علوم به‌دست‌مان رسیده است؛ این گزارش به کمیته آموزش عالی کمیسیون ارسال شده است و اگر لازم باشد، پس از بررسی و نظر کارشناسی، اقدام لازم صورت می‌گیرد.»

در شوراها متحد می‌آییم

اسدالله بادامچیان، عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه در پاسخ به پرسشی درباره رویکردهای اصولگرایان برای انتخابات شوراها، گفت: «موضوع انتخابات شوراها در جریان اصولگرایی مورد بحث و بررسی قرار دارد و نظر همه اصولگرایان نیز این است که با تفاهم کار کنیم تا یک شورای شهر قوی و به دور از جنجال و حاشیه داشته باشیم.» وی افزود: «امروز فضای حاکم بر جبهه پیروان و اصولگرایان این است که در موضوع انتخابات شوراها ائتلاف کنیم و اتحاد داشته باشیم.»

امنیّت در سایه نظام اسلامی

حجت‌الاسلام سیدمحمود علوی، وزیر اطلاعات با اشاره به خطر تبلیغ و عضوگیری وزارت تروریستی به هوش‌شماره وزارت اطلاعات در این زمینه اشاره کرد و گفت: «تاکتسون بیش از ۱۵۰۰ جوان ایرانی را که قصد داشتند به گروه‌های تروریستی بپیوندند، شناسایی کرده و طبق مبانی اسلامی، دینی و قرآنی، آنها را از مسیر برحذر داشته و از پیوستن به هیچ‌جولوگیری کرده‌ایم.»

فراز منافقین به اروپا

یک هوآپیمای مسافربری مأموریت داشته است سران رده بالای منافقین را که گفته می‌شود نزدیک‌ترین افراد به مسعود رجوی، سرکرده این سازمان هستند، از عراق فراری دهد. براساس این خبر، هوآپیمای مذکور قرار بود بیش از صد نفر از اعضای منافقین را در فرودگاه بغداد سوار کرده و از مسیری ویژه به اروپا منتقل کند. در این پرواز که هیچ مسئول دیگری به جز اعوض یک سازمان نخواهد بود، در ظاهر با هماهنگی کمیساریای پناهندگان سازمان ملل وارد عراق می‌شود، اما در پشت پرده این ماجرا هماهنگی نیروهای نظامی آمریکایی و همچنین نیروهای سعودی قرار دارد.

در موضوع برجام ماجرا عکس شده است

رخداد

اردوغان در سوریه به دنبال چیست؟ جرابلس، کابوس اردوغان

□**محمد رضا مرادی/** چند روز گذشته، نیروهای ترک و «ائتلاف ضد داعش» به شهر جرابلس در شمال سوریه حمله کردند. ارتش ترکیه برای نخستین‌بار از زمان شروع بحران پنج ساله سوریه، ۲۵۰ کماندو را به همراه بیش از ۱۰۰۰ شبه‌نظامی از هفت گروه عضو ارتش آزاد سوریه، به داخل خاک این کشور اعزام کرد.این نظامیان با حمایت هوایی بمبافکن‌های سنگین نیروی هوایی آمریکا، شهر مرزی جرابلس را تصرف کردند. چند گروه تروریستی و حتی شبه‌نظامیان کرد که مطلوب آنکارا نیستند در این شهر حضور داشتند. با شروع حمله و اعلام رسمی دولت آمریکا مبنی‌بر قطع کمک‌های مالی به کردها در صورت عدم عقب‌نشینی از این ناحیه، همه به سرعت شهر را خالی کردند و نیروهای ویژه ارتش ترکیه فاتحانه وارد شهر شدند. در همین حال، وزارت خارجه سوریه عملیات موسوم به «سپر فرات» ترکیه در شمال سوریه را محکوم کرد و مداخله نظامی آنکارا را نقض آشکار حاکمیت سوریه دانست. «هاریا زاخاروا» سخنگوی وزارت خارجه روسیه نیز اعلام کرد، مسکو در برابر این مداخله نظامی، موضع نرمی نخواهد گرفت. به دنبال این حملات، تروریست‌های ارتش آزاد در جرابلس مستقر شدند،

اما ترکیه در سوریه به دنبال چیست و چرا شهر جرابلس را آماج حملات خود قرار داده است؟

بزرگ‌ترین کلبوس اردوغان، خودمختاری کردهای سوریه است؛ چرا که این مسئله به شدت فضای امنیتی ترکیه را در هم خواهد نوردید و این کشور را درگیر مشکلات امنیتی شدیدتری خواهد کرد. به همین دلیل اردوغان به دنبال آن است تا از این کلبوس جلوگیری کند. هدف آنکارا در تهاجم به جرابلس نیز بیش از آنکه داعش باشد، کردهای سوریه است. از نظر ترکیه اشغال جرابلس به دست نیروهای حزب اتحاد دموکراتیک کردها به این معناست که بخشی از مرزهای کشور به دست کردها می‌افتد و آنکارا در تلاش است به هر قیمتی که شده مانع از اتفاقی شود که در نیمه ماه اوت اسمال در چند کیلومتری جرابلس رخ داده نیروهای موسوم به «سوریه دموکرات» که بیشتر آنها را نیروهای کرد یگان‌های مدافع خلق تشکیل می‌دهند، توانستند شهر منیج در شمال سوریه را به طور کامل از اشغال داعش آزاد کنند. در صورتی که نیروهای کرد در ادامه پیشروی خود موفق شوند جرابلس را به کنترل خود درآورند می‌توانند کانتون‌های جزیره و کوبانی را به کانتونعفرین در غرب سوریه متصل کنند و بیش از هر زمانی دیگر به آرزوی دیرینه خود، یعنی منطقه مستقل کردستان در امتداد مرزهای جنوبی ترکیه نزدیک شوند. مسئله‌ای که آنکارا آن را خط قرمز خود اعلام کرده بنابراین، هدف اصلی عملیات «سپر فرات» کردهای مسوری هستند. از منظر آنکارا، جرابلس نباید به نقطه اتصال عفرین و کوبانی تبدیل شود. ترکیه اعلام کرده است که داعش را از مرزهای خود پاک‌سازی می‌کند؛ اما اجازه نخواهد داد این منطقه به دست کردهای سوریه بیفتد. ترکیه امروز در حال درو کردن طوفانی است که در پنج سال گذشته در سوریه کاشته است. آنکارا تصور می‌کرد که می‌تواند امنیت سوریه را از بین ببرد و مرزهای ترکیه را همزمان امن نگه دارد، اما غافل از آنکه شاید بتوان امروز ترکیه را بزرگ‌ترین بازنده بحران سوریه دانست؛ چرا که خطر اصلی این بحران برای مرزهای جنوبی ترکیه است. البته، ترکیه باید بداند که نمی‌تواند با تجاوز یکجانبه به بخشی از خاک سوریه بدون هماهنگی با دمشق به اهداف خود دست یابد. شاید وقت آن رسیده باشد که اردوغان با پایین آمدن از اسب غرور به اشتباهات خود درباره سوریه اعتراف کند و اگر واقعاً به دنبال مقابله با تروریسم در سوریه است با دمشق هماهنگ شود. آنکارا در حالی کردها و داعش را از شهر جرابلس مجبور به خروج کرده است که همزمان گروه تروریستی دیگری به نام ارتش آزاد را جایگزین کرده است و این مسئله همچنان بر سیاست‌های مبهم و مشکوک اردوغان می‌افزاید.

اخبار

ایران آمریکا را تحقیر کرده است

کرد، وااشنگتن بنا به دلایل علمی و سیاسی از اعتراف به تهدیدهای ایران خودداری می‌کند. این پایگاه خبری نوشت: «دلیل سیاسی، این است که وااشنگتن هنوز سرگرم این تصور است که ایران، می‌تواند دوست آمریکا تلقی شود. این دیدگاه که کاخ سفید، وزارت خارجه، پنتاگون و سیا عمیقاً به آن باور دارند، خیالبافی صرف است.»
«یواس‌نیوز» درباره دلایل علمی هم نوشت: «حمله به ناوشکن نیترس، در واقع آزمون یک تاکتیک ایران موسوم به «هجوم انبوه قایق‌ها» برای نابود کردن ناوهای جنگی آمریکا در خلیج‌فارس است.»
در ادامه، در توضیح تاکتیک یاد شده اورد: «هجوم انبوه قایق، دقیقاً همان چیزی است که از نامش برمی‌آید، تعدادی از قایق‌های تندرو مجهز به موشک و اژدر برای نابود کردن یا آسیب زدن به کشتی‌های دشمن، از زوایه‌های متعدد به آن هجوم می‌آورند.»
در ادامه این گزارش آمده است: «اخیراً ایرانی‌ها یک نمونه دیگر به هجوم انبوه قایق‌ها اضافه کردند؛ شناوری به نام یا مهدی که یک قایق گشتی با قابلیت هدایت از راه دور است و می‌تواند راکت شلیک کند، یا به مواد منفجره مجهز شود.»

قرارداد جدید گازی ایران و فرانسه

محمد مشکین‌فام از امضای قرارداد با یک شرکت فرانسوی برای اجرای برنامه مطالعاتی افت فشار گاز در پارس جنوبی خبر داد و گفت: «تا دو سال آینده مناقصات جدیدی برای میدان مشترک گازی برگزار می‌شود.»
مدیر مهندسی و ساختمان شرکت نفت و گاز پارس جنوبی در تشریح برنامه جدید مقابله با افت فشار گاز در فازهای مختلف پارس جنوبی، گفت: «هم اکنون نصب ایستگاه‌های تقویت فشار گاز مهم‌ترین سناریوی مقابله با افت فشار گاز در این میدان مشترک است.»
این مقام مسئول با تأکید بر اینکه هم اکنون وزن هر سکوی گاز در پارس جنوبی با هدف تولید روزانه یک میلیارد فوت مکعب گاز طبیعی حدود ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ تن است، اظهار داشت: «در حالی است که وزن تأسیسات تقویت فشار گازی که باید در پارس جنوبی نصب شود حدود ۲۰ هزار تن خواهد بود.» وی با بیان اینکه به عبارت دیگر وزن تأسیسات تقویت فشار گاز حدود ۱۰ برابر وزن سکوهای موجود تولید گاز در پارس جنوبی خواهد بود، گفت: «برای اجرای این برنامه کلان و به منظور تکمیل مطالعات تاکنون قراردادی با یک شرکت فرانسوی امضا شده است.»
مشکین‌فام با یادآوری اینکه برزودی دومین قرارداد مشاوره‌ای با یک شرکت بین‌المللی امضا خواهد شد، تأکید کرد: «پیش‌بینی می‌شود مراحل مطالعات اولیه اجرای این طرح حدود شش ماه طول بکشد.»

محمدرضا سبزهعلیپور، رئیس مرکز تجارت جهانی ایران و رئیس شورای سیاست‌گذاری اقتصاد مقاومتی و بخش خصوصی گفت: تا دیروز قرار بود برجام مشکلات ما را حل کند؛ اما ظاهراً امروز ما باید مشکلات برجام را حل کنیم تا این برنامه به اجرا درآید.

رهیافت

فراتحلیل‌های انتخاباتی عبور از روحانی!

□ **حسین عبداللهی‌فر/** اینکه اصلاح‌طلبان در سال ۹۲ به حمایت از روحانی ناگزیر شدند، بر کسی پوشیده نیست و حامیان اصلاح‌طلب وی می‌دانستند بزرگ‌ترین مشکل‌شان با او این است که وی به اصلاحات تعلق ندارد. افزون بر این، مواردی در کارنامه او قرار داشت که برای‌شان ناخوشایند بود که از آن می‌توان به حضور روحانی در ۲۲ تیر ۷۸ در مقام سخنران مراسم اشاره کرد.
با این همه آنچه اصلاح‌طلبان را از روحانی ناراضی می‌کند، برخی اقدامات او در زمان ریاست‌جمهوری است که ادامه آن را در دوره بعدی وی نیز بعید نمی‌دانند. به‌ویژه آنکه در زمان روحانی نیز اصلاح‌طلبان همچنان باید حاشیه‌نشین باشند. با وجود این اصلاح‌طلبان می‌دانند ادامه سیاست‌ورزی آنها در شرایط کنونی حفظ قدرت حداقلی است و هرگونه شتابزدگی در ورود بیشتر به قدرت می‌تواند آنها را از داشته‌های کنونی بی‌معرhom کند؛ از این رو رقابت آنها با روحانی تا زمانی که احتمال پیروزی فردی از جناح‌رقیب وجود دارد، حرکتی معقول به شمار نمی‌آید.
حال سؤال این است که چرا سیاست‌رسانه‌ای اصلاحات بسر این تعلق گرفته که طرح عبور از روحانی را به نقل از چهره‌های خود علنی کنند؟ پاسخ‌های زیادی

برای این پرسش وجود دارد که در این مقال نمی‌گنجد، اما می‌توان به دو نکته مهم اشاره کرد:
۱- اصلاح‌طلبان در حال حاضر دقیقاً در شرایطی، مانند سال‌های ۸۰ قرار دارند که ضمن طرح شعار عبور از خاتمی، به خوبی می‌دانستند هر گونه رقیب‌تراشی برای وی، می‌تواند به حذف آنها از قدرت بینجامد. تفاوت در این است که خاتمی متعلق به خودشان بود، اما اکنون ناگزیرند روحانی را در میانه اصلاحات و اصولگرایی تحمل کنند. از این رو تنها راه باقی‌مانده همان روش قبلی است؛ یعنی باید با هیاهو و تبلیغات به وی فشار بیاورند و از شرط و شروطها سخن بگویند تا در دوره بعدی امتیازات بیشتری بگیرند. چنانچه یکی از شخصیت‌های حزبی اصلاحاتی به صراحت بیان داشته است، سهم آنها باید در دولت دوازدهم در سطح معاونان، وزرا و استانداران افزایش یابد. در این بین رسول منتجب‌نیا، قائم‌مقام حزب اعتماد ملی در روزنامه «اعتقاد»، سهم‌خواهی اصلاح‌طلبان در انتخابات آتی از روحانی را رسمی کرد. وی با انتقاد از اینکه در جریان انتخابات ۹۲ به سهم ویژه اصلاح‌طلبان در تشکیل کابینه توجهی نشد، نوشت: «در آن زمان به خاطر لزوم ارائه یک کاندیدا و سخت بودن راضی کردن آقای روحانی از انصراف تصمیم گرفته شد تا آقای اعتماد انصراف دهد. بنابراین یک‌جانبه از آقای روحانی حمایت کردیم.»
قائم‌مقام حزب اعتماد ملی، با انتقاد از انحصارطلبی‌های حزب اعتدال و توسعه، در ادامه نوشت: «نتیجه چنین رفتاری از سوی اصلاح‌طلبان این بود که دولت منهای اصلاح‌طلبان تشکیل شد و اگر افرادی در کابینه قرار گرفتند، با صیغه اصلاح‌طلبی نبود. همچنین، گروه کوچکی که خود را وابسته به رئیس‌جمهور می‌دانستند، دچار توهم شدند و تصور می‌کنند که عامل پیروزی آقای روحانی در سال ۹۲ حزب اعتدال و توسعه بوده است؛ نه اصلاح‌طلبان و شخصیت‌های بزرگ اصلاح‌طلب.»

۲- از نظر بزرگان اصلاحات، آقای روحانی تمایل دارد اقداماتی را مطابق با میل این جریان انجام دهد؛ اما او آشکارا و با شدت و حدّت بیشتری نسبت به گذشته تحت فشار قرار دارد و فشارهای همزمان می‌تواند روحانی را به این گزینه برساند که دیگر در عرصه رقابت‌ها حضور نیابد. این حرکت روحانی اگرچه مطابق میل بسیاری از اصلاح‌طلبان تندرو و حتی برخی از اعتدالیونی است که طی هفته‌های گذشته به منظور متقاعد کردن روحانی به انصراف با وی به گفت‌وگو نشستند و حتی به بزرگ‌ترهای این جریان‌ت پیام داده‌اند که به فکر گزینه‌های دیگری باشند، اما تفکیک روحانی و اصلاحات در اذهان عمومی ناممکن است و عقب‌نشینی روحانی از عرصه رقابت به معنای شکست اصلاحات و اعتدال و کارگزاران است و این یعنی واگذار کردن میدان به رقیب. چیزی که آنها نه می‌خواهند و نه اجازه دارند که بخواهند.

درآمد ۷۴ هزار میلیاردی دولت از محل تسعیر دارایی‌های ارزی

پروابراهیمی با بیان اینکه درآمد دولت از محل تسعیر دارایی‌های ارزی بانک مرکزی ۷۴ هزار میلیارد تومان است، گفت: «علاوه بر ۴۵ هزار میلیارد تومان برای تسویه بدهی دولت به بانک‌ها، ۲۹ هزار میلیارد تومان دیگر به سه بخش دیگر تخصیص می‌یابد.»

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس در پاسخ به این پرسش که با اجازه مجلس دولت مجاز به تسویه بدهی خود به بانک مرکزی از محل تسعیر نرخ ارز می‌شود، اظهار داشت: «در قانون رفع موانع تولید در ماده ۴۵ در نظر گرفته شده بود که بدهی فعالان اقتصادی که به دلیل نوسانات ارزی با مشکل مواجه شده بودند، از محل تسعیم دارایی‌های ارزی تسویه شود و برای این ماده آیین‌نامه اجرایی هم تدوین شد.» وی افزود: «طبق برآورد انجام شده ۳۰ هزار میلیارد تومان از بدهی‌های بدهکاران ارزی در این قالب تسویه می‌شود، اما طبق گزارشی که به مجلس ارائه شده تاکنون ۶۰۰ میلیارد تومان از این بدهی‌ها تسویه شده است.» رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه مجموع درآمد ناشی از تسعیر دارایی‌های ارزی بانک مرکزی همان رقمی است که در مجمع عمومی بانک مرکزی در زمان دولت آقای احمدی‌نژاد تصویب شده بود، گفت: «بنابراین اگر این‌گونه حساب کنیم درآمد تسعیر ۷۴ هزار میلیارد تومان بوده است.»

قانون جدید برای ممنوع الخروجی از کشور

الهام امین‌زاده، دستیار رئیس‌جمهور در امور حقوق شهروندی از ابلاغ قانون جدید ممنوع‌الخروجی از کشور و اصلاح قانون ممنوع‌الخروجی بدهسکاران بانکی و مالیاتی خبر داد.

امین‌زاده به تصمیمات اخیر کمیته ۷۶ قانون برنامه پنجم توسعه با هدف حذف قوانین

مزاحم کسب و کار اشاره کرد و گفت: «در جلسه اخیر کمیته ۷۶ تصمیمات خوبی برای اصلاح قانون ممنوع‌الخروجی بدهکاران بانکی و مالیاتی به منظور تحقق حقوق اقتصادی شهروندان اتخاذ شد.» امین‌زاده با اشاره به قانون و دلایل ممنوع‌الخروج بودن شهروندان به دلایل مختلف نظیر بدهکاری مالیاتی و بانکی، سوء شهرت در خارج از کشور، رعایت نکردن مصالح جمهوری اسلامی ایران به تشخیص مقامات قضایی و موکول بودن خروج از کشور به اجازه پدر و شوهر، تصریح کرد: «در مورد ممنوع‌الخروجی بدهکاران بانکی و مالیاتی بنابر بخشنامه مورخ ۹۲/۷/۲ بانک مرکزی مصوب شده است که سقف بدهی بالا رود، ممنوع‌الخروجی با اعلام قبلی به فرد بدهکار اعمال شود، ممنوع‌الخروج شدن ضامن لغو نشود و ممنوع‌الخروجی برای سفر فرج و عتبات و سفرهای درمانی افراد بدهکار و دولتی استثنا شود.» دستیار رئیس‌جمهور در امور حقوق شهروندی همچنین گفت اگر اجرای این بخشنامه به خوبی انجام شود تا حدودی می‌تواند مشکلات شهروندان را حل کند.

یادداشت

حواشی سال پایانی

□ **مهدی سعیدی/** این روزها دولت یازدهم به ایستگاه پایانی خود رسیده است و چهارمین و آخرین سال فعالیت خود را سپری می‌کند و کمتر از یک سال فرصت دارد تا به وعده‌هایی که داده است به طور کامل جامه عمل بپوشاند و کارنامه خود را تکمیل کند. دولت‌ها در سال پایانی عمرشان در معرض آفاتی هستند که مبتلا شدن به آنها حاصلی جز کاستن از بازدهی و بر زمین ماندن کار ملت و حیف شدن سرمایه‌های ملی به همراه نخواهد داشت. رسیدن به ماه‌های پایانی، فضای روانی‌ای ایجاد می‌کند که ناخودآگاه از انگیزه‌ها کاسته و اراده‌های معطوف به هدف را سست کرده و کارها را نیمه‌تمام می‌گذارد و این در حالی است که بخش عمده‌ای از فعالیت‌ها پروژه‌های مختلف عرصه‌های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و… معمولاً در این سال پایانی است که به ثمر خواهند رسید و معطل ماندن آنها و انتقال نیمه‌تمام به دولت بعدی، بر هزینه‌های انجام کار خواهد افزود.

یکی از حواشی مهمی که به طور معمول دولتمردان و اعضای کابینه را درگیر خود می‌سازد، مسائل سیاسی است که به انتخابات ریاست جمهوری بعدی معطوف بوده و خواسته یا ناخواسته دامنگیر دولت مستقر در سال پایانی است. از یک سو فضای انتقادی که با آغاز فعالیت انتخاباتی نامزدها و رقبای سیاسی کلید می‌خورد را می‌توان مهم‌ترین عاملی دانست که در طول دو سه دهه اخیر همواره دولت‌های مختلف را در پایان کار مشغول به خود کرده و از وظایف اصلی قوه مجریه بازداشته است. طبیعی است که منتقدان و رقبای انتخاباتی سیاست‌ها و برنامه‌های متفاوتی برای اداره کشور مدّ نظر دارند که یکی از بهترین راه‌ها برای شرح آن برای جلب افکار عمومی، تبیین تفاوت آن با سیاست‌های دولت است. در این میان کارنامه باز شده چهار ساله دولت مستقر نیز به کمک آمده و فضا را برای بهره‌برداری رسانه‌ای فراهم می‌آورد تا منتقدان راحت‌تر بتوانند شعارهای انتزاعی خود را به صورت انضمامی برای افکار عمومی رونمایی کنند. در این میان نقاط ضعف‌های دولت مورد توجه قرار گرفته و بزرگ‌نمایی می‌گردد تا برنامه‌ای جایگزین برجسته شود.

از سوی دیگر جریان‌های سیاسی همسو با دولت نیز درصدد برمی‌آیند تا برای موفقیت در انتخابات آینده توان دولت را به خدمت گرفته و به میدان رقابت‌های انتخاباتی کشانده و مانع انجام وظایف ذاتی آن شوند. این امر موجب می‌شود تا اولاً بخشی از بیت‌المال و اموال دولتی به صورت نامشروع مورد سوءاستفاده قرار گیرد، ثانیاً برخی طرح‌ها و پروژه‌هایی اولویت پیدا کند که تنها جنبه پوپولیستی داشته و منافع ملی را تأمین نمی‌کند، ثالثاً سلامت روند انتخابات را با دخالت‌های بی‌رویه مورد تهدید قرار دهد.

همین آفات موجب شده تا رهبر حکیم و فرزانه انقلاب اسلامی در سال‌های پایانی دولت‌ها، ایشان را نسبت به شرایط پیش رو انداز داده و از ایشان بخواهند که بی‌توجه به حواشی تا آخرین ساعات مسئولیت و با همه توان به انجام وظیفه بپردازند. در همین راستا معظم‌له در دیدار چند روز گذشته‌شان با اعضای هیئت دولت یازدهم چنین گوشزد کردند که: «درگیر حواشی هم نشوید؛ چون این ماه‌هایی که در پیش داریم، ماه‌هایی است که به تدریج با چالش‌های انتخاباتی همراه می‌شود؛ یعنی همین‌طور تبلیغات انتخاباتی، حرف‌های انتخاباتی، مسائل سیاسی آپیش می‌آید؛ مخالفین یک چیز می‌گویند، موافقین یک چیز می‌گویند؛ اینها نباید شما را مشغول کند، یعنی اصلاً توجه به این مسائل نکنید، کار خودتان را بکنید.»

اما نکته قابل توجهی که می‌تواند بهترین توصیه انتخاباتی به دولت باشد آن بخش از کلام رهبری است که فرمودند: «بهترین تبلیغ برای دولتی که در رأس کار است، عمل او است. یعنی شما اگر چنانچه هزاران کلمه در تبلیغ حرف بزنید، اما یک کار خوب [هم] ارائه ندهید، این یک کار خوب بیش از آن هزاران کلمه حرف تأثیر می‌گذارد در مردم. یعنی [اگر] مردم ببینند، حس کنند، لمس کنند کار را، این بهترین تبلیغ برای دولت است.»

تأثیر در جای شعار» بهترین راهبرد انتخاباتی است که در همه انتخابات‌ها می‌تواند در دستور کار کسانی قرار بگیرد که در آستانه انتخابات از مسند اجرایی برخوردارند. این سیاست علاوه بر آنکه از ائتلاف سرمایه‌های ملی جلوگیری می‌کند، می‌تواند به طور محسوس و تأثیر گذار آرای مردمی را به نفع خامدان واقعی ملت جلب کند.

یادداشت

گولن - العربیه و بازگشت تنش به روابط ریاض و آنکارا

□ **محمد رضا بلوردی/** یک سال پیش، زمانی که رهبران عربستان و ترکیه برای تقویت همکاری نظامی، سیاسی و اقتصادی میان دو کشور با تأسیس «شورای همکاری‌های استراتژیک» توافق کردند، کمتر کسی باور می‌کرد که روابط این دو قدرت منطقه‌ای به سمتی برود که اختلافات گذشته آنها دوباره علنی شود؛ اما واقعیت این است که از اواخر ژوئن گذشته تغییری در رویکرد و سیاست خارجی ترکیه در زمینه بحران سوریه به وجود آمد و آنکارا برای حل این بحران به روسیه و جمهوری اسلامی ایران نزدیک شد. سیاستی که پس از کودتای نافرجام ژوئیه گذشته در ترکیه شدت بیشتری پیدا کرد؛ به گونه‌ای که با عذرخواهی اردوغان از روسیه و سفر وی به مسکو، ترکیه و روسیه در زمینه پایان دادن به اختلافات و بازگرداندن روابط سیاسی اقتصادی خود به سطح گذشته به توافق رسیدند. این در حالی است که آنکارا در بحث سوریه و مسئله کردها نیز با جمهوری اسلامی ایران به توافق‌هایی دست پیدا کرد و سفر قریب‌الوقوع اردوغان به تهران هم در همین راستا قابل بحث است. در این میان عربستان سعودی از سیاست‌های آنکارا درباره بحران سوریه و ناهماهنگی با ریاض برای نزدیکی به مسکو ناراضی بود و از طریق عادل الجبیر، وزیر خارجه خود این ناراحتی را بروز داد و این مقام سعودی در سفری که اواخر ژوئیه گذشته به آمریکا داشت، در گفت‌وگویی با روزنامه «پولیتیکو» اظهار داشت: «سهمی که روسیه در منطقه خاورمیانه دارد، بیشتر از آن چیزی است که اتحاد جماهیر شوروی در گذشته داشته است.»

سعودی‌ها در آخرین اقدام برای نشان دادن ناراضی‌تی خود از سیاست‌های ترکیه، از فتح‌الله گولن برای حضور در شبکه العربیه دعوت کردند. این اقدام زمانی اهمیت دوچندانی پیدا می‌کند و تنش بین آنکارا و ریاض را نشان می‌دهد که بدانیم از نگاه ترکیه فتح‌الله گولن متهم اصلی کودتای نظامی نافرجام در این کشور است و از ایالات متحده آمریکا نیز درخواست کرده است تا وی را تحویل مقامات ترک بدهد؛ اما گولن با حضور در یک برنامه گفت‌وگو محور در شبکه العربیه، اردوغان را «ستمگر و مستبد» توصیف کرد و در مقابل از سیاست‌های عربستان سعودی تعریف و تمجید کرد.

حضور فتح‌الله گولن در شبکه العربیه که مجری سیاست‌های رسانه‌های محمدبن‌سلمان، جانشین ولی‌عهد عربستان سعودی است، دلیلی است بر اینکه ریاض دیگر قصد سکوت در قبال رویکرد جدید ترکیه برای حل بحران سوریه و نزدیکی آن به جمهوری اسلامی ایران و روسیه را ندارد. تا این حال، اقدام شبکه العربیه در حذف سریع مصاحبه گولن از یوتیوب، که گویا در پی اعتراض مقامات ترکیه به انجام این مصاحبه صورت گرفته، نشان‌دهنده این است که ریاض نمی‌تواند در شرایط کنونی بیشتر از این به روابط خود با آنکارا ضربه بزند و آنچه انجام می‌شود، چیزی جز اقدامات حساب نشده و بی‌برنامه نیست.

ناکامی عربستان سعودی در جلب نظر کشورهای سنی و همسو کردن ترکیه، مصر و رژیم صهیونیستی برای مقابله با خط مقاومت، نشان‌دهنده بازگشت روابط این دو کشور (عربستان سعودی و ترکیه) به دوره پیش از اعلام همکاری‌های راهبردی باشد. از سویی عربستان سعودی نسبت به مواضع آبی از عمام همکاری مانند مصر و امارات نیز نمی‌تواند اطمینان خاطر داشته باشد؛ چرا که این دو کشور نسبت به ائتلاف عربستان با ترکیه ملاحظات خاص خود را داشتند؛ به ویژه اینکه قاهره از سیاست‌های عربستان و برنامه‌هایی که برای آشتی با اخوان‌المسلمین دنبال می‌کرد، به شدت ناراضی بود.

توقیف تولید در صورت نوسازی نشدن صنایع

محمدرضا نعمت‌زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: اگر صنعت کشور بعد از گذشت ۵۰ سال نوسازی نشود، تولید متوقف خواهد شد. وی اظهار داشت: صنعت در سال ۹۱ رشد ۱۰ درصدی، در سال ۹۲ رشد ۵/۶ درصدی و در سال گذشته رشد صفر درصدی را به سبب آثار سوء رکود، تجربه کرده و این امر ضرورت تزریق منابع مالی را می‌طلبد.

محمدرضا نعمت‌زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: اگر صنعت کشور بعد از گذشت ۵۰ سال نوسازی نشود، تولید متوقف خواهد شد. وی اظهار داشت: صنعت در سال ۹۱ رشد ۱۰ درصدی، در سال ۹۲ رشد ۵/۶ درصدی و در سال گذشته رشد صفر درصدی را به سبب آثار سوء رکود، تجربه کرده و این امر ضرورت تزریق منابع مالی را می‌طلبد.

جای خالی طرح‌های بلندمدت در سال پایانی دولت

استفاده کرد:

روش اول که مورد توجه دولت یازدهم نیز است، تحریک طرف تقاضا به روش تسهیلات‌دهی می‌باشد. در این روش با توانمندسازی متقاضیان تنها برای خرید کالا و خدمات مشخص، تولید در آن برهه رونق می‌گیرد و از حداکثر ظرفیتش برای تولید استفاده می‌کند. این روش همیشه بخش تولیدی مورد نظر را وابسته به «ماه‌های» دولت می‌کند و هیچ‌وقت «ماه‌ی‌گیری» را یاد نمی‌گیرد، از سوی دیگر نیاز مردم نیز به صورت موقتی و گذرا برطرف می‌شود.

چیدن میوه برنامه‌ها در طول

چهار سال عمر خویش

روش دوم که مدت زمان بیشتری را می‌طلبد و با این دولت غریبه است تحریک و توانمندسازی تولیدکننده است که هم بتواند جوابگوی نیاز داخلی و هم قابل رقابت در صادرات باشد. البته، در کنار آن نیز با سیاست‌های دولت، قدرت خرید مردم باید روند افزایشی داشته باشد. حال اگر دولت با سیاست‌ها و برنامه‌های خود از یک سو طرف عرضه‌کننده را توانمند می‌کرد و از سوی دیگر همزمان قدرت خرید مردم افزایش می‌یافت، نیازی به این برنامه‌های موقتی و کوتاه نبود. اما متأسفانه دولت انتظار دارد نتیجه اقدامات را در زمان زمامداری خود ببیند که این‌گونه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی می‌کند. یک دلیل دیگر این طرز فکر نیز این است که دولت در بسته خروج از رکود اخیر (تسهیلات خرید خودرو و کالا) به دنبال تحریک تقاضا است که آثار مثبت آن هر چند کم است، ولی در طی چهار سال عمر خویش می‌تواند میوه آن را بچیند و روی آن مانور دهد.

ضدانقلابی دانست. دولت برای خروج از رکود برای نیمه دوم سال ۹۴ خرید اقساطی خودرو با تسهیلات ۲۵ میلیون تومانی را مدنظر قرار داد، به طوری که در طول یک هفته حدود ۱۱۰ هزار خودرو ثبت‌نام شد و بانک مرکزی برای این امر دو هزار و ۷۵۰ میلیارد تومان اعتبار و ۲۵ میلیون تومان تسهیلات برای خرید خودرو به شرکت‌های خودروسازی تخصص داد. این اقدام با اینکه سبب افزایش تولید خودرو شد؛ اما به نوبه خود دو شرکت خودروسازی سایپا و ایران خودرو را بیش از گذشته به دولت وابسته کرد و توان رقابت آنها بیش از گذشته ضعیف شد.

به جای ماهی دادن ماهی‌گیری یادبدهید

در دوران رکود که قدرت خرید مردم بسیار پایین است و بسیاری از تولیدکنندگان با حداقل ظرفیت کار می‌کنند، برای حمایت از تولید ملی و بالا بردن رفاه مردم از دو روش می‌توان

و عملاً قشر هدف آن کارکنان دولتی بوده است.

۳- با عمیق‌تر شدن رکود اقتصادی در بخش‌های مختلف، بازار خودرو نیز بی‌تعیین ماند و کالای بادوام بخرند و چند ماه بعد و به صورت قسطی آن را بپردازند. اما از مهر ماه سال جاری نیز در مرحله دوم این طرح قرار است، کارت‌های اعتباری ۱۰ تا ۵۰ میلیونی خرید کالا عرضه شود. بانک مرکزی بخشنامه صدور این کارت‌های اعتباری را در راستای برنامه‌ها و سیاست‌های اقتصادی دولت در سال جاری مبنی بر تحرک بیشتر در بخش واقعی اقتصاد، افزایش تقاضای کل برای خروج از رکود و افزایش رفاه خانوارها، به ششگانه بانکی ابلاغ کرده است. این طرح نیز به نوبه خود از ابتدا مشکلاتی از جمله فاکتورهای صوری خرید کالا، محرومیت افراد فاقد بیمه و همچنین اکثریت کارگران و بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی داشته

اعتباری خرید ۱۰ میلیون تومانی اشاره کرد. اواخر مهر ماه ۹۴ بود که دولت به مردم نام برد. در اولین سبد کالایی که به مردم داده شد حرف و حدیث‌ها، مشکلات و سوءمدیریت‌های زیادی وجود داشت. پس از آن سبدهای کالا به صورت خاصی تر به افشار آسیب‌پذیر کمتری داده شد، اما به ناگهان در هفته گذشته علی‌ریعی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرد که در راستای طرح هدفمندی با دستور رئیس‌جمهور مقرر شد تا پایان سال، سه سبد حمایت غذایی به افراد در معرض سوءتغذیه اختصاص یابد. طرح سبد کالا در جای خود نیاز به بررسی و کنکاش بیشتری دارد؛ اما همین یک نکته بس که بسیاری از افشار آسیب‌پذیر که تحت پوشش بیمه نیستند و در فهرست مستمری‌بگیران بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی‌(ره) قرار ندارند، همچنان از گرفتن این بسته‌های حمایتی محروم هستند.

نمونه‌ای از برنامه‌های موقتی و کوتاه‌مدت دولت

۱- رئیس‌جمهور در زمان ارائه گزارش صد روزه به مردم، طرح توزیع سبد کالا را مطرح کرد و از آن به هدیه دولت به مردم نام برد. در اولین سبد کالایی که به مردم داده شد حرف و حدیث‌ها، مشکلات و سوءمدیریت‌های زیادی وجود داشت. پس از آن سبدهای کالا به صورت خاصی تر به افشار آسیب‌پذیر کمتری داده شد، اما به ناگهان در هفته گذشته علی‌ریعی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرد که در راستای طرح هدفمندی با دستور رئیس‌جمهور مقرر شد تا پایان سال، سه سبد حمایت غذایی به افراد در معرض سوءتغذیه اختصاص یابد. طرح سبد کالا در جای خود نیاز به بررسی و کنکاش بیشتری دارد؛ اما همین یک نکته بس که بسیاری از افشار آسیب‌پذیر که تحت پوشش بیمه نیستند و در فهرست مستمری‌بگیران بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی‌(ره) قرار ندارند، همچنان از گرفتن این بسته‌های حمایتی محروم هستند.

۲- از جمله دیگر طرح‌های کوتاه و فوری دولت می‌توان به کارت

آن روی سکه

اولویت اصلی در تحقق اقتصاد مقاومتی

محمدابراهیم میانجی / با توجه به وضعیت موجود کشور که در یک جنگ تمام‌عیار اقتصادی درگیر است، ضروری است به تولید ملی و تقویت توان اقتصادی با رویکرد حمایت از توان تولید داخلی، توجه ویژه شود؛ چرا که با توسعه صنایع ملی و بومی می‌توان به راحتی بخش چشمگیری از نیازهای اساسی مردم به کالاهای مختلف را در داخل کشور برطرف کرد و دشمن را در رسیدن به اهداف خود در حوزه اقتصادی ناکام گذاشت.

رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) درباره حمایت از تولید داخلی در جمع کارگران کارخانه‌های دارو پخش بر این موضوع را تأکید کردند و فرمودند: «اگر تولید ملی شکل نگرفت، استقلال اقتصادی این کشور تحقق پیدا نمی‌کند و اگر استقلال اقتصادی یک جامعه‌ای تحقق پیدا نکرد - یعنی در مسئله اقتصاد نتوانست خودش تصمیم بگیرد و روی پای خود بایستد - استقلال سیاسی این کشور تحقق پیدا نمی‌کند و اگر استقلال سیاسی یک جامعه‌ای تحقق پیدا نکرد، بقیه حرف‌ها، جز حرف، چیز دیگری نیست. تا یک کشور اقتصاد خود را قوی نکند، پایدار نکند، منکی به خود نکند، مستقل نکند، نمی‌تواند از لحاظ سیاسی و فرهنگی و غیره تأثیرگذار باشد.» (۱۳۹۱/۲/۱۰)

حمایت از تولید داخلی علاوه بر ایجاد استقلال اقتصادی، به استقلال سیاسی، فرهنگی و... کشور منجر می‌شود و مزایای فراوانی را نیز برای اقتصاد کشور به همراه دارد. یکی از مضلات مهم کنونی کشور وجود تعداد زیاد بیکار در سطح جامعه است، به طوری که بیکاری به یکی از دغدغه‌های اصلی اقتصاد کشور در سال‌های اخیر تبدیل شده است و این در حالی است که صنایع کشور توانایی ایجاد اشتغال پایدار به صورت گسترده را در داخل دارند و به راستی در صورت حمایت از تولید داخل می‌توان امیدوار بود که بسیاری برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت میزان بیکاری کاهش یافته و حتی برطرف شود.

از دیگر مزایای حمایت از تولید ملی و بومی، تأمین کالاهای مورد نیاز داخل با تکیه بر توان داخلی است که به قطع وابستگی به کشورهای صنعتی منجر خواهد شد. در همین زمینه یکی از مشکلاتی که در عرصه اقتصادی کشور بروز کرده است، ورود کالاهایی غیر ضروری است که عمده آنها به واسطه بی‌توجهی به تولید داخلی و حمایت‌های لازم از صنعت با خروج گسترده ارز، وارد کشور می‌شود و این در حالی است که هم اکنون صنایع کوچک و بزرگ کشور با مشکل کمبود نقدینگی مواجه بوده و در صورتی که هزینه واردات کالاهای غیرضروری به صنایع کشور تزریق شود، مشکل تأمین کالاهای مورد نیاز داخل برای بلندمدت برطرف می‌شود و کالاهای مورد نیاز مردم تأمین شده و دیگر نیازی به خروج ارز برای واردات کالاهای غیر ضروری نیست.

همان‌گونه که اشاره شد حمایت از تولید داخلی می‌تواند از خروج ارز از کشور جلوگیری کرده و کشور را در حالی که مورد شدیدترین حمله‌های اقتصادی است، مصون کند. به یقین این اقدام گام مؤثری در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی و مقاوم‌سازی اقتصادی خواهد بود.

پایش

نکته گرام

واکنش عراقی به تمجید رهبر معظم انقلاب از گروه مذاکره‌کننده هسته‌ای

عکس خبر

روحانیت عراق در صحنه‌های دفاع پیش‌تاز شده‌اند

قابل توجه مدیران شییشلیکی! ما نان و پنیر می‌خوریم...

صعود کارکنان معاونت فناوری اطلاعات و ارتباطات سپاه به قلعه دماوند

سید عبدولی گفت: از سپاه یک درخواست دارم و آن این که من هم بتوانم به مدافعان حرم پیوندم

نصب پیام‌های خطر کاهش جمعیت در حرم امام رضا(ع)

سید عبدولی گفت: از سپاه یک درخواست دارم و آن این که من هم بتوانم به مدافعان حرم پیوندم

سید عبدولی گفت: از سپاه یک درخواست دارم و آن این که من هم بتوانم به مدافعان حرم پیوندم

سید عبدولی گفت: از سپاه یک درخواست دارم و آن این که من هم بتوانم به مدافعان حرم پیوندم

پژواک

خودپنداری شبکه‌های اجتماعی

□ مهدی فراهی / شبکه‌های

اجتماعی و انسبب‌های آن موضوع بسیاری از مقالات، همایش‌ها و کتاب‌ها در ایران و سایر نقاط جهان است و حتی امروز در آمریکا و کشورهای اروپایی قوانینی به تصویب می‌رسد که جامعه و فعالان عرصه مجازی را در فیلترهای خاصی قرار می‌دهد که صرفاً مطالب و تولیدات کنترل شده‌ای را مطالعه کنند. نوعی از حرکت در فضای مجازی به نام «خودپنداری» وجود دارد که امروزه هنگام سر زدن به شبکه‌های اجتماعی افراد مختلف دیده می‌شود. در این پدیده افراد فصال در فضای مجازی خود را به جای دیگران قرار می‌دهند و سعی می‌کنند به جهان از دریچه چشم دیگران نگاه کنند و معمولاً مغلوب کسانی می‌شوند که دارای فعالیت بیشتر و اعضای گسترده‌تر در شبکه‌های مجازی هستند. افراد فعال در فضای مجازی تحت تأثیر ماریج، سکوت در فضاهایی که برتری اعضا و فالورها وجود دارد سعی می‌کنند سکوت کنند، یا منفعل باشند و پس از مدتی به شدت همراه می‌شوند. در فضاهای مجازی مردم می‌توانند دقیقاً «به چیزی که آنها می‌خواهند باشند»، یا «اینکه چطور می‌خواهند مردم آنها را ببینند» تبدیل شوند. این پدیده وضعیتی پدید می‌آورد که افراد در فضای مجازی، خود را در شرایطی ایده‌آل و دست نیافتنی‌تر تعریف می‌کنند و در مواجهه با واقعیت دچار نوعی بحران می‌شوند. به نظر می‌رسد این بحران، پایه‌ساز بحران‌های سیاسی و اجتماعی در جوامع درحال توسعه می‌باشد. «ینگلهارت» با طرح مفهوم انقلاب خاموش، معتقد است که ورود سریع ارزش‌ها و ایده‌های جدید از طریق فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی می‌تواند گسست‌های جدی در مبانی هویتی جامعه ایجاد کند. همچنان که کاستلز بیان کرده است ماهواره و اینترنت با دگرگون کردن بنیادین ماهیت ارتباطات، نقش تعیین‌کننده‌ای در تغییر و شکل‌دهی فرهنگ‌ها و هویت ملی شهروندان ایفا می‌کنند.

مدال‌های اهدایی دانشجویان و نخبگان دانشگاه صنعتی شریف به رهبر معظم انقلاب

سید عبدولی گفت: از سپاه یک درخواست دارم و آن این که من هم بتوانم به مدافعان حرم پیوندم

سید عبدولی گفت: از سپاه یک درخواست دارم و آن این که من هم بتوانم به مدافعان حرم پیوندم

سید عبدولی گفت: از سپاه یک درخواست دارم و آن این که من هم بتوانم به مدافعان حرم پیوندم

مانمی توانیم؟

پله‌ای و قرار گرفتن در تبه ۲۵ المپیک نشان می‌دهد ضعف‌های بسیاری در کار بوده است. با این توجیه عجیب وزیر ورزش که حد ورزش ایران چهار مدال است، صورت مسئله پاک نمی‌شود. با خودکم‌بینی و مانمی‌توانیم به دنبال توجیه عدم مدیریت کلان در ورزش نباشیم». این اظهارات که واکنش بسیاری از کارشناسان را نیز برانگیخت؛ از یک سو مهدی محمدی در شبکه تلگرام خود نوشت: «جمله وزیر محترم ورزش در این‌باره که حد و اندازه ایران در المپیک بیش از چهار مدال نیست، بگیرید و افاضه کنید حد ورزش بانوان ما همین است. در ۱۵ دوره قبلی صفر مدال داشته‌ایم که میانگینش می‌شود صفر! اندازه بانوان ما همین مقدار است. نباید توقع بیشتر داشته باشیم.» این روزنامه همچنان در تیتیری دیگر با قرار دادن عنوان «در حد اعتدال» در صفحه اول خود در این‌باره نوشت: «کشوری که در المپیک ۲۰۱۲ توانسته بود چهار مدال طلا بگیرد و مهم‌تر از آن شش نقره، انتظار می‌رفت در رتبه یک حرکت رو به جلو، دست‌کم جایگاه بهتری را به دست بیاورد، اما حالا سقوط هشت

المپیک قبلی ۶۰ مدال گرفته‌ایم و میانگین‌مان چهار مدال است و توقع‌مان «نباید» بالاتر از این باشد. خواستم بگویم کیمیا علیزاده از حد ایران تجاوز کرد. مجموع مدال‌های المپیک ایران را رساند به پنج مدال. پایش را از گلیم‌مان درازتر کرد. ببخشید که رعایت جایگاه ما را در دنیا نکرد. ببخشید که بیش از حد توقع داشت. ببخشید که رؤیایی داشت و بلد بود رؤیایش را به واقعیت تبدیل کند! جناب آقای گودرزی! مدال برنز خانم علیزاده را بر ما ببخشید اگر فرصت نداد جمعه روزی، روبه‌روی دوربین قرار بگیرید و افاضه کنید حد ورزش بانوان ما همین است. در ۱۵ دوره قبلی صفر مدال داشته‌ایم که میانگینش می‌شود صفر! اندازه بانوان ما همین مقدار است. نباید توقع بیشتر داشته باشیم.» این روزنامه همچنان در تیتیری دیگر با قرار دادن عنوان «در حد اعتدال» در صفحه اول خود در این‌باره نوشت: «کشوری که در المپیک ۲۰۱۲ توانسته بود چهار مدال طلا بگیرد و مهم‌تر از آن شش نقره، انتظار می‌رفت در رتبه یک حرکت رو به جلو، دست‌کم جایگاه بهتری را به دست بیاورد، اما حالا سقوط هشت

المپیک قبلی ۶۰ مدال گرفته‌ایم و میانگین‌مان چهار مدال است و توقع‌مان «نباید» بالاتر از این باشد. خواستم بگویم کیمیا علیزاده از حد ایران تجاوز کرد. مجموع مدال‌های المپیک ایران را رساند به پنج مدال. پایش را از گلیم‌مان درازتر کرد. ببخشید که رعایت جایگاه ما را در دنیا نکرد. ببخشید که بیش از حد توقع داشت. ببخشید که رؤیایی داشت و بلد بود رؤیایش را به واقعیت تبدیل کند! جناب آقای گودرزی! مدال برنز خانم علیزاده را بر ما ببخشید اگر فرصت نداد جمعه روزی، روبه‌روی دوربین قرار بگیرید و افاضه کنید حد ورزش بانوان ما همین است. در ۱۵ دوره قبلی صفر مدال داشته‌ایم که میانگینش می‌شود صفر! اندازه بانوان ما همین مقدار است. نباید توقع بیشتر داشته باشیم.» این روزنامه همچنان در تیتیری دیگر با قرار دادن عنوان «در حد اعتدال» در صفحه اول خود در این‌باره نوشت: «کشوری که در المپیک ۲۰۱۲ توانسته بود چهار مدال طلا بگیرد و مهم‌تر از آن شش نقره، انتظار می‌رفت در رتبه یک حرکت رو به جلو، دست‌کم جایگاه بهتری را به دست بیاورد، اما حالا سقوط هشت

المپیک قبلی ۶۰ مدال گرفته‌ایم و میانگین‌مان چهار مدال است و توقع‌مان «نباید» بالاتر از این باشد. خواستم بگویم کیمیا علیزاده از حد ایران تجاوز کرد. مجموع مدال‌های المپیک ایران را رساند به پنج مدال. پایش را از گلیم‌مان درازتر کرد. ببخشید که رعایت جایگاه ما را در دنیا نکرد. ببخشید که بیش از حد توقع داشت. ببخشید که رؤیایی داشت و بلد بود رؤیایش را به واقعیت تبدیل کند! جناب آقای گودرزی! مدال برنز خانم علیزاده را بر ما ببخشید اگر فرصت نداد جمعه روزی، روبه‌روی دوربین قرار بگیرید و افاضه کنید حد ورزش بانوان ما همین است. در ۱۵ دوره قبلی صفر مدال داشته‌ایم که میانگینش می‌شود صفر! اندازه بانوان ما همین مقدار است. نباید توقع بیشتر داشته باشیم.» این روزنامه همچنان در تیتیری دیگر با قرار دادن عنوان «در حد اعتدال» در صفحه اول خود در این‌باره نوشت: «کشوری که در المپیک ۲۰۱۲ توانسته بود چهار مدال طلا بگیرد و مهم‌تر از آن شش نقره، انتظار می‌رفت در رتبه یک حرکت رو به جلو، دست‌کم جایگاه بهتری را به دست بیاورد، اما حالا سقوط هشت

نگاه

دولت روحانی؛ چهار ساله یا هشت ساله؟

□ **مصطفی قربانی** / با پایان سال سوم از عمر دولت یازدهم و ورود آن

به سال چهارم و همچنین نزدیک شدن به موسم انتخابات ریاست جمهوری دوازدهم، گمانه‌زنی‌ها درباره تداوم حیات و حضور این دولت در قدرت بالا گرفته است. برخی باتوجه به موفق نبودن ایسن دولت در تحقق وعده‌های اقتصادی‌اش، آن را دولتی چهار ساله می‌دانند.

برخی دیگر نیز باتوجه به انسجام نداشتن جریان رقیب دولت و همچنین حمایت اصلاح‌طلبان از دولت، به علاوه، وجود این تجربه که همه دولت‌های پس از جنگ تحمیلی در ایران، دولت‌هایی با عمر هشت ساله بوده‌اند، معتقدند که تجربه سایر دولت‌ها درباره این دولت نیز تکرار خواهد شد و دولت تدبیر و امید نیز دولتی با عمر هشت ساله خواهد بود؛ یعنی معتقدند که حسن روحانی می‌تواند در انتخابات آتی نیز حائز اکثریت آرا شود.

فارغ از این دو نگاه، در یک تحلیل منطقی و به نسبت دقیق و البته میانه، به نظر می‌رسد که تداوم حضور آقای روحانی و دولت یازدهم در قدرت منوط به برآورده کردن برخی شرایط است؛ به عبارتی، هشت ساله شدن دولت آقای روحانی، امری مشروط است. به تعبیر دقیق‌تر، به نظر می‌رسد که تداوم حضور دولت یازدهم در قدرت منوط به رفع نقاط ضعف این دولت است.

این دولت همان گونه که در شماره گذشته و در مطلبی با عنوان «پاشنه آشیل دولت روحانی چیست؟» اشاره شد، نتوانسته است مشکلات اقتصادی که خود وعده رفع آنها را داده بود، حل کند و همچنین نتوانسته است در برابر سیاست‌های خصمانه آمریکا در عدم پایبندی به اجرای برجام، سیاستی منسجم و مقتدرانه در پیش بگیرد و در بهترین حالت صرفا به گفتار درمانی روی آورده است.

بنابراین، تا این دولت نتواند در حل مشکلات اقتصاد توفیق داشته باشد و چشم‌انداز اقتصادی امیدبخشی را پیش روی مردم ترسیم کند و همچنین تا در مقابل سیاست‌های خصمانه آمریکا به گونه‌ای مقتدرانه و عزتمندانه برخورد نکند، به نحوی که حافظ منافع و عزت مردم کشورمان باشد، دولتی با عمری چهار ساله خواهد بود و از این نظر، در بره حدود ۳۰ ساله پس از جنگ تحمیلی در ایران، نخستین دولت با عمر چهار ساله و استثنایی بر روندهای پیشین خواهد بود. البته، توجه به این نکته ضروری است که آنچه، به‌ویژه در ارتباط با ناتوانی دولت در حل مشکلات اقتصادی گفته شد، به معنای نادیده گرفتن اقدامات دولت در حاکمیت نوعی ثبات و اطمینان بر فضای اقتصادی کشور نیست؛ بلکه منظور این است که مدیریت اقتصادی دولت آن گونه که خود دولت وعده آن را داده بود و مردم نیز انتظار داشتند، نتوانسته است موفق باشد.

علاوه بر آنچه گفته شد، متغیر دیگری که باتوجه به وضعیت کنونی می‌تواند بر اقبال عمومی از آقای روحانی تأثیر گذار باشد، مسئله فیش‌های حقوقی نجومی و برخی فسادهای اقتصادی است؛ یعنی چنانچه مردم شاهد بر برخورد قاطع، قانونی و دلسوزانه دولت با موضوع فیش‌های حقوقی نجومی و برخی فسادها باشند، این موضوع طبیعتاً بر سید آرای آقای روحانی در سال ۹۶ تأثیر مثبت خواهد داشت و این دولت می‌تواند امیدوار باشد که عمر هشت ساله خواهد داشت.

لازم به ذکر است که اظهارنظر و بحث دقیق درباره چهار یا هشت ساله بودن دولت به شرایط کشور در آستانه انتخابات، به‌ویژه شرایط اقتصادی، نحوه آرایش، انسجام و برنامه‌های جریان‌های مختلف سیاسی، برنامه‌های دشمن و… بستگی دارد.

بنابراین، جریانی می‌تواند در رقابت‌های انتخاباتی گوی سبقت را از رقبیان خود بریابد که منسجم‌تر عمل کرده، مشکلات اقتصادی کشور را به‌خوبی شناسایی کرده و بتواند راه‌حل‌های قابل اجرا برای آنها ارائه دهد، به گونه‌ای که نویدبخش افق و آینده‌ای روشن برای مردم باشد، و نسبت به دشمن نه از موضع ضعف، بلکه از موضع عزت، اقتدار، صلابت، حکمت و مصلحت وارد شود.

پرتو

شکل گیری ائتلاف‌های جدید در منطقه

□ **محمدرضا فرهادی** / تحولات اخیر منطقه و به‌ویژه سوریه زمینه

همگرایی بیشتری را بین بازیگران فعال منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای به‌وجود آورده است. ائتلاف روسیه و ایران از ابتدای پاییز سال ۹۴ و در راستای مبارزه با گروه‌های تروریستی علنی شد. از ابتدای ورود روسیه و با همکاری سایر بازیگران محور مقاومت، موازنه نظامی در سوریه به سود محور مقاومت و جریان‌های حامی این گفتمان تغییر کرد. پس از آن سایر بازیگران نیز تمایل خود را برای شرکت در این ائتلاف اعلام داشتند که نمونه بارز آن تمایل چین به شرکت در این ائتلاف و چرخش مقطعی ترکیه به سمت ایران و روسیه است. در بحث چرایی ورود بازیگران متعدد به این ائتلاف و تغییر رویکرد این بازیگران از همکاری با آمریکا و غرب در مبارزه با داعش ذکر چند نکته ضروری است:
۱- کشورهای منطقه‌ای و حتی فرمانطقه‌ای به خوبی به این امر واقف هستند که بحث مبارزه آمریکا و ائتلاف واهی آنان برای مبارزه با داعش، بیهوده است. نزدیک به دو سال از تشکیل ائتلاف آمریکا علیه داعش می‌گذرد و تاکنون نتیجه مثبتی از حملات هوایی این ائتلاف نصیب کشور سوریه نشده و حتی در برخی موارد، همچون حملات دو هفته گذشته ائتلاف به مناطقی در رقه نزدیک به ۴۰۰ غیر نظامی کشته شدند، در حالی که ائتلاف محور مقاومت و روسیه از جهات مختلف و با رویکردی همه‌جانبه از زمین و هوا به مبارزه با تروریسم پرداخته است. در نتیجه، باید به این نکته اذعان کرد که هدف اصلی غرب تنها خریدن زمان برای تروریست‌ها و استفاده از کارت بازی آنها در پیش بردن منافع منطقه‌ای خود است.

۲-اهداف پنهانی ائتلاف آمریکا علیه داعش تا به امروز برای بازیگران همراه در آن روشن نشده بود، اما امروز معلوم شده است که آمریکا به دنبال اهدافی غیر از مبارزه با تروریسم است و آن، پیدا کردن حوزه نفوذ در سوریه برای تأسیس پایگاه‌های نظامی خود است. همچنین، آمریکا با پشتیبانی از کردهای سوریه در بعد تسلیحاتی و سیاسی به دنبال تشکیل اقلیمی کردی در مرزهای شمالی سوریه و پیوستن کردهای ترکیه به این منطقه است که همین امر سبب تغییر موضع ترکیه نسبت به ائتلاف ضد داعش شده است. بنابراین، آمریکا از تشکیل چنین ائتلاف‌هایی به دنبال اهداف متعدد و چندگانه‌ای است که همین امر سبب رویکردانی سایر بازیگران از این ائتلاف شده است.

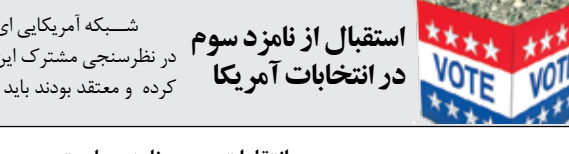
۳-بازیگران قدرتمند در حوزه بین‌الملل هر یک به گونه‌ای به دنبال افزایش نفوذ خود در منطقه هستند. بنابراین، بازیگری همچون چین که به نوعی در منازعات منطقه‌ای بی‌طرف است، امروز به دنبال تبدیل شدن به بازیگری فعال است که هدف اصلی آن مباحث اقتصادی و دسترسی بیشتر به بازارهای منطقه‌ای است. این در حالی است که ترکیه بیشتر از دو عامل امنیتی(فعال)

شدن تروریست‌ها در خاک ترکیه) و خودمختاری کردها واهمه دارد.

گفتنی است، آنچه بیش از همه افراز و محرک توجه بازیگران موجود در سطح منطقه‌ای قرار گرفته، رویکردی فعال و تهاجمی نسبت به گروه‌های تروریستی است؛ چراکه تروریسم دیگر به غرب آسیا محدود نمی‌شود و بیشتر

مناطق مختلف جهان را با خود در گیر کرده است. در نتیجه وجود دشمن مشترک ر زمینه همگرایی کشورهای فعال در امر مبارزه با تروریسم را فراهم کرده است.

دوشنبه ۸ شهریور ۱۳۹۵ سال هفدهم شماره ۶۶

شبکه آمریکایی ای‌بی‌سی نیوز گفت: نظرسنجی‌های جدید نشان می‌دهد، بیش از یک‌سوم رأی‌دهندگان اکنون به نامزد حزب سوم چشم دوخته‌اند.

در نظرسنجی مشترک این شبکه خبری با واشنگتن پست، ۵۷ درصد از آمریکایی‌ها از انتخاب بین دو گزینه دونالد ترامپ و هیلاری کلینتون، ابراز نارضایتی کرده و معتقد بودند باید به گزینه سومی رای داد.

□ **مصطفی افضل‌زاده** / بر اساس قانون اساسی پنجاهوهشتمین انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده آمریکا قرار است سه‌شنبه هشتم نوامبر ۲۰۱۶ (۱۸ آبان ۱۳۹۵) برگزار شود. رأی‌دهندگان مجمع‌گزینندگان ریاست جمهوری را برخواهند گزید که آنها نیز به نوبه خود به یک رئیس‌جمهور و معاون رئیس‌جمهور جدید رأی خواهند داد. محدودیت دوره‌ها که در پس تصویب متمم بیست‌ودوم قانون اساسی ایالات متحده آمریکا قرار داده شده است، رئیس‌جمهور کنونی، باراک اوباما از حزب دموکرات را از انتخاب مجدد برای دوره سوم بازمی‌دارد. اگر اوباما و معاون او جو بایدن باقی‌مانده دوره‌شان را به پایان برسانند، ایالات متحده آمریکا چهل‌وپنجمین رئیس‌جمهور و چهل‌وهشتمین معاون رئیس‌جمهور را برخواهد گزید. زمانی که به رسانه‌های بین‌المللی و حتی رسانه‌های داخلی کشورمان نگاه می‌کنیم تنها شاهد رقابت و فعالیت دو نامزد حزب دموکرات و جمهوریخواه هستیم، در صورتی که نامزدهای مستقل دیگری نیز در این انتخابات حضور دارند، ولی کمتر از آنها صحبت می‌شود.

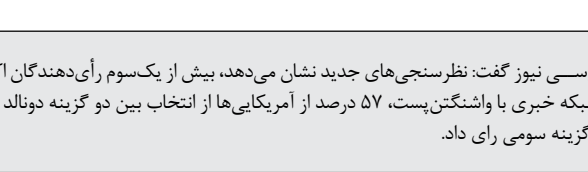
دکتر «گلوریا لاریوا» فعال و کارشناس سیاسی آمریکایی که برای انتخابات ریاست جمهوری آمریکا نامزد شده، یکی از این افراد مستقل است

که از سوسی حزب «سوسیالیسم برای آزادی» در انتخابات آتی ریاست جمهوری آمریکا انتخاب شده است. خیرنگار صبح صادق با گلوریا لاریوا درباره انتخابات آمریکا و نظر او درباره ایران گفت‌وگو کرده است.

می‌شود. رسانه‌ها در آمریکا در اختیار همین دو حزب و نمایندگان آنها‌است. آمریکا کشور پهناوری است و برای اینکه رأی‌دهندگان شما را بشناسند باید در تلویزیون حضور داشته باشی و در مناظره‌های انتخاباتی شرکت کنی که این حق از نامزدهای دیگر البته، در این دور از انتخابات شرایط تا حدودی تغییر کرده است. در این دوره سخنرانی‌های سندرز سبب شد بحث درباره نامزدهای مستقل بیش از پیش بر سر زبان‌ها بیفتد، مضاف براینکه بی‌اعتمادی و نارضایتی مردم از دونالد ترامپ و هیلاری کلینتون بسیار زیاد است.

دلایل زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد در آمریکا دموکراسی وجود ندارد. در آمریکا حدود ۱۵ میلیون نفر مهاجر وجود دارد که اجازه دادن رأی ندارند و ۱۱ میلیون نفر هستند

□ **یعنی به نظر شما هیلاری کلینتون گزینه بهتری است؟**
به هیچ‌وجه! کلینتون نسبت به ترامپ وضعیت بهتری ندارد، اگر نگویم بدتر است. هیلاری یک نومحافظه‌کار است و همه اطرافیان و کادر او از نیروهای دولت رونالد ریگان، بیل کلینتون و بوش هستند. بیل کلینتونی که مسئولی اعمال تحریم علیه عراق بود؛ تحریمی که به کشته شدن بیش از یک میلیون نفر از مردم عراق منجر شد. او همچنین دستش به خون مردم یوگسلاوی آلوده است و در حمله نیروهای ناتو به این کشور نقش زیادی داشت. خود هیلاری کلینتون هم سابقه تاریکی در زمان مسئولیتش دارد. او زمانی که وزیر خارجه دولت اوباما بود این کشور را درگیر جنگ لیبی کرد که به نابودی این کشور آفریقایی منجر شد. هیلاری یکی از افرادی بود که به شدت مخالف

انتقادات صریح نامزد ریاست جمهوری آمریکا از سازو کار انتخابات این کشور در گفت‌وگوی اختصاصی با صبح صادق

غیر دموکراتیک‌ترین انتخابات

□ **یعنی به نظر شما هیلاری کلینتون گزینه بهتری است؟**
به هیچ‌وجه! کلینتون نسبت به ترامپ وضعیت بهتری ندارد، اگر نگویم بدتر است. هیلاری یک نومحافظه‌کار است و همه اطرافیان و کادر او از نیروهای دولت رونالد ریگان، بیل کلینتون و بوش هستند. بیل کلینتونی که مسئولی اعمال تحریم علیه عراق بود؛ تحریمی که به کشته شدن بیش از یک میلیون نفر از مردم عراق منجر شد. او همچنین دستش به خون مردم یوگسلاوی آلوده است و در حمله نیروهای ناتو به این کشور نقش زیادی داشت. خود هیلاری کلینتون هم سابقه تاریکی در زمان مسئولیتش دارد. او زمانی که وزیر خارجه دولت اوباما بود این کشور را درگیر جنگ لیبی کرد که به نابودی این کشور آفریقایی منجر شد. هیلاری یکی از افرادی بود که به شدت مخالف

□ **صحبت‌های شما بیشتر به امور داخلی در آمریکا مربوط می‌شود، آیا در سخنرانی‌های خود به سیاست خارجی آمریکا هم می‌پردازید؟**
غیرممکن است که درباره ریاست جمهوری در آمریکا صحبت کرد و به سیاست خارجی نپرداخت. ما معتقدیم که بخش زیادی از بودجه پنتاگون باید صرف امور دیگری به جز تجاوز به کشورهای دیگر و کشتار زنان و کودکان شود. در حال حاضر یک میلیاردها دلار صرف تحقیقات و توسعه سلاح‌های هسته‌ای آمریکا می‌شود. ارتش آمریکا در حال کار روی بمب‌های اتمی است که در آینده می‌تواند از آن در جنگ‌ها استفاده کند. ما مخالف این برنامه تسلیحاتی هستیم. و آن را اقدامی علیه انسانیت می‌دانیم. ما همچنین مخالف تحریم‌ها علیه ایران، ونزوئلا و کوبا هستیم و معتقدیم

ایران حق دارد از برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای برخوردار باشد.

یکی از مهم‌ترین برنامه‌های ما مخالفت با هرگونه کمک مالی دولت آمریکا به اسرائیل است. اسرائیل یک دولت آپارتاید است و مردم فلسطین ملتی مظلوم هستند. مردم فلسطین باید این حق را داشته باشند که به سرزمین خود برگردند. همه این خواسته‌ها در تضاد با برنامه‌های دو حزب اصلی است.

□ **آیا شناسی برای پیروزی در انتخابات برای خودتان قائل هستید؟ اصولاً هدف و برنامه هسته‌ای شرکت در انتخابات چیست؟**
انگیزه اصلی من برای شرکت در انتخابات استفاده از این فرصت و جایگاه برای مطرح کردن مسائلی است که هیچ‌گاه نمایندگان و نامزدهای دو حزب اصلی به آن نمی‌پردازند. ما در سفرها و سخنرانی‌هایی که داریم درباره اشتغال، آموزش رایگان برای همه و خدمات درمانی صحبت می‌کنیم. ما معتقدیم که در صورتی که بودجه پنتاگون کم شود وضعیت بهتری برای مردم آمریکا به وجود خواهد آمد؛ بودجه‌ای که صرف کشتار و تجاوز در کشورهای دیگر جهان می‌شود. سیاستمداران و نظامیان آمریکا برای خیلی از مردم دنیا حق حیات قائل نیستند.

□ **آیا شناسی برای پیروزی در انتخابات برای خودتان قائل هستید؟ اصولاً هدف و برنامه هسته‌ای شرکت در انتخابات چیست؟**
انگیزه اصلی من برای شرکت در انتخابات استفاده از این فرصت و جایگاه برای مطرح کردن مسائلی است که هیچ‌گاه نمایندگان و نامزدهای دو حزب اصلی به آن نمی‌پردازند. ما در سفرها و سخنرانی‌هایی که داریم درباره اشتغال، آموزش رایگان برای همه و خدمات درمانی صحبت می‌کنیم. ما معتقدیم که در صورتی که بودجه پنتاگون کم شود وضعیت بهتری برای مردم آمریکا به وجود خواهد آمد؛ بودجه‌ای که صرف کشتار و تجاوز در کشورهای دیگر جهان می‌شود. سیاستمداران و نظامیان آمریکا برای خیلی از مردم دنیا حق حیات قائل نیستند.

□ **به نظر شما آیا اقدامات شما با وجود قدرت رسانه‌ای نامزدهای دیگر تأثیری هم دارد؟**
بسیاری از اصلاحات صورت‌گرفته در رفتار دولت‌های آمریکا به دلیل مطالبه و فشار جنبش‌های مردمی بوده است که آزادی عمل سیاه‌پوستان یکی از این اقدامات است. سابق بر این کسی از واجدان شرایط در آمریکا رأی می‌دهند و بسیاری حتی امکان دادن رأی ندارند. در این شرایط علاوه بر افرادی که پیشتر اشاره کردم که اجازه

□ **صحبت‌های شما بیشتر به امور داخلی در آمریکا مربوط می‌شود، آیا در سخنرانی‌های خود به سیاست خارجی آمریکا هم می‌پردازید؟**
غیرممکن است که درباره ریاست جمهوری در آمریکا صحبت کرد و به سیاست خارجی نپرداخت. ما معتقدیم که بخش زیادی از بودجه پنتاگون باید صرف امور دیگری به جز تجاوز به کشورهای دیگر و کشتار زنان و کودکان شود. در حال حاضر یک میلیاردها دلار صرف تحقیقات و توسعه سلاح‌های هسته‌ای آمریکا می‌شود. ارتش آمریکا در حال کار روی بمب‌های اتمی است که در آینده می‌تواند از آن در جنگ‌ها استفاده کند. ما مخالف این برنامه تسلیحاتی هستیم. و آن را اقدامی علیه انسانیت می‌دانیم. ما همچنین مخالف تحریم‌ها علیه ایران، ونزوئلا و کوبا هستیم و معتقدیم

□ **صحبت‌های شما بیشتر به امور داخلی در آمریکا مربوط می‌شود، آیا در سخنرانی‌های خود به سیاست خارجی آمریکا هم می‌پردازید؟**
غیرممکن است که درباره ریاست جمهوری در آمریکا صحبت کرد و به سیاست خارجی نپرداخت. ما معتقدیم که بخش زیادی از بودجه پنتاگون باید صرف امور دیگری به جز تجاوز به کشورهای دیگر و کشتار زنان و کودکان شود. در حال حاضر یک میلیاردها دلار صرف تحقیقات و توسعه سلاح‌های هسته‌ای آمریکا می‌شود. ارتش آمریکا در حال کار روی بمب‌های اتمی است که در آینده می‌تواند از آن در جنگ‌ها استفاده کند. ما مخالف این برنامه تسلیحاتی هستیم. و آن را اقدامی علیه انسانیت می‌دانیم. ما همچنین مخالف تحریم‌ها علیه ایران، ونزوئلا و کوبا هستیم و معتقدیم

□ **صحبت‌های شما بیشتر به امور داخلی در آمریکا مربوط می‌شود، آیا در سخنرانی‌های خود به سیاست خارجی آمریکا هم می‌پردازید؟**
غیرممکن است که درباره ریاست جمهوری در آمریکا صحبت کرد و به سیاست خارجی نپرداخت. ما معتقدیم که بخش زیادی از بودجه پنتاگون باید صرف امور دیگری به جز تجاوز به کشورهای دیگر و کشتار زنان و کودکان شود. در حال حاضر یک میلیاردها دلار صرف تحقیقات و توسعه سلاح‌های هسته‌ای آمریکا می‌شود. ارتش آمریکا در حال کار روی بمب‌های اتمی است که در آینده می‌تواند از آن در جنگ‌ها استفاده کند. ما مخالف این برنامه تسلیحاتی هستیم. و آن را اقدامی علیه انسانیت می‌دانیم. ما همچنین مخالف تحریم‌ها علیه ایران، ونزوئلا و کوبا هستیم و معتقدیم

□ **صحبت‌های شما بیشتر به امور داخلی در آمریکا مربوط می‌شود، آیا در سخنرانی‌های خود به سیاست خارجی آمریکا هم می‌پردازید؟**
غیرممکن است که درباره ریاست جمهوری در آمریکا صحبت کرد و به سیاست خارجی نپرداخت. ما معتقدیم که بخش زیادی از بودجه پنتاگون باید صرف امور دیگری به جز تجاوز به کشورهای دیگر و کشتار زنان و کودکان شود. در حال حاضر یک میلیاردها دلار صرف تحقیقات و توسعه سلاح‌های هسته‌ای آمریکا می‌شود. ارتش آمریکا در حال کار روی بمب‌های اتمی است که در آینده می‌تواند از آن در جنگ‌ها استفاده کند. ما مخالف این برنامه تسلیحاتی هستیم. و آن را اقدامی علیه انسانیت می‌دانیم. ما همچنین مخالف تحریم‌ها علیه ایران، ونزوئلا و کوبا هستیم و معتقدیم

□ **صحبت‌های شما بیشتر به امور داخلی در آمریکا مربوط می‌شود، آیا در سخنرانی‌های خود به سیاست خارجی آمریکا هم می‌پردازید؟**
غیرممکن است که درباره ریاست جمهوری در آمریکا صحبت کرد و به سیاست خارجی نپرداخت. ما معتقدیم که بخش زیادی از بودجه پنتاگون باید صرف امور دیگری به جز تجاوز به کشورهای دیگر و کشتار زنان و کودکان شود. در حال حاضر یک میلیاردها دلار صرف تحقیقات و توسعه سلاح‌های هسته‌ای آمریکا می‌شود. ارتش آمریکا در حال کار روی بمب‌های اتمی است که در آینده می‌تواند از آن در جنگ‌ها استفاده کند. ما مخالف این برنامه تسلیحاتی هستیم. و آن را اقدامی علیه انسانیت می‌دانیم. ما همچنین مخالف تحریم‌ها علیه ایران، ونزوئلا و کوبا هستیم و معتقدیم

□ **صحبت‌های شما بیشتر به امور داخلی در آمریکا مربوط می‌شود، آیا در سخنرانی‌های خود به سیاست خارجی آمریکا هم می‌پردازید؟**
غیرممکن است که درباره ریاست جمهوری در آمریکا صحبت کرد و به سیاست خارجی نپرداخت. ما معتقدیم که بخش زیادی از بودجه پنتاگون باید صرف امور دیگری به جز تجاوز به کشورهای دیگر و کشتار زنان و کودکان شود. در حال حاضر یک میلیاردها دلار صرف تحقیقات و توسعه سلاح‌های هسته‌ای آمریکا می‌شود. ارتش آمریکا در حال کار روی بمب‌های اتمی است که در آینده می‌تواند از آن در جنگ‌ها استفاده کند. ما مخالف این برنامه تسلیحاتی هستیم. و آن را اقدامی علیه انسانیت می‌دانیم. ما همچنین مخالف تحریم‌ها علیه ایران، ونزوئلا و کوبا هستیم و معتقدیم

□ **صحبت‌های شما بیشتر به امور داخلی در آمریکا مربوط می‌شود، آیا در سخنرانی‌های خود به سیاست خارجی آمریکا هم می‌پردازید؟**
غیرممکن است که درباره ریاست جمهوری در آمریکا صحبت کرد و به سیاست خارجی نپرداخت. ما معتقدیم که بخش زیادی از بودجه پنتاگون باید صرف امور دیگری به جز تجاوز به کشورهای دیگر و کشتار زنان و کودکان شود. در حال حاضر یک میلیاردها دلار صرف تحقیقات و توسعه سلاح‌های هسته‌ای آمریکا می‌شود. ارتش آمریکا در حال کار روی بمب‌های اتمی است که در آینده می‌تواند از آن در جنگ‌ها استفاده کند. ما مخالف این برنامه تسلیحاتی هستیم. و آن را اقدامی علیه انسانیت می‌دانیم. ما همچنین مخالف تحریم‌ها علیه ایران، ونزوئلا و کوبا هستیم و معتقدیم

□ **صحبت‌های شما بیشتر به امور داخلی در آمریکا مربوط می‌شود، آیا در سخنرانی‌های خود به سیاست خارجی آمریکا هم می‌پردازید؟**
غیرممکن است که درباره ریاست جمهوری در آمریکا صحبت کرد و به سیاست خارجی نپرداخت. ما معتقدیم که بخش زیادی از بودجه پنتاگون باید صرف امور دیگری به جز تجاوز به کشورهای دیگر و کشتار زنان و کودکان شود. در حال حاضر یک میلیاردها دلار صرف تحقیقات و توسعه سلاح‌های هسته‌ای آمریکا می‌شود. ارتش آمریکا در حال کار روی بمب‌های اتمی است که در آینده می‌تواند از آن در جنگ‌ها استفاده کند. ما مخالف این برنامه تسلیحاتی هستیم. و آن را اقدامی علیه انسانیت می‌دانیم. ما همچنین مخالف تحریم‌ها علیه ایران، ونزوئلا و کوبا هستیم و معتقدیم

□ **صحبت‌های شما بیشتر به امور داخلی در آمریکا مربوط می‌شود، آیا در سخنرانی‌های خود به سیاست خارجی آمریکا هم می‌پردازید؟**
غیرممکن است که درباره ریاست جمهوری در آمریکا صحبت کرد و به سیاست خارجی نپرداخت. ما معتقدیم که بخش زیادی از بودجه پنتاگون باید صرف امور دیگری به جز تجاوز به کشورهای دیگر و کشتار زنان و کودکان شود. در حال حاضر یک میلیاردها دلار صرف تحقیقات و توسعه سلاح‌های هسته‌ای آمریکا می‌شود. ارتش آمریکا در حال کار روی بمب‌های اتمی است که در آینده می‌تواند از آن در جنگ‌ها استفاده کند. ما مخالف این برنامه تسلیحاتی هستیم. و آن را اقدامی علیه انسانیت می‌دانیم. ما همچنین مخالف تحریم‌ها علیه ایران، ونزوئلا و کوبا هستیم و معتقدیم

□ **صحبت‌های شما بیشتر به امور داخلی در آمریکا مربوط می‌شود، آیا در سخنرانی‌های خود به سیاست خارجی آمریکا هم می‌پردازید؟**
غیرممکن است که درباره ریاست جمهوری در آمریکا صحبت کرد و به سیاست خارجی نپرداخت. ما معتقدیم که بخش زیادی از بودجه پنتاگون باید صرف امور دیگری به جز تجاوز به کشورهای دیگر و کشتار زنان و کودکان شود. در حال حاضر یک میلیاردها دلار صرف تحقیقات و توسعه سلاح‌های هسته‌ای آمریکا می‌شود. ارتش آمریکا در حال کار روی بمب‌های اتمی است که در آینده می‌تواند از آن در جنگ‌ها استفاده کند. ما مخالف این برنامه تسلیحاتی هستیم. و آن را اقدامی علیه انسانیت می‌دانیم. ما همچنین مخالف تحریم‌ها علیه ایران، ونزوئلا و کوبا هستیم و معتقدیم

□ **صحبت‌های شما بیشتر به امور داخلی در آمریکا مربوط می‌شود، آیا در سخنرانی‌های خود به سیاست خارجی آمریکا هم می‌پردازید؟**
غیرممکن است که درباره ریاست جمهوری در آمریکا صحبت کرد و به سیاست خارجی نپرداخت. ما معتقدیم که بخش زیادی از بودجه پنتاگون باید صرف امور دیگری به جز تجاوز به کشورهای دیگر و کشتار زنان و کودکان شود. در حال حاضر یک میلیاردها دلار صرف تحقیقات و توسعه سلاح‌های هسته‌ای آمریکا می‌شود. ارتش آمریکا در حال کار روی بمب‌های اتمی است که در آینده می‌تواند از آن در جنگ‌ها استفاده کند. ما مخالف این برنامه تسلیحاتی هستیم. و آن را اقدامی علیه انسانیت می‌دانیم. ما همچنین مخالف تحریم‌ها علیه ایران، ونزوئلا و کوبا هستیم و معتقدیم

□ **صحبت‌های شما بیشتر به امور داخلی در آمریکا مربوط می‌شود، آیا در سخنرانی‌های خود به سیاست خارجی آمریکا هم می‌پردازید؟**
غیرممکن است که درباره ریاست جمهوری در آمریکا صحبت کرد و به سیاست خارجی نپرداخت. ما معتقدیم که بخش زیادی از بودجه پنتاگون باید صرف امور دیگری به جز تجاوز به کشورهای دیگر و کشتار زنان و کودکان شود. در حال حاضر یک میلیاردها دلار صرف تحقیقات و توسعه سلاح‌های هسته‌ای آمریکا می‌شود. ارتش آمریکا در حال کار روی بمب‌های اتمی است که در آینده می‌تواند از آن در جنگ‌ها استفاده کند. ما مخالف این برنامه تسلیحاتی هستیم. و آن را اقدامی علیه انسانیت می‌دانیم. ما همچنین مخالف تحریم‌ها علیه ایران، ونزوئلا و کوبا هستیم و معتقدیم

ژرفا

مدیران شیشلیکی

□ **منصوره خداوردی** /

«بیا رجب ۲۹ سال با نی

غذا خورد. شیشلیک از گلویش

پایین نمی‌رفت.» این تنها یکی از صدها جمله‌ای است که کاربران فضای مجازی در واکنش به اظهارات فرماندار جدید ورامین در شبکه‌های اجتماعی منتشر کردند.

محمدرضا یوسفی در مراسم تودیع و معارفه فرماندار ورامین درباره نحوه مدیریت خود می‌گوید: «هن

اهل شیشلیک و کباب هستم و ششافت هم می‌گویم با نان و پنیر نمی‌توانم کار کنم، از ماشین خوب جملاتی که پس از موضوع

فیش‌های حقوقی نجومی مدیران

دولت تدبیر و امید، که سخنگوی

دولت یازدهم بی‌هیچ واهمه‌ای

آنها را ذخایر و سرمایه‌های نظام

می‌داند که هیچ کار غیرقانونی

انجام ندادند، نگرانی‌ها درباره نحوه

مدیریت این دولت را افزایش داده

است؛ موضوعی که پیش از این

نیز با اعلام نگرانی کارشناسان از

افزایش هزینه‌های جاری در دولت

یازدهم مورد توجه رسانه‌ها و افکار

عمومی قرار گرفته بود.

چنانچه آمارهای بانک مرکزی

که در پایان سال ۹۴ منتشر شد،

نشان می‌دهد در فاصله ۳۰ ماهه

ابتدای مرداد ماه ۱۳۹۲ تا پایان

دی ماه ۱۳۹۴، مجموع هزینه‌های

جاری دولت یازدهم ۳۶۸ هزار

میلیارد تومان بوده است که بر این

اساس، میانگین ماهیانه مخارج

جاری دولت یازدهم ۱۲۳۰۰

میلیارد تومان بوده که سود ۹۰

درصدی نسبت به مخارج دولت

دهم و افزایش ۱۳۹ درصدی نسبت

به مخارج دولت‌های نهم و دهم را

نشان می‌دهد.

با این تفاسیر، به جز از آنکه

بخواهیم نسبت این رفتارها را

با گفتارهایی چون: «با تشکیل

دولت تدبیر و راستگویان، دولت

شایسته‌سالاری را در کشور حاکم

کرده و اخلاق محمدی(ص) را به

بسه پیروزی رسید، تنها در ایالت

کالیفرنیا ۴۰۰ هزار سیاه‌پوست از حق

دادن رأی محروم شدند.

□ **چرا به مهاجرانی که چندین دهه در آمریکا زندگی می‌کنند تابعیت نمی‌دهند و از حق رأی محروم هستند؟**

اکثر مهاجرانی که طی ۵۰ سال گذشته به آمریکا آمده‌اند از کشورهای آمریکای لاتین، چین و ویتنام بوده‌اند، این افراد گرایش‌های چپ دارند و اعطای تابعیت به آنها یعنی تأثیرگذاری در نتیجه انتخابات.

در دوره‌ای که جرج بوش در انتخابات به پیروزی رسید، تنها در ایالت کالیفرنیا ۴۰۰ هزار سیاه‌پوست از حق دادن رأی محروم شدند.

□ **چرا به مهاجرانی که چندین دهه در آمریکا زندگی می‌کنند تابعیت نمی‌دهند و از حق رأی محروم هستند؟**

اکثر مهاجرانی که طی ۵۰ سال گذشته به آمریکا آمده‌اند از کشورهای آمریکای لاتین، چین و ویتنام بوده‌اند، این افراد گرایش‌های چپ دارند و اعطای تابعیت به آنها یعنی تأثیرگذاری در نتیجه انتخابات.

در دوره‌ای که جرج بوش در انتخابات به پیروزی رسید، تنها در ایالت کالیفرنیا ۴۰۰ هزار سیاه‌پوست از حق دادن رأی محروم شدند.

□ **چرا به مهاجرانی که چندین دهه در آمریکا زندگی می‌کنند تابعیت نمی‌دهند و از حق رأی محروم هستند؟**

اکثر مهاجرانی که طی ۵۰ سال گذشته به آمریکا آمده‌اند از کشورهای آمریکای لاتین، چین و ویتنام بوده‌اند، این افراد گرایش‌های چپ دارند و اعطای تابعیت به آنها یعنی تأثیرگذاری در نتیجه انتخابات.

در دوره‌ای که جرج بوش در انتخابات به پیروزی رسید، تنها در ایالت کالیفرنیا ۴۰۰ هزار سیاه‌پوست از حق دادن رأی محروم شدند.

سیاست‌نامه

اندیشه سیاسی مسلمانان — ۲۵۷

حکومت مطلوب در عصر غیبت از منظر شیخ‌بحرانی

□ **فتح‌الله پریشان /پس** از آشنایی با ضرورت، مشروعیت و گونه‌شناسی حکومت

از منظر اندیشه سیاسی شیخ‌اخباری علامه یوسف بحرانی، این سؤال مطرح می‌شود که در منظومه فکری وی، کدام حکومت با چه ویژگی‌هایی در عصر غیبت معصوم مطلوب نظر است؟ برای ورود به این بحث، ابتدا لازم است درباره حکومت در عصر حضور ائمه(ع) مطالبی گفته شود. شیخ‌بحرانی در مبحث در زمینه امامت ائمه اثنی عشر، خلافت و امامت را ریاست عالم در امور دین و دنیای مردم به نیابت از پیامبر(ص) می‌داند و سپس درباره راه‌های تعیین امام معتقد است که به طور کلی دو راه برای تعیین امام وجود دارد که یکی مورد اعتقاد شیعه و دیگری مورد اعتقاد اهل سنت می‌باشد. به اعتقاد شیعه هر کسی که بر امامت وی نص صریح وارد شده باشد؛ یعنی پیامبر یا امام قبل به امامت او تصریح کرده باشند، وی امام و خلیفه است، چه مردم سخن و فرمان او را اطاعت کنند، چه اطاعت نکنند.^(۱) از طرف دیگر، اهل سنت تصریح پیامبر یا امام قبل را لازم نمی‌دانند و معتقدند که هر کس را مردم انتخاب کرده و او را مقدم بدانند، وی خلیفه و امام است. از بررسی آثار و آرای مرحوم بحرانی درباره حکومت در عصر غیبت، چنین برداشت می‌شود که حکومت فقیه جامع‌الشرایط را برای عصر غیبت پذیرفته است. دیدگاه این فقیه با مقدمات و مفروضات زیر به دست می‌آید.

۱- از صفات حاکم، قهارت وی است. به اعتقاد بحرانی غیرفقیه نمی‌تواند برخی از وظایف حاکم نظیر قضاوت، حکم و فتوا را عهده‌دار شود و از آنجا که تفکیک این امور از حکومت، دامنه اختیارات حاکم را به حدی کاهش می‌دهد که حکومت و خلافت مفهوم خود (ریاست عالمه) را از دست می‌دهد، به این دلیل نمی‌توان آن وظایف را از دامنه اختیارات حاکم کاست، پس حاکم یا امام معصوم است، یا فقیه.^(۲)

۲- بحرانی حاکمی را که از سوی ائمه(ع) مجاز به حکومت نباشد، طاغوت می‌نامد و معتقد است در عصر غیبت تنها کسی می‌تواند حاکمیت را به دست گیرد که از طرف ائمه معصوم مجاز به آن باشد. در احادیث به تواتر آمده که فقهای جامع‌الشرایط خلفای ائمه هستند و مردم باید حاکمیت آنها را بپذیرند.

۳-روایه نایب امام که بحرانی در مباحث خود به کار می‌برد و گاه از آن به حاکم شرعی تعبیر می‌کند، فردی غیر از قاضی و مفتی است. «همان‌گونه که در حکم به امامت امام که سبب پیروی و اقتدای به او می‌شود، لازم است امامت وی شناخته شده و دلایل آن برای فرد روشن شود. همچنان در نایب ایشان نیز لازم است فرد کاملاً شناخته شود که آیا موجبات نیابت در او وجود دارد یا خیر.»^(۳) با توجه به این عبارت این تردید که نایب امام، در کلام وی ممکن است همان قاضی باشد نیز برطرف می‌شود.با توجه به مقدمات مذکور می‌توان گفت که به اعتقاد بحرانی، حکومت فقیه جامع‌الشرایط تنها حکومت مطلوب در عصر غیبت است؛ زیرا تنها فردی که از معصوم برای حکومت اذن داشته و نیابت از او را برعهده دارد و مشابهت بیشتری با منوب‌عنه خود دارد، فقیه جامع‌الشرایط است. بحرانی با این اعتقاد مستندات مخالفان این نظریه را بررسی کرده و می‌نویسد: «مخالفان این نظر روایاتی را مستند خود ساخته و معتقدند روایاتی که در آنها حکومت و قضاوت به پیامبر(ص) یا وصی وی منحصر شده است، با نیابت و حکومت فقها منافات دارد.» سپس به نقل روایت‌هایی از ائمه(ع)، به‌ویژه امام صادق(ع) در خصوص اختصاص قضاوت و حکومت به پیامبر یا وصی وی پرداخته، در پاسخ اعتقاد دارد که روایات دیگر، این‌گونه روایات را تفسیر می‌کنند؛ یعنی روایاتی مثل روایت کلینی از امام صادق(ع) که از قول حضرت علی(ع) به شرح می‌گوید در جایگاهی نشست‌های که جز پیامبر(ص) یا وصی او بر آن تکیه نمی‌زند، بر فردی که نایب آنان و منصوب از طرف آنان است (فقیه جامع‌الشرایط) حمل می‌کنیم؛ زیرا عمل به گفته نایب همان عمل به گفته منوب‌عنه است و ائمه در روایات دیگری، کسی را که نایب‌شان را نپذیرد مانند کسی دانسته‌اند که شخص آنان را نپذیرفته است.^(۴) خلاصه این دو دسته روایات که حکومت را به پیامبر(ص) و وصی ایشان اختصاص داده و منحصر می‌کنند، با توجه به روایات دیگر که فقها را نواب و جانشینان واقعی ائمه قرار می‌دهند، به این صورت تفسیر می‌شود که حکومت نایب امام نیز همان حکومت امام است و این دو دسته روایات در تضاد با هم نیستند.پس از روشن شدن دیدگاه بحرانی درباره حکومت فقها در عصر غیبت، این سؤال مطرح می‌شود که آیا فقها که به موجب روایات زیادی نواب ائمه هستند، تنها در عصر غیبت نایبند، یا اینکه در عصر حضور معصوم(ع) نیز می‌توانند به نیابت از ایشان متصدی مناصب خاصه آن حضرت شوند؟ نخست باید گفت بحرانی تصریح دارد که ظاهر کلام اصحاب و فقها این است که روایات مربوط به عصر غیبت می‌شود و در زمان حضور سرپرستی این مناصب بدون اذن خاص از امام معصوم نافذ نیست. البته، چنانچه امام معصوم متمکن از اجرای احکام نباشد حکم زمان غیبت برای دوره حضور نیز جاری است. در شماره آینده به تصدی غیرفقیه بر حکومت در عصر غیبت خواهیم پرداخت.

□ **پی‌نوشت‌ها در دفتر نشریه موجود است.**

کتابخوان

روش و نظریه در علوم سیاسی

بررسی نظریه در علوم سیاسی با تشخیص شش رهیافت طی سه بخش هستی‌شناسانه، معرفت‌شناسانه و روش‌شناسانه در کتاب «روش و نظریه در علوم سیاسی» به قلم «یوئید مارش» و «جری استوکر» با ترجمه امیرمحمد حاجی‌یوسفی و به کوشش پژوهشکده مطالعات راهبردی تاکنون هشت بار چاپ و منتشر شده است.
در بخشی از پیشگفتار این کتاب آمده است: «یکی از ابزارهای کارآمد و ضروری علوم انسانی و به‌ویژه علوم سیاسی، نظریه‌پرداز است. پدیدارهای اجتماعی و سیاسی در علوم اجتماعی و سیاسی توسط نظریه‌ها تبیین می‌گردند. تبیین پدیدارهای سیاسی که در چارچوب یک یا ترکیبی از چند نظریه انجام می‌شوند، تجویز و پیشگویی را تسهیل می‌نماید. تسهیل پیشگویی و تجویز نیز به نوبه خود سیاست‌سازان را در طراحی نقشه‌های سیاسی خود یاری می‌دهد و به آنان امکان بهره‌برداری بهینه از اوضاع سیاسی را اعطا می‌نماید. نظریه و نظریه‌پردازان علی‌رغم سابقه قدیمی که در غرب دارد در کشور ما چندین پیشرفت نداشت‌ه است.»
این کتاب در ۱۴ فصل با عنوان‌های «نظریه‌هنجاری»، «هیافت نهادی»، «تحلیل رفتاری»، «نظریه انتخاب عقلایی»، «دیدگاه فمینیستی»، «نظریه گفتمان»، «تحلیل کیفی»، «روش‌های کمی»، «روش مقایسه‌ای»، «ساختار و کارگزار»، «کنترت‌گرایی»، «نخبه‌گرایی»، «مارکسیسم» و «تقارب میان نظریه‌های دولت» تدوین شده است.به عقیده نویسندگان این کتاب، گام دیگری که از آن بوی معرفت‌شناسی استشمام می‌شود، شکافتن پوسته نظریه‌پردازان، راهیایی به درون آن و تبیین نحوه انجام فعل و انفعالات است که حاصل آنها نظریه و در نهایت علم سیاست است. می‌توان حدس زد که این گام بسی مشکل‌تر از نفس نظریه‌پردازان است. این امر نیز در ادبیات غرب سابقه به نسبت زیادی دارد و علوم سیاسی در کشور ما، از این حیث در آغاز راه است. نیز کردن چنین خلأیی تولید ادبیاتی غنی را می‌طلبد و چنین امری تا حدودی از طریق برگرداندن آثار دانشمندان این حوزه به فارسی ممکن است.

البته، در کنار نقاط قوت کتاب که آن را به منبعی نسبتاً مناسب در بین کتاب‌های روش‌شناسی در علوم سیاسی تبدیل کرده است، می‌توان از برخی نقاط ضعف آن نیز سخن گفت. گنگ و مبهم بودن ترجمه و ناتوانی در تسهیل فهم روش‌شناسی‌های مورد استفاده در متن کتاب برای مخاطبان فارسی‌زبان یکی از مشکلات این کتاب است.

خشم مردم از وسعت فریب‌ها!

دوشنبه ۸ شهریور ۱۳۹۵

□ **علی‌اصغر نصیری – عبدالله شمسی**

در شماره‌های گذشته، به اختصار با بخشی از سیاست‌ها، ابزارها و فعالان جریان فمینیستی در دوره پهلوی دوم (۱۳۵۷ – ۱۳۲۰) آشنا شدیم. در این مطلب مهم‌ترین عملکردهای جریان فمینیسم را در این برهه زمانی بررسی می‌کنیم.

۱- تلاش برای استمرار بخشیدن به کشف حجاب

حجاب و پوشش اسلامی – ایرانی زنان که نماد فرهنگ عفاف و تلقف خاطر عمیق مردم به اسلام است، همواره علامه مردم بر سر راه غرب‌گرایی و جنبش فمینیستی بوده است. بر اساس این، حجاب‌ستیزی جزء عمده‌ترین فعالیت‌های چنین جریاناتی در زمان پهلوی دوم بود و به جد از سوی رژیم حمایت می‌شد. برای نمونه، انجمن بانوان حساس یکی از گروه‌های فمینیستی است که در راستای حفاظت از کشف حجاب و جلوگیری از برگشت زن به حجاب، اقدام به انتشار اعلامیه و ارسال نامه‌هایی به مراکز مختلفی، مانند کانون بانوان، دولت‌مردان کشور، سفارتخانه‌های خارجی، از جمله سفارت‌های انگلستان و آمریکا و حتی شوروی می‌کرد. در یکی از نامه‌های این انجمن از برگشت حجاب، به صداهای موحش و از چادر به پرده سیاه جهالت تعبیر شد.^(۱)

کانون بانوان نیز یکی دیگر از گروه‌های فمینیستی است که در دهه ۱۳۲۰، نگران بازگشت حجاب است. و در جهت مقابله با آن و استمرار بخشیدن به بی‌حجابی در جامعه تلاش می‌کند. این انجمن از دولت می‌خواهد که مانع بازگشت حجاب به جامعه شود. در بخشی از نامه کانون بانوان به نخست‌وزیر در تاریخ ۱۳۲۶/۱/۱۳۲۶ آمده است: «کانون در عوض آنکه از این قبیل مؤسسات در هر شهرستانی

تأسیس بشود و بیش از پیش، زنان را برای پرورش نسل آینده کمک کند، زرمه‌های مرموز و نامعقول برای

آفاق

شماره ۴۴

سال هفتم

دوشنبه ۸ شهریور ۱۳۹۵

خشم مردم از وسعت فریب‌ها!

دوشنبه ۸ شهریور ۱۳۹۵

جریان‌شناسی فکری – فرهنگی ایران معاصر(۲۲)

اقدامات فمینیستی برای گسترش سیاست‌های تجدیدنظر طلبانه

بازگشت حجاب شنیده می‌شود و هر روز بر عده چادرسرن‌کن‌ها می‌افزاید و به تازگی، ورقه به دفتر کانون فرستاده‌اند که معلوم نیست از طرف کی آن اعلامیه تهیه شده؟... کانون بانوان که حافظ بانوان است، بر خود واجب می‌داند از این قبیل انتشارات بی‌اساس جلوگیری کند.»^(۲)

۲- تلاش به منظور اعطای حق رأی به زنان

شورای متحده مرکزی اتحادیه کارگران و زحمتکشان ایران با داشتن مرام کمونیستی، در اسفند ماه ۱۳۲۴، مصادف با هشتم مارس، روز جهانی زن، در نطقی رادیویی ضمن بزرگداشت آن روز، خواستار اعطای حق رأی به زنان شد.^(۳)

حزب زنان ایران، زنان طرفدار حقوق بشر و تشکیلات زنان ایران نیز ضمن ائتلاف با یکدیگر در سال ۱۳۲۵ بیانیه‌ای به منظور اعطای حق رأی به زنان صادر کردند. آنها در آن

بیانیه، ضمن توجه دادن به برخی مواد قانون اساسی مانند متساوی‌الحقوق بودن همه مردم ایران در مقابل قانون، اعطای حقوق اجتماعی بیشتر برای زنان، مانند حق انتخاب‌کردن و انتخاب شدن و اعطای فرصت‌های شغلی بالایی برای زنان در حد وزارت و کالت را خواستار شدند.^(۴)

کانون بانوان نیز خواستار اعطای حق رأی به زنان شد. صدقیه دولت‌آبادی، رئیس کانون بانوان در پایان سیزدهمین سال تحصیلی کانون در سال ۱۳۲۷، از شمس و

«استفن کینرز» نویسنده، روزنامه‌نگار و چهره دانشگاهی آمریکایی گفته است: رهبران ما گفتند پایان جنگ سرد، آمریکا را قدرتمندتر از همیشه خواهد کرد، ما به دلیل ساخت سلاح‌های کشتار جمعی به عراق حمله کردیم و مقررات‌زدایی از اقتصادمان و امضای توافقات تجاری زندگی مردم عادی را بهبود خواهد بخشید. بنابراین نتوانستیم درک کنیم که وقتی وسعت این فریب‌ها روشن شود، مردم خممشکن خواهند شد. نخبگان آمریکایی کسانی هستند که مردم‌شان را به گمراهی کشانده‌اند.

جریان‌شناسی فکری – فرهنگی ایران معاصر(۲۲)

نظیر ایران را می‌توان از جمله اهداف برگزاری چنین نشست‌هایی تلقی کرد.
۴- تغییر در قوانین حقوق خانواده
تغییر در قوانین مربوط به خانواده در قالب طرح قانون حمایت از خانواده، یکی دیگر از اقدامات جریان فمینیسم در دوره پهلوی دوم محسوب می‌شود.^(۱) جریان فمینیسم با استفاده از قدرت پهلوی دوم توانست در دو مرحله و در سال‌های ۱۳۴۶ و ۱۳۵۴ در راستای تحقق آزادی و برابری فمینیستی،

تغییراتی در حقوق خانواده، اعم از ازدواج، طلاق، حضانت، سقط جنین، ریاست مردان در خانواده و… ایجاد کند که در واقع مدرنیزه کردن خانواده تلقی می‌شود.^(۲) در واقع، جریان فمینیسم به واسطه تصویب قانون فوق، علاوه بر ایجاد محدودیت‌هایی در حقوق مردان در خانواده، از جمله حق طلاق، حق تعدّد زوجات و حق حضانت، حقوقی را در هر سه مورد فوق برای زنان قائل شد. در این قانون، دادگاه جایگاه کلیدی پیدا کرد؛ به گونه‌ای که اجرای هر یک از حقوق سه‌گانه یاد شده به تشخیص و کسب اجازه از دادگاه مشروط شد.

در قانون سال ۱۳۵۴ نیز محدودیت‌هایی در مسئله حق طلاق مردان، تعدّد زوجات و نیز سن ازدواج مورد توجه واقع شد. برای نمونه، حداقل سن ازدواج برای دختران از ۱۵ سال به ۱۸ سال و برای پسران از ۱۸ سال به ۲۰ سال افزایش یافت. افزون بر این، در قانون ۱۳۵۴ اختیاراتی مشروط به

فمینیستی در ایران با فمینیسم غربی، اطلاع از دستورالعمل‌های جدید فمینیسم جهانی و به عبارت دیگر بروز شدن جریان‌های فمینیستی در کشورهای تحت نفوذ فرهنگ غرب، ارائه گزارش از فعالیت‌های جریان‌های فمینیستی در کشورهای تحت نفوذ، اطلاع و استفاده از تجربیات کشورهای موفق در رابطه با حقوق زنان به سبک غربی و همفکری در زمینه نحوه پیشرفت هر چه بیشتر اهداف جریان فمینیسم غربی در کشورهایی،

نظیر ایران را می‌توان از جمله اهداف برگزاری چنین نشست‌هایی تلقی کرد.
۴- تغییر در قوانین حقوق خانواده
تغییر در قوانین مربوط به خانواده در قالب طرح قانون حمایت از خانواده، یکی دیگر از اقدامات جریان فمینیسم در دوره پهلوی دوم محسوب می‌شود.^(۱) جریان فمینیسم با استفاده از قدرت پهلوی دوم توانست در دو مرحله و در سال‌های ۱۳۴۶ و ۱۳۵۴ در راستای تحقق آزادی و برابری فمینیستی، تغییراتی در حقوق خانواده، اعم از ازدواج، طلاق، حضانت، سقط جنین، ریاست مردان در خانواده و… ایجاد کند که در واقع مدرنیزه کردن خانواده تلقی می‌شود.^(۲) در واقع، جریان فمینیسم به واسطه تصویب قانون فوق، علاوه بر ایجاد محدودیت‌هایی در حقوق مردان در خانواده، از جمله حق طلاق، حق تعدّد زوجات و حق حضانت، حقوقی را در هر سه مورد فوق برای زنان قائل شد. در این قانون، دادگاه جایگاه کلیدی پیدا کرد؛ به گونه‌ای که اجرای هر یک از حقوق سه‌گانه یاد شده به تشخیص و کسب اجازه از دادگاه مشروط شد.

در قانون سال ۱۳۵۴ نیز محدودیت‌هایی در مسئله حق طلاق مردان، تعدّد زوجات و نیز سن ازدواج مورد توجه واقع شد. برای نمونه، حداقل سن ازدواج برای دختران از ۱۵ سال به ۱۸ سال و برای پسران از ۱۸ سال به ۲۰ سال افزایش یافت. افزون بر این، در قانون ۱۳۵۴ اختیاراتی مشروط به

فمینیستی در ایران با فمینیسم غربی، اطلاع از دستورالعمل‌های جدید فمینیسم جهانی و به عبارت دیگر بروز شدن جریان‌های فمینیستی در کشورهای تحت نفوذ فرهنگ غرب، ارائه گزارش از فعالیت‌های جریان‌های فمینیستی در کشورهای تحت نفوذ، اطلاع و استفاده از تجربیات کشورهای موفق در رابطه با حقوق زنان به سبک غربی و همفکری در زمینه نحوه پیشرفت هر چه بیشتر اهداف جریان فمینیسم غربی در کشورهایی،

نظیر ایران را می‌توان از جمله اهداف برگزاری چنین نشست‌هایی تلقی کرد.
۴- تغییر در قوانین حقوق خانواده
تغییر در قوانین مربوط به خانواده در قالب طرح قانون حمایت از خانواده، یکی دیگر از اقدامات جریان فمینیسم در دوره پهلوی دوم محسوب می‌شود.^(۱) جریان فمینیسم با استفاده از قدرت پهلوی دوم توانست در دو مرحله و در سال‌های ۱۳۴۶ و ۱۳۵۴ در راستای تحقق آزادی و برابری فمینیستی،

تغییراتی در حقوق خانواده، اعم از ازدواج، طلاق، حضانت، سقط جنین، ریاست مردان در خانواده و… ایجاد کند که در واقع مدرنیزه کردن خانواده تلقی می‌شود.^(۲) در واقع، جریان فمینیسم به واسطه تصویب قانون فوق، علاوه بر ایجاد محدودیت‌هایی در حقوق مردان در خانواده، از جمله حق طلاق، حق تعدّد زوجات و حق حضانت، حقوقی را در هر سه مورد فوق برای زنان قائل شد. در این قانون، دادگاه جایگاه کلیدی پیدا کرد؛ به گونه‌ای که اجرای هر یک از حقوق سه‌گانه یاد شده به تشخیص و کسب اجازه از دادگاه مشروط شد.

در قانون سال ۱۳۵۴ نیز محدودیت‌هایی در مسئله حق طلاق مردان، تعدّد زوجات و نیز سن ازدواج مورد توجه واقع شد. برای نمونه، حداقل سن ازدواج برای دختران از ۱۵ سال به ۱۸ سال و برای پسران از ۱۸ سال به ۲۰ سال افزایش یافت. افزون بر این، در قانون ۱۳۵۴ اختیاراتی مشروط به

فمینیستی در ایران با فمینیسم غربی، اطلاع از دستورالعمل‌های جدید فمینیسم جهانی و به عبارت دیگر بروز شدن جریان‌های فمینیستی در کشورهای تحت نفوذ فرهنگ غرب، ارائه گزارش از فعالیت‌های جریان‌های فمینیستی در کشورهای تحت نفوذ، اطلاع و استفاده از تجربیات کشورهای موفق در رابطه با حقوق زنان به سبک غربی و همفکری در زمینه نحوه پیشرفت هر چه بیشتر اهداف جریان فمینیسم غربی در کشورهایی،

نظیر ایران را می‌توان از جمله اهداف برگزاری چنین نشست‌هایی تلقی کرد.
۴- تغییر در قوانین حقوق خانواده
تغییر در قوانین مربوط به خانواده در قالب طرح قانون حمایت از خانواده، یکی دیگر از اقدامات جریان فمینیسم در دوره پهلوی دوم محسوب می‌شود.^(۱) جریان فمینیسم با استفاده از قدرت پهلوی دوم توانست در دو مرحله و در سال‌های ۱۳۴۶ و ۱۳۵۴ در راستای تحقق آزادی و برابری فمینیستی،

پردازش

جمعیت هوشمند

توسعه فناوری رسانه‌های

اجتماعی در رایانه‌های شخصی، اشاعه دستگاه‌های بی‌سیم، تلفن‌های همراه و دیگر دستگاه‌های دیجیتال شخصی، به تدریج ساختار اجتماعی و روش‌های مبادله اطلاعات جامعه بشری را تغییر می‌دهد. بر همین اساس و برای اولین بار «هواد رینگلد» مفهوم «جمعیت هوشمند» را درباره افراد در شبکه‌های اجتماعی مجازی مورد استفاده قرار داد. وی در کتابی با عنوان «جمعیت هوشمند: انقلاب اجتماعی بعدی» در این باره نوشت است: «تفاوت بین جمعیت هوشمند و جمعیت عادی در روش‌های تبادل اطلاعات نهفته است. جمعیت هوشمند از کامپیوترهای شبکه‌ای برای توزیع اطلاعات استفاده می‌کنند و بدین ترتیب به یک نوع

تشریک مساعی جمعی دست می‌یابند» فعالیت‌های سیاسی وب‌محور، ناشی از دیپلماسی الکترونیکی، به طور معمول با یک «جمعیت هوشمند» ناگهانی و دشوار به وجود می‌آید. در این فرایند یک واقعه خبری بزرگنمایی شده و با استفاده از فناوری شبکه‌ای و با اعلامیه‌های اینترنتی، عملیات‌های ایدایی، تحقیر کردن، هک کردن، فاش کردن رسوایی‌ها یا انتشار اطلاعات تحریف‌شده اعتراضات سیاسی هماهنگ می‌شوند.

اینترنت می‌تواند در جامعه به مانند شمشیری دو لبه عمل کند. رینگلد درباره پیدایش دو نوع جامعه افراطی ولی محتمل‌الوقوع هشدار می‌دهد که عبارتند از:

۱- جامعه‌ای که شدیداً از سوی دولت و از طریق شبکه دیجیتالی کنترل می‌شود.

۲- جامعه‌ای پر از مشکلات که به‌وسیله جمعیت‌های هوشمند با اهداف خاص پدید می‌آید.

در اغلب موارد یک موجود مستقل (سازمان یا فرد) نظام جمعیت هوشمند را کنترل می‌کند، موجودیتی که مخاطبان خاص را در زمان مقتضی تحریک می‌کند تا به قربانی یا قربانیان مورد نظر حمله کنند. هدف اصلی دیپلماسی عمومی وب‌محور پدید آوردن «جمعیت هوشمند» در دیگر کشورهاست. در حقیقت، پس از آغاز عصر اطلاعات، رهبران برجسته دولت‌ها به این نتیجه رسیده‌اند که اطلاعات و فناوری‌های اینترنتی مهم‌ترین اسلحه آنها در نبردهای ایدئولوژیکی است.

۱۳۸۸ نمونه‌ای از رویکرد آن به اعمال دیپلماسی وب‌محور با هدف مضاعف‌سازی فشارهای روانی و فنی به ایران است، به طوری که پس از اعلام نتایج انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۸۸ در ایران، سنای آمریکا بودجه‌ای ۵۵ میلیون دلاری را با عنوان آنچه حمایت از «قربانیان سانسور در ایران» می‌خواند، به تصویب رساند. بر اساس سخنان سناتورهای ارائه‌دهنده این طرح، هدف اصلی از تصویب این طرح، باز کردن فضای ارتباطات اینترنتی برای معترضان ایرانی بود.

نکته

دکترین

طبق پژوهش‌های متعدد در دایره‌المعارف دین و بیشتر فرهنگ‌های لغت، دو معنا برای کلمه دکترین (doctrine) در نظر گرفته شده است. مفهوم نخست آن که دارای ساختاری فلسفی است، به معنای «تصدیق کردن یا اعتقاد داشتن به یک حقیقت» است و مفهوم دوم آن که جنبه عملی دارد، به معنای «آموزه» و مترادف با کلماتی چون «tenet/اعتقاد» و «teaching/ آموزه، تعلیم» و «dogma/ آیین» می‌باشد. از منظر اصطلاح‌شناسی کلمه دکترین در علوم متفاوت، معانی و کاربردهای جداگانه‌ای دارد؛ در علوم سیاسی به معنای طرح و مدل یا یک اصل سیاسی است که از جانب یک سیاستمدار یا اندیشمند سیاسی مانند «دکترین تسلاوی انسان» و «دکترین ترومن» مطرح می‌شود. در علوم تجربی و معارف بشری به معنای تئوری علمی است که روند اثبات از طی می‌کند؛ اما هنوز به مرحله اثبات نرسیده است، مانند «دکترین تکامل». در ادیان و مذاهب، از واژه دکترین آموزه‌های مذهبی و کلامی اراده می‌شود، مانند «دکترین مهدویت».

امام خامنه‌ای در گذر زمان -۱۰۵

بیمارستان بهارلو

□ **سیدمهدی حسینی/**
پس از شنیدن صدای مهیب انفجار در مسجد ابوذر و مجروح شدن امام خامنه‌ای(مدظله‌العالی)، محافظان ایشان را روی دست می‌گیرند و با سرعت تمام بدن مجروح و بیپوش ایشان را به ماشین انتقال می‌دهند و با شتاب از پیچ و خم‌های محله عبور می‌کنند، در حین عبور از خیابان قزوین به یک درمانگاه می‌رسند. امام خامنه‌ای با همراه پنج نفر مسلح با لباس و چهره‌های خون‌آلود و اسلحه به دست در حالی که بدن خون‌آلود و بیپوش ایشان را بر روی دست دارند وارد درمانگاه می‌شوند، دکتر با گوشی ضربان قلب را می‌گیرد و می‌گوید: «دیگر نمی‌شود کاری کرد»

محافظان به سرعت به سمت در خروجی می‌روند. خانم پرستاری از راه می‌رسد و می‌پرسد ایشا کی هستند؟ تا اسم آقای خامنه‌ای را می‌شنود، می‌گوید: «بیرینش بیمارستان. این کیسول آکسیژن را هم با خود ببرید.» اما انگار کسی صدای او را نمی‌شنود، پرستار کیسول را برمی‌دارد و خودش را به ماشین می‌رساند و می‌گوید: «قا این کیسول لازم‌تان می‌شود.» کیسول چرخدار را نمی‌شد داخل ماشین برد، اما محافظان پایه آن را روی رکاب ماشین تکیه می‌دهند، پرستار هم به داخل ماشین بالای سسر امام خامنه‌ای می‌رود و ماسک آکسیژن را روی صورت ایشان می‌گذارد و آن را نگه می‌دارد. در بین راه یکی از محافظان از پرستار می‌پرسد حالا باید کجا برویم؟ که پرستار می‌گوید: «برو بیمارستان بهارلو سر پل جوادیه راه‌ان.» یکی دیگر از محافظان با بی‌سیم و کد رمز گزارش می‌دهد. او در تماس خود اعلام می‌دارد که یوگوییڈ دکتر منافی و دکتر زرگر بیابند بیمارستان بهارلو. راننده ماشین را در محوطه بیمارستان نگه می‌دارد. فوری برانکارڈ می‌آوردند و اسام خامنه‌ای را به پشت در اتاق عمل منتقل می‌کنند. دکتر مجربوی که از همدان به بیمارستان بهارلو آمده بود، تازه از اتاق عمل خارج شده بود تا وضعیت آقا را می‌بیند، خیلی سریع دوباره وارد اتاق عمل می‌شود، وضعیت ایشان را وخیم ارزیابی می‌کند. مشاهده می‌کند سمیت راست بدن پر از ترکش و قطعات ضبط صوت است که قسمتی از سینه را کاملاً سوزانده، دست راست از کار افتاده، به طوری که استخوان‌های کتف و سینه به راحتی دیده می‌شود… در همان حال دو سه بار نبض ایشان از کار می‌افتد که چند بار مجبور می‌شوند باسنامن را باز کنند و دوباره رگ‌ها را مسدود کنند. کیسه‌های خون را هم از هر دو دست و هر دو پا به بدن تزریق می‌کردند. اما خونریزی ادامه داشت، فشار ایشان خیلی پایین بود. در همین حین یک دفعه یکی از دکترها دست از کار می‌کشد، دستکشش را درمی‌آورد و می‌گوید: «کار تمام شد.» در عین حال که می‌آمد با پزشکان بیمارستان در تماس بود، او به همراه دکتر زرگر و دکتر فاضل بلافاصله خودشان را می‌رسانند و فوری دست به کار می‌شوند و در نهایت کار عمل تا آخر شب طول می‌کشد؛ اما دیگر نمی‌شد درمان را در بهارلو ادامه داد و امام‌خامنه‌ای باید به بیمارستان قلب منتقل می‌شد. از سوبوی رادیو هم اعلام کرده بود که قلب امام خامنه‌ای صدمه دیده است، مردم هم که خبردار شده بودند به بیمارستان بهارلو هجوم آوردند و ازدحام شده بود. همه با نازاحتی فریاد می‌زدند: «قلب ما را برارید به ایشان بدهید!» به دلیل ازدحام جمعیت محافظان نمی‌توانستند کار انتقال را به راحتی، انجام بدهند، به همین دلیل ناگزیر شدند برای خروج هلی کوپتر درخواست کنند. هلی کوپتر با سختی تمام وسط محوطه بیمارستان قلب نشست.

درنگ

بر خورد امام با منافقین

در هفتم تیر سال ۱۳۶۰ که بیش از ۷۲ نفر از عزیزترین شخصیت‌های انقلاب را در دفتر حزب جمهوری اسلامی به شهادت رساندند، آقای بویوسی که قاضی بودند نقل می‌کنند که صبح آن روز حاج‌احمدقا به من زنگ زد که امام گفته امروز هیچ دادگاهی برای سازمان مجاهدین خلق تشکیل نشود، هیچ‌کس را محاکمه نکنید و رأی صادر نکنید!

امام می‌دانست که امروز روزی است که بزگان کشور به دست منافقین به شهادت رسیدند، مسلماً یک قاضی هر قدر هم که خویشندار باشد، نمی‌تواند این جنایت را در زمان دادن رأی و صدور حکم در نظر نگیرد! **به نقل از حجت‌الاسلام والمسلمین حمید روحانی**

سوگندنامه رئیس‌علی

آغاز روابط ایران و انگلیس به دوره

تیموریان برمی‌گردد. در عهد صفویان نیز روابط تجاری برقرار بود و بازرگانان انگلیسی در ایران حضور داشتند. در دوره افشاریه هم جنوب ایران مرکز فعالیت تجاری آنها بود و کریم‌خان زند برای رونق تجارت، آزادی تجاری بیشتری به انگلیسی‌ها داد؛ به گونه‌ای که در بوشهر هیچ رقیبی نداشتند و مرکز تجاری آنها به مرکز سیاسی تبدیل شد تا شیخ‌نشین‌های خلیج را تحت نظر بگیرند.

در دوره قاجار که ایران مورد تهاجم روسیه واقع شد، فرانسه از فرصت استفاده کرد تا ایران را در مقابل رقیب خود، انگلیس قرار دهد؛ از این رو در عهدنامه فین کن اشتاین، ایران در قبال فرانسه متعهد شد که انگلیسی‌ها را از این کشور بیرون کند و به آنها اعلان جنگ بدهد؛ اما انگلیسی‌ها با تدابیر دوستانه سعی در حفاظت مستعمره ازرمند خود، هندوستان کردند و «جان ماکم» در مقام سفیر به ایران فرستادند. او توانست امتیازات استعماری زیادی برای دولت متبوع خود کسب کند. انگلیسی‌ها از علاقه ناصرالدین شاه به تجدید فراش و سفر به فرنگ نهایت سود را برای گسترش آمال استعماری خود بردند و توانستند امتیازات بسیاری برای غارت ذخایر و منابع ملی و فرهنگی ایران کسب کنند؛ مانند تأسیس بانک شاهنشاهی، تأسیس تلگراف، تأسیس خط آهن، استخراج معادن و فلزات و سنگ‌های گران‌قیمت و آثار باستانی، کشتیرانی در کارون و استخراج انواع فرآورده‌های دریایی که هر چند با سرمایه ملی ایران انجام می‌شد؛ اما سود آن عاید شرکت‌های انگلیسی می‌گردید.

تا آغاز جنگ جهانی اول، سرزمین ایران که در جنگ اعلام بی‌طرفی کرده بود، به دلیل هم‌مرزی با عثمانی که یک پای جنگ به شمار می‌آمد، برای انگلیسی‌ها اهمیتی دو چندان یافت و لندن تصمیم گرفت تا با توجه به اوضاع پر آشوب جهان و ایران، با حضور مستقیم نظامی خود، مانعشش را تأمین کند. این اقدام تجاوزکارانه با اعتراض ملت ایران روبه‌رو شد و خود را در قالب قیام‌ها و نهضت‌های ضداستعماری متجلی

ای کلام الله! گفتار مرا شاهد باش من به تو سوگند یاد می‌کنم که اگر انگلیسی‌ها بخواهند بوشهر را تصرف کنند و به خاک وطن من تجاوز کنند، در مقام مدافعه برآیم و تا آخرین قطره خون من بر زمین نریخته است، دست از جنگ و ستیز با آنان نکشم و اگر غیر از این رفتار کنم، در شمار منکرین و کافرین به تو باشم و خدا و رسول از من بیزار شوند! (بخشی از سوگندنامه رئیس‌علی دلاوری)

روز مبارزه با استعمار انگلیس

نمود که از مهم‌ترین آنها می‌توان به مبارزات رئیسعلی دلاوری و دلبران تنگستان اشاره کرد.

دلاور تنگستان

رئسعلی دلاوری پسر زائر محمد و خانم شاهی (شهین) بود. زائر محمد کدخدای دلسوار مردی متدین بود و فرزندانش را بر اساس احکام اسلامی تربیت کرد. وی همزمان با آغاز جنگ جهانی اول در کنار فرزندش رئیسعلی و دیگر مردم تنگستان به جنگ با قوای انگلستان رفت، البته زائر محمد بیشتر در تدارکات جنگ کمک می‌کرد و کمتر در درگیری‌ها حضور داشت. پس از شهادت فرزندش رئیسعلی، به وی لقب «معین‌الاسلام» داده شد. درباره تاریخ تولد رئیسعلی دلاوری، همانند دیگر موارد مربوط به زندگی اولیه او اطلاع دقیقی وجود ندارد. بیشتر مورخان تاریخ تولد وی را مشخص نکرده‌اند و تنها به این موضوع اشاره داشته‌اند که هنگام شهادت ۳۴ سال داشته است (در این مورد نیز بین مورخان اتفاق نظر وجود ندارد و عده‌ای سن وی را هنگام شهادت ۳۰ سال دانسته‌اند) در دست‌خطی که پشت جلد قرآن متعلق به زائر محمد

ای کلام الله! گفتار مرا شاهد باش من به تو سوگند یاد می‌کنم که اگر انگلیسی‌ها بخواهند بوشهر را تصرف کنند و به خاک وطن من تجاوز کنند، در مقام مدافعه برآیم و تا آخرین قطره خون من بر زمین نریخته است، دست از جنگ و ستیز با آنان نکشم و اگر غیر از این رفتار کنم، در شمار منکرین و کافرین به تو باشم و خدا و رسول از من بیزار شوند! (بخشی از سوگندنامه رئیس‌علی دلاوری)

دوشنبه ۸ شهریور ۱۳۹۵ سال هفدهم ۲۶۶ شماره ۵

صداق

تاریخ ایران

بریتانیا و قحطی بزرگ

طی سال‌های ۱۹۱۷ تا ۱۹۱۹ ایران با وجود اعلام بی‌طرفی در جنگ جهانی اول، بیشترین آسیب را از این جنگ ویرانگر دید و حدود نیمی از جمعیت کشور، قربانی طامع کشورهای بزرگ و استعمارگر آن دوران شدند. اسناد این قتل‌عام نزدیک به ۱۰ میلیون نفری همچنان در ردیف اسناد طبقه‌بندی شده و سَری انگلستان قرار دارد و این کشور هنوز هم از انتشار آنها ممانعت می‌کند. گزارش زیر با توجه به کتاب «قحطی بزرگ» نوشته دکتر محمدقلی مجد نوشته شده است که یکی از منابع انگشت‌شمار موجود درباره هولوکاست ۹ میلیون نفری ایرانیان بوده و با استناد به اظهارات شاهدان و برخی اسناد تاریخی در دسترس گردآوری شده است.

حکومت مرکزی صرف‌نظر از معضلات سیاسی، با بحران‌های متعددی در ابعاد اقتصادی نیز مواجه بود و به دلایل گوناگون از جمله دخالت بیگانگان، درگیری‌های سیاسی جناح‌های حاکم، بی‌لیاقتی و فساد جمعی از دولتمردان، فقر و محرومیت توده‌های مردم که به شکل اعجاب‌انگیزی رو به گسترش بود، اوضاع نابسامان موجود را پیچیده‌تر کرده بود.

در همین زمان قحطی در ایران بیداد می‌کرد و همه روزه کودکان، زنان و سالمندان بسیاری را به کام مرگ می‌کشاند. نیروهای اشغالگر انگلیس تمامی منابع و تولیدات کشاورزی را برای گذران نظامیان در جنگ خود خریداری کرده و احتکار می‌کردند. عجیب‌تر اینکه ارتش بریتانیا مانع از واردات مواد غذایی از بین‌النهرین و هند و حتی از آمریکا به ایران شد.

علاوه بر این سربازان انگلیسی به دلیل رعایت نکردن بهداشت موجب شیوع بیماری‌هایی نظیر آنفولانزا و وبا در ایران شدند که به دلیل قحطی و ناتوانی بدنی برای مقاومت در برابر بیماری‌ها، مبتلایان جان خود را از دست می‌دادند.

جعفر شهری شاهد این قحطی بزرگ نوشته است: «در همین قحطی نیز بود که نیمی از جمعیت پایتخت از گرسنگی تلف شده، اجساد گرسنگان در گوشه و کنار کوچه و بازار هیزموار بر روی هم انباشته شده، کفن و دفن آنها میسر نمی‌گردید و قیمت گندم از منی چهار تومان به ۴۰۰ تومان و جواز از منی دو تومان به ۲۰۰ تومان رسیده، هنوز دارندگان و محترکان آنها حاضر به فروش نمی‌شدند.» هزاران نفر که کمک به آنها میسر نشد به علت گرسنگی و بیماری به ویژه در تهران، مشهد و همدان جان خود را از دست دادند. اطلاعات موقی حاکی از آن استت که فلاکت و گرسنگی چنان مهیب بود که صدها نفر از مردم از علف و حیوانات مرده تغذیه می‌کردند و حتی گاه از گوشت انسان‌ها نیز می‌خوردند. از شواهد امر پیداست که فلاکت گسترده حتی بر شهرهای کوچک و هزاران روستای ایران حاکم بوده است.

پس از این قحطی چهل سال طول کشید تا ایران به جمعیت ۱۹۱۴ خود بازگردد. چارلز سی هارت سفیر آمریکا جمعیت ایران در سال ۱۹۳۰ را ۱۲ میلیون نفر تخمین زده است. در سرشماری سال ۱۹۵۶ بود که جمعیت ایران به بیش از ۲۰ میلیون نفر رسید.

قحطی در ایران در سال‌های ۱۹۱۷ تا ۱۹۱۹ یکی از بزرگ‌ترین قحطی‌های تاریخ بود و بی‌تردید بزرگ‌ترین فاجعه‌ای بود که ایران به آن مبتلا شد. تنها نکته بسیار روشن در این فاجعه، قربانی شدن ایران «بی‌طرف» در جنگ جهانی بود. هیچ یک از طرف‌های متخاصم خواه به صورت نسبی و خواه مطلق، متحمل چنین تلفات سنگینی نشدند. فاجعه‌ای که به فروپاشی جامعه ایرانی، تثبیت تسلط استعمار بریتانیا بر ایران، تشکیل حکومت‌های وابسته به بریتانیا و کودتا علیه دولت‌های منتخب مردمی منجر شد.

محمدقلی مجد در کتاب «قحطی بزرگ» خود آورده است: «بر اثر چنین فاجعه عظیمی بود که جامعه ایرانی به شدت فروپاشید و استعمار بریتانیا توانست به‌سادگی حکومت دست نشانده خود را در قالب کودتای ۱۲۹۹ بر ایران تحمیل کند.» مجد چنین نتیجه می‌گیرد، «هیچ تردیدی نیست که انگلیسی‌ها از قحطی و نسل‌کشی به عنوان وسیله‌ای برای سلطه بر ایران استفاده می‌کردند.»

تاریخ حماسه

نقش آفرینی علمای حوزه عراق در تحولات ایران

هنگامی که در دوره سوم جنگ‌های ایران و روس، چند نفر از علمای عتبات بین‌النهرین برای مشارکت در جنگ علیه روس‌ها وارد ایران شدند، حضور سیاسی علمای شیعه بین‌النهرین در تحولات سیاسی ایران آغاز شد و حضور آنها در دهه‌ها بعد افزایش یافت. در جنبش تنبکاو (۱۳۰۷ قمری) مرجعیت شیعه در بین‌النهرین مشارکت کرد و سرانجام حضور علما و مراجع تقلید نجف و کربلا در مشروطه ایران اوج مشارکت علما را در تحولات سیاسی ایران رقم زد.

محور فعالیت‌های سیاسی نجف در این زمینه، سه نفر از مراجع بزرگ چون، حاج‌میرزا حسین خلیلی تهرانی، ملاعبدهالله مازندرانی و آخوند خراسانی بودند. اما در این میان نقش اول با آخوند خراسانی بوده است. آخوند خراسانی در عین اشتغال دائم به کارهای علمی و تربیت طلاب و اداره حوزه‌ای که در حال رونق روزافزون بود، رویدادهای سیاسی ایران را نیز با دقت دنبال می‌کرد. نشانه‌هایی حاکی از ابراز مخالفت وی با اخذ وام توسط مظفرالدین شاه از روسیه تزاری و تلاش‌های او در راه روشن ساختن انذهان مردم نسبت به پیامدهای این گونه اقدامات وجود دارد؛ اما شهرت آخوند خراسانی در مقام رهبر سیاسی از دوران فعالیت شدید وی در جنبش مشروطیت آغاز شد. علمای نجف هدف اصلی خود از حمایت مشروطیت را حفظ اساس اسلام، رهایی ممالک از تسلط کفار، تقلیل ظلم و قطع یط تعدیات جائران، اجرای احکام الهیه و امر به معروف و نهی از منکر اعلام کردند. از اینجا بود که حوزه نجف در دوره مشروطیت به مثابه کانونی فعال در زمینه‌سازی و ترتیب‌دهی خطمشی گروه‌های مشروطه‌طلب مطرح شد و آنجا که حرکتی به بن بست می‌رسید فتوای علمای نجف چون آخوند خراسانی گره‌گشای مشروطه‌طلبان بود. در همین راستا پیام‌های زیادی از آخوند خراسانی خطاب به گروه‌های مختلف چون؛ شاه، مجلس، انجمن‌ها، عموم مردم، نظامیان، عشایر، طلاب، روحانیون و… ارسال شد. این موضوع، ارتباط مراکز علمای شیعه در بین‌النهرین با ایران را نشان می‌داد.

با وجود کوششی که علمای حوزه نجف برای مبارزه با استبداد به خرج دادند، عملکرد برخی سران مشروطه پس از فتح تهران و پایان استبداد صغیر موجب ناخشنودی آنان شد و نفوذ ایشان به دلیل کم‌توجهی حکومت مشروطه کاهش یافت و سران مشروطه فقط در مواردی که ضروری می‌دانستند به آنان رجوع می‌کردند. طی دهه‌های بعد، در دوره مشروطیت با وجود اینکه این روابط هیچ‌گاه به اوج خود نرسید، اما همچنان حفظ شد.

آنان همانند تأثیری که بر تحولات داخلی بین‌النهرین و عراق داشتند، در رویدادهای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایران نیز نقش مؤثری ایفا کردند. وقایع عراق فراهم کرد. این بار فرصتی تاریخی برای تأثیرگذاری علما و روحانیون شیعه ایرانی برحوزه‌های علمیه عتبات و از آن طریق بر شیعیان عراقی فراهم شد؛ فرصتی که با واکنش دولت عراق مواجه شد؛ این واکنش، بسیار شدید و از نوع جنگی بود که در سال ۱۳۵۹ به وقوع پیوست.

کنسولخانه آلمان و دستگیری و تبعید کنسول دکتر هیستمان و هراژنپهوت، رئیس تجارتخانه ونکهاوس به هندوستان کتب، تعرّض به خاک ایران، خشم ایرانیان را در پی داشت و در ۱۲ ژوئیه ۱۹۱۵ رئیسعلی در یک حمله ضربتی در نزدیکی تنگک زنگنه، نایب کنسول انگلیس در بوشهر و تعدادی از سربازان هندی را کشت. انگلیسی‌ها به بهانه وقوع این حادثه و حوادث دیگر مستحکم کرد.

محمدحسین رکن‌زاده آمیت در کتاب «فارس و جنگ بین‌الملل اول» می‌نویسد: «اولین ظهور حُسن ملکاتش (رئیسعلی) در زمان استبداد صغیر شد؛ به این معنی که پس از آنکه اهالی بوشهر به تحریک و تهییج میرزا علی کازرونی و پیشوایی سیدمرتضی پیش‌نماز اهرمی از ادای مالیات به مأمورین دولت استکناف ورزیدند و برای قبضه بوشهر از طرف ملت مجبور به دعوت اهالی تنگستان شدند؛ مرحوم رئیسعلی‌خان بر حسب تقاضای کازرونی با یک عده صد

نفری تفنگچی به بوشهر آمد و پس از تصرف گمرک و سایر ادارات دولتی محافظت مال‌التجراهی در که گمرک بود و قیمت آنها بالغ بر دو میلیون تومان می‌شد، به او واگذار شد و به شهادت کسانی که در آن وقت متصدی امور داخلی گمرک بودند که از جمله موسس خان است، یک سیر شکر یا یک گره منسوجات حیف و میل نشد و این معنی موجب تعجب و تحیّر مردم شد که چگونه در نتیجه درستکاری و امانت‌داری مرحوم رئیسعلی‌خان یک نفر از تفنگچیان به اجناس مذکور دستبرد ی زدند.»

انگلستان که از زمان قرارداد ۱۹۰۷، جنوب ایران را سهم خود می‌دانست، در سال ۱۹۱۵ که جهان درگیر جنگ جهانی اول بود، اوضاع را مناسب تاخت و تاز و حمله به منطقه جنوب ایران دانست. هدف بریتانیا از این عملیات نظامی جلوگیری از نفوذ آلمان و عثمانی، سرکوب قبیایل عشایر جنوب و دسترسی به خلیج‌فارس بود. بریتانیا برای رسیدن به اهداف خود در مارس ۱۹۱۵ با بهانه قرار دادن ارتباط کنسولگری آلمان در بوشهر با تنگستانی‌ها و تحریک آنان علیه انگلیسی‌ها، اقدام به محاصره

با اعلام حکم جهاد، مردم را به

ایستادگی در برابر عوامل استبداد دعوت کرد. رئیسعلی دلاوری نیز با همکاری دیگر آزادیخواهان، از جمله میرزا علی کازرونی به روبرویابی با مستبدین برخاست و با تفنگچیان تنگستانی، گمرک و دیگر ادارات دولتی را در اختیار گرفت و موقعیت مشروطه‌طلبان را در جنوب کشور مستحکم کرد.

محمدحسین رکن‌زاده آمیت در کتاب «فارس و جنگ بین‌الملل اول» می‌نویسد:

«اولین ظهور حُسن ملکاتش (رئیسعلی) در زمان استبداد صغیر شد؛ به این معنی که پس از آنکه اهالی بوشهر به تحریک و تهییج میرزا علی کازرونی و پیشوایی سیدمرتضی پیش‌نماز اهرمی از ادای مالیات به مأمورین دولت استکناف ورزیدند و برای قبضه بوشهر از طرف ملت مجبور به دعوت اهالی تنگستان شدند؛ مرحوم رئیسعلی‌خان بر حسب تقاضای کازرونی با یک عده صد

نفری تفنگچی به بوشهر آمد و پس از تصرف گمرک و سایر ادارات دولتی محافظت مال‌التجراهی در که گمرک بود و قیمت آنها بالغ بر دو میلیون تومان می‌شد، به او واگذار شد و به شهادت کسانی که در آن وقت متصدی امور داخلی گمرک بودند که از جمله موسس خان است، یک سیر شکر یا یک گره منسوجات حیف و میل نشد و این معنی موجب تعجب و تحیّر مردم شد که چگونه در نتیجه درستکاری و امانت‌داری مرحوم رئیسعلی‌خان یک نفر از تفنگچیان به اجناس مذکور دستبرد ی زدند.»

انگلستان که از زمان قرارداد

۱۹۰۷، جنوب ایران را سهم خود می‌دانست، در سال ۱۹۱۵ که جهان درگیر جنگ جهانی اول بود، اوضاع را مناسب تاخت و تاز و حمله به منطقه جنوب ایران دانست. هدف بریتانیا از این عملیات نظامی جلوگیری از نفوذ آلمان و عثمانی، سرکوب قبیایل عشایر جنوب و دسترسی به خلیج‌فارس بود. بریتانیا برای رسیدن به اهداف خود در مارس ۱۹۱۵ با بهانه قرار دادن ارتباط کنسولگری آلمان در بوشهر با تنگستانی‌ها و تحریک آنان علیه انگلیسی‌ها، اقدام به محاصره

قرارداد سن پترزبورگ

ماده اول– دولت بریتانیا متعهد می‌شود در مالورای خطی که از قصرشیرین، اصفهان، یزد و کاخ گذشته و به نقطه‌ای از مرز ایران در تقاطع مرز روسیه و افغانستان منتهی می‌شود، برای خود امتیازی، خواه سیاسی باشد و خواه تجاری از قبیل امتیاز راه‌آهن، بانک، تلگراف، راه‌های شوسه، حمل‌ونقل، بیمه و… تحصیل نکند و پشتیبان اتباع انگلیس یا دولت ثالث در تحصیل این امتیازات نباشد و در صورتی که دولت روسیه درصدد تحصیل این قبیل امتیازات در این ناحیه باشد، دولت انگلیس خواه مستقیم و خواه غیرمستقیم مخالفتی ابراز نکند.

ماده اول– دولت بریتانیا متعهد می‌شود در مالورای خطی که از قصرشیرین، اصفهان، یزد و کاخ گذشته و به نقطه‌ای از مرز ایران در تقاطع مرز روسیه و افغانستان منتهی می‌شود، برای خود امتیازی، خواه سیاسی باشد و خواه تجاری از قبیل امتیاز راه‌آهن، بانک، تلگراف، راه‌های شوسه، حمل‌ونقل، بیمه و… تحصیل نکند و پشتیبان اتباع انگلیس یا دولت ثالث در تحصیل این امتیازات نباشد و در صورتی که دولت روسیه درصدد تحصیل این قبیل امتیازات در این ناحیه باشد، دولت انگلیس خواه مستقیم و خواه غیرمستقیم مخالفتی ابراز نکند.

اصطکاک منافع و درگیری، مناطقی از آسیا را همچون ملک شخصی خود تقسیم کردند، در این جهت، تبت زیر نفوذ انگلستان و افغانستان زیر نفوذ روسیه قرار گرفت و ایران به دو منطقه نفوذ و یک منطقه بی‌طرف تقسیم شد.

یکی از نکات بهت‌آور درباره این معاهده این استت که دو کشور در مورد کشور سومی تصمیم می‌گیرند و تمام آب و خاک و منابع آن را همچون ملک شخصی بین خود تقسیم می‌کنند، بدون آنکه حتی به این کشور اطلاع دهند. این قرارداد یکی از وقیحانه‌ترین سیاست‌های استعماری را به نمایش می‌گذارد که چگونه حاکمیت سیاسی، استقلال و تمامیت ارضی یک کشور را نادیده گرفته و بر آن چنگ می‌اندازند.

متن این قرارداد شامل یک مقدمه و پنج ماده است. دو ماده مهم و اساسی قرارداد ۱۹۰۷ به شرح زیر است:

آئینه‌خواص

ابوجنبد ۱-

مقاومت برای هدف

«عمروبن سهیل‌بن عمرو» از تیره بنی‌عامر و از اصحاب پیامبر(ص)، ملقب به ابوجنبدل بود و از نخستین کسانی بود که در مکه اسلام آورد و در این راه آزار و اذیت‌های فراوانی دید. پدرش پس از آنکه وی اسلام آورد او را در غل و زنجیر کرد تا جلوی هجرت او را بگیرد.

پس از آنکه پیامبر خدا(ص) و سهیل‌بن‌عمرو که نمایندگی قریش را بر عهده داشت متن صلح حدیبیه را نوشتند، به ناگاه فرزند سهیل که توانسته بود فرار کند، در حالی که غل و زنجیر او را خود می‌کشید به آنجا رسید. سهیل تا فرزند خود را دید برخاست و بر صورت او سیلی نواخت و به رسول خدا(ص) گفت: «ای محمد! پس از آنکه به توافق رسیدیم‌وی او به اینجا آمده است!» رسول خدا(ص) از سهیل خواست او را به آنها بیخشد و از برگرداندن او صرف‌نظر کند؛ اما سهیل نپذیرفت.

مضمون یکی از بندهای صلح میان رسول خدا(ص) و مشرکان این بود که در صورت فرار مسلمانان از مکه به مدینه وی باید به مشرکان تحویل داده شود؛ اما اگر کسی از مسلمانان مرتد می‌شد و به مکه می‌گریخت، مشرکان وی را به مسلمانان تحویل ندهند.

بر این اساس، رسول خدا(ص) ابوجنبدل را به مشرکان تحویل داد. ابوجنبدل که تازه از بند رهیده بود، در حالی که سهیل او را می‌برد، فریاد می‌زد: «ای مسلمانان! آیا مرا به مشرکان پس می‌دهید تا مرا در دینم به فتنه بیندازند؟» و گفت: «آیا نمی‌بینید دست آنان چه کشیده‌ام؟» او بسیار شکنجه شده بود.

مسلمانان با دیدن این جریان بسیار غمگین شدند. رسول خدا(ص) خطاب به ابوجنبدل فرمود: «ای اباجنبدل! صبر پیشه کن و امید پاداش آن را داشته باش که خداوند برای تو و مستضعفانی که با تو هستند فرج و راه برون‌رفتی قرار خواهد داد. ما با آنها پیمان صلح بسته‌ایم و به آنان عهد خدایی داده‌ایم و آنان به ما عهد داده‌اند و ما به آنان خیانت نمی‌کنیم.»

عمرو با صبر و استقامت بر عقیده حق خود ماند و با آنکه خانواده مشرکی داشت، دست از اسلام نکشید.

وعده پیامبر به زودی محقق شد و ابوجنبدل دوباره از زندان گریخت و به ابویصر و دیگر مسلمانان مکی پیوست که از شکنجه مشرکان مکه به عیص (منطقه‌ای در اطراف مدینه) رفته بودند، سپس به مدینه آمد و در تمام جنگ‌های پیامبر(ص) شرکت کرد. پس از رحلت پیامبر(ص) ابوجنبدل از نخستین مجاهدانی بود که به شام رفت و در فتح یرموک (منطقه‌ای نزدیک شام) و مَرَجُ الصُّفَر (محلی نزدیک دمشق) شرکت جست. گفته شده او در اواخر عمر دچار لغزش شد و به همراه دو نفر از مجاهدان جبهه شام، شراب خورد و برای توجیه عملش آیه ۹۲ سوره مائده را به اشتباه تأویل کرد. در این آیه آمده است: «ای کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده‌اند، گناهی این آیه نسبت به نوشیدن شراب، قبل از نزول حکم تحریم مسکرات بوده است.

به دستور یکی از صحابه پیامبر(ص) بر او حد جاری و پس از آن، دچار بحران روحی شد. صحابه پیامبر(ص) در نامه‌ای خطاب به وی، آیه ۵۲ سوره زمر را یادآوری کرد که خداوند می‌فرماید: «گو ای بندگان من که بر خود اسراف و ستم کرده‌اید! از رحمت خداوند نومید نشوید که خدا همه گناهان را می‌امرزد؛ زیرا او بسیار آمرزنده و مهربان است.»

خواندن این آیه سبب توبه او شد و سرانجام در سال ۱۸ هجری در طاعون عمواس (منطقه‌ای نزدیک بیت‌المقدس) که بسیاری از سربازان اسلام را به کام مرگ فرو برد، از دنیا رفت. از او فرزندی باقی نمانده است.

گفت و گوی هفته

دوشنبه ۸ شهریور ۱۳۹۵
سال هفدهم
شماره ۷۶۴

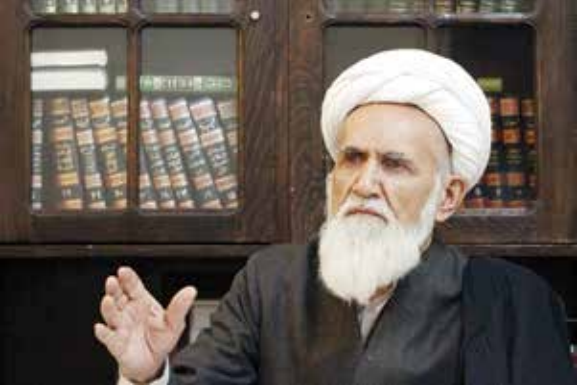
نمازی برای

همراهی با حجاج

با حضرت موسی(ع) بوده، یا روز هشتم این ماه که مصادف با تجلی پروردگار بر کوه طور برای حضرت موسی(ع) و همراهانش است.

آیت‌الله شیخ محی‌الدین حائری شیرازی

با ولایت الهی می‌توانید به سمت نور بروید

که چه برایش تهیه کرده‌ای.

ایراد بگیرد. وقتی این را گفت، رفتم: خوب حالا من مال کی هستم؟ گفت: مال خدا هستی. گفتم شما اختیار مِلکت را داری، خدا اختیار ملکش را ندارد، همه اختیار ملک‌شان را دارند، خدا اختیار استغفار می‌کند؛ استغفار می‌کنی. چرا؟ چون می‌گویی من در محضر خدا چه کرده‌ام، وقتی خدا را در خودش می‌بیند

در مقابل دشمنان خدا احساس ناتوانی نمی‌کند؛ در مقابل دوستان خدا اظهار خودنمایی نمی‌کند.

همه دبیختی‌ها از همین جا شروع

می‌شود که انسان خودش را چیزی بداند، زمانی خدا را در خودش می‌بیند که خودش را چیزی نداند. اگر خودش را دید، او را نمی‌بیند؛ اما اگر او را دید، خودش را نمی‌بیند و این راهی است که قرار داده‌اند برای انسان که ببیند هر چه هست در عالم، آثار خداست، مالکش خداست.

بازگشت به سوی خدا

سال ۴۵ گرفتار ساواک بودم، اجازه دادن مادم با من تلفنی صحبت کند.
چهل سال پیش که شایع کرده بودند که مرا زیر شکنجه کشته‌اند، برای اینکه این شایعات برطرف بشود، تحت کنترل آنها تلفن را وصل کردند با مادر صحبت کنم.
به مادرم گفتمم اگر جادرت را بخواهی نو کنی، کسی می‌تواند بگوید چرا؟ نه، چون مال من است، من اختیاردار ملک خودم هستم و کسی حق ندارد به من

نماز ذی‌الحجه پاداش و ثواب گوناگونی دارد، از جمله اگر مسلمانی به علت‌های گوناگون مانند عدم استطاعت مالی یا بیماری نتواند به حج برود، می‌تواند با خواندن این نماز در ثواب حجاج بیت‌الله الحرام سهیم شود.
ده روز اول این ماه عشره معلومات است که مکمل چهل روز وعده خداوند سبحان با حضرت موسی(ع) بوده، یا روز هشتم این ماه که مصادف با تجلی پروردگار بر کوه طور برای حضرت موسی(ع) و همراهانش است.

امانتی به دست خودم هستم، من مالک خودم نیستم، زبانم، ملک اوست، ببینم مالک گفته است این جمله را بگویم یا نگویم. چشم! ملک اوست، می‌خواهم نگاه کنم، بگویم مالکم گفته است از این چشم این استفاده را بکن، یا از این چشم این استفاده را نکن. این می‌شود لا اله الا الله.

حشر با دوست

هر کسی در قیامت با محبوبش محشور می‌شود. گفت: «قولوا لااله‌الا الله تفلحوا» حضرت یک جمله گفت، بعد آداب لااله‌الله گفتن را. تمام حج جزء لااله‌الله است. نماز جزء لااله‌الله است، روزه جزء لااله‌الله است. حالا از من می‌پرسی چون که روزه می‌گیرم چه ربطی به لااله‌الله دارد؟ از تو

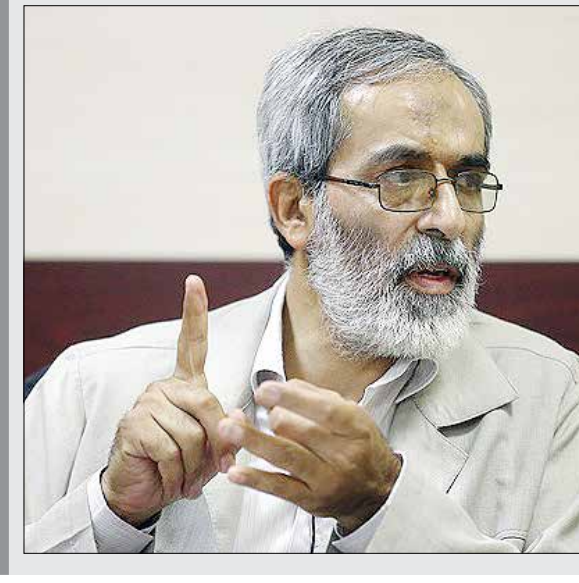
سؤال می‌کنم، روزه را به امر چه کسی می‌گیری؟ می‌گوید به امر خدا. این همان «قولوا لااله‌الله» است. روزه مستحب می‌خواهی بگیري، پدرت راضی نمی‌شود. روزه مستحب را می‌خوری، این همان هزار شهید برای این انسان نتیجه دهد، جانبازی است، چشمش را از دست داده است، مصیبت است؛ اما بر این ناپیایی صبر می‌کنی. ممکن است به همین جانباز به اندازه هزار شهید اجر بدهند.

گاهی صبر انسان هزینه‌ای است که باید برای آخرت بدهد. خوب، یک نفر را خدا معیوت کرده است، این جمله «إِنَّا لله وَ إِنَّا إِلَیْهِ رَاجِعُونَ» برای وقتی است که مصیبتی برای انسان پیش بیاید. یکی از داروهایی است که ایشان به عنوان طبیب نسخه کرده است. پس آنچه حضرت سؤال کردند چه کسی پرسید آخرت کی است؟ این صحرانشین گفت آقا من بودم. حضرت فرمود: برای آخرت چیزی اندوخته‌ای؟ برایش چه کار کرده‌ای؟ گفت من اندوخته زیادی ندارم؛ اما خدا و رسولش را دوست می‌دارم. حضرت فرمودند: در قیامت هر کس هرچه را که دوست می‌دارد با آن محشور می‌شود. همه اصحاب بیشترین لذت را از این جمله حضرت بردند. پس حضرت گفت: برای تو چه اثری دارد که بدانی آخرت کی است. مهم این است

ببینید، همه فرمان‌هایش را در یک کلمه خلاصه کرده است: «قولوا لا اله الا الله تفلحوا»؛ بگویند جز او خدایی نیست تا رستگار شوند. یعنی چه؟ یعنی من خدا نیستم. این لا اله الا الله معنایش این است دیگر، حداقلش شما می‌گویید مگر کسی ادعا می‌کند من خدا هستم، نه اما اگر می‌گوید من خدای خودم نیستم، پس من اختیاردار خودم نیستم. من مالک دارم، من صاحب دارم، خودم

از ماهیت جریان نفاق تا نفوذ در بیت منتظری در گفت‌وگوی اختصاصی صبح‌صادق با سردار محمد حسین نجات

برخی‌ها باید به خط امامی بودن‌شان شک کنند

یک بار دیگر محاکمه کردند و کسانی که بر سر موضع براندازانه تأکید داشتند، اعدام شدند. همه مراجع تقلید هم به این حکم اعتقاد داشتند. این تصمیم امام(ره) مواضع حکیمانه، مدبرانه و هوشمندانه ایشان را نشان می‌دهد. مرحوم حاج آقا مصطفی می‌گویند روزی در نجف در بعدازظهر تابستان که هوا بسیار گرم و طاقت‌فرسا بود، دیدیم که در اتاق باز و بسته می‌شود، دقت که کردیم حشره کوچکی را دیدیم که آقا می‌خواستند از در اتاق بیرون کنند؛ همین امام وقتی یک بچه روستایی نامه‌ای به ایشان می‌نویسند، بسیار دلسوزانه و پدرا نه پاسخ می‌دهند؛ اما موقعی که حکم خدا پیش بیاید، از حکم و مصادیق الهی کوتاه نمی‌آید. همین امام عارف در مظلومیت اهل‌بیت(ع) سوگواری ویژه‌ای دارند، دائماً به مسؤلان دستور می‌دهند که مواظب کوخ‌نشین‌ها باشند؛ از ایسن رو، به نظر من افرادی که امروز در مقابل این اهانت سکوت کردند، باید به خط امامی بودن‌شان شک کنند. کسی که می‌گوید ما مدافع امام و خط ایشان هستیم، با این اهانت جریان نفاق در بی‌بی‌سی مقابله نکردند. مدافع خط امام این بچه بسیجی‌هایی هستند که بر اساس رهنمودهای حضرت امام(ره) در این میادین، فعالانه حضور دارند و با لیبرال‌ها و منافقین مبارزه می‌کنند

■ نگاهی که در آیت‌الله منتظری ایجاد شده بود، ریشه در کجا داشت و نشان دهنده چه بود؟
حضرت اسام(ره) همان موقع فرمودند: «والله از همان اول هم من با انتخاب شما مخالف بودم»؛ یعنی حضرت امام در چهره آیت‌الله منتظری فردی ساده‌لوح را می‌دیدند که هر حرفی اطرافیانشش به او بگویند مطرح می‌کند. مهدی هاشمی(برادر داماد منتظری) فردی است که مرحوم شمس‌آبادی را به شهادت رساند. افرادی که به دستور این معاند او را تعقیب کردند، دیدند که دو بچه هم همراه دارد. از مهدی هاشمی سؤال کردند با این دو بچه چکار منافقین مبارزه می‌کنند.

نماز ذی‌الحجه پاداش و ثواب گوناگونی دارد، از جمله اگر مسلمانی به علت‌های گوناگون مانند عدم استطاعت مالی یا بیماری نتواند به حج برود، می‌تواند با خواندن این نماز در ثواب حجاج بیت‌الله الحرام سهیم شود.
ده روز اول این ماه عشره معلومات است که مکمل چهل روز وعده خداوند سبحان با حضرت موسی(ع) بوده، یا روز هشتم این ماه که مصادف با تجلی پروردگار بر کوه طور برای حضرت موسی(ع) و همراهانش است.

نقطه نظر

عصمت برای همه!

■ آیت‌الله رضا استنادی/

برخی معصومیت را منکر شده‌اند، ولی علمای شیعه می‌گویند که عصمت امکان دارد و هر کسی در یک حدی نسبت به برخی گناه‌ها عصمت دارد و عصمت امری نسبی است و در مواردی برای همه هست.

یک فرد می‌تواند لخت شود و به خیابان برود، ولی این کار را به دلیل وضوح قبحش انجام نمی‌دهد، آن انسان نسبت به این گناه معصوم است و وقتی عصمت نسبت به برخی امور ممکن شد نسبت به امور دیگر هم ممکن است و برخی می‌توانند نسبت به تمام گناهان به دلیل اینکه قبح آن را درک کرده‌اند معصوم باشند.

عصمت چیزی نیست که کسی بتواند آن را تشخیص دهد، فقط خداوند متعال باید به عصمت کسی شهادت دهد و تشخیص آن با خداوند، پیامبر(ص) و امامان(ع) است و اگر ما معقدیم که پیامبران و ائمه، معصوم هستند به این دلیل است که خداوند عصمت آنها را تأیید کرده است.

عصمت امامان از ضروریات اعتقادی شیعه است؛ با استدلالی که از آیات و روایات صورت گرفته است و قابل انکار نیست، ائمه(ع) در همه زمان‌ها و از همه گناهان عصمت دارند.

برخی می‌گویند عصمت امامان با صلح امام حسن(ع)، قیام امام حسین(ع) و ولایت‌عهدی امام‌رضاع) سازگار نیست؛ وقتی مردم از آزار و اذیت و شرّ بنی‌امیه به ستوه آمده بودند، بنی‌عباس از ایسن فرصت استفاده کردند و به اسم علوی‌ها قیام کردند و بر مسند قدرت نشستند.

تمام ائمه(ع) تا جایی که توانسته‌اند معارف را بیان کرده‌اند، ولی در جایی که نمی‌توانستند دیگر تقیه می‌کردند، اما به هیچ نحو کتمان حقیقت نکردند و راضی نشدند که در جنایات حکومت دخالت کنند و ظلمی انجام دهند. اگر مردم معرفت‌شان درست بشود و فطرت‌شان پاک شود، حرف حق را زود می‌فهمند و درک می‌کنند.

کنیم؟ او هم دستور قتل داد. این موضوع را با آیت‌الله منتظری که حاکم شرع آن زمان بود، مطرح کردند؛ گفتند فردی که در بیت شماس‌ت، دستور قتل دو بچه را داده و ایشان گفتند، حالا یک غلطی کرده است! ببینید این فرد آن موقع حاضر نیست از حکم خدا دفاع کند! و چقدر ولی‌فقیه زمان شایسته تشخیص می‌دهند که او به درد قائم مقامی رهبری نمی‌خورد.

■ جناب‌عالی که مسئولیت یگان حفاظت شخصیت‌ها را در آن زمان برعهده داشتید و از طرفی هم گفتید که این یگان وظیفه نظارت بر یگان حفاظت حضرت امام(ره) و بیت آیت‌الله منتظری را داشت، بفرمایید چگونه این نزلزل در اعتقاد و ارتباط قائم مقام وقت رهبری را دیدید؟
این ارتباطات و تعاملات و برگزیدن مسیر انحراف از سوی آیت‌الله منتظری از سوی دلسوزان نظام یک امر مبرهن بود؛ یعنی علما، جامعه مدرسین، رهبر معظم انقلاب و افرادی که آن موقع از نزدیکان امام و بیت آیت‌الله منتظری بودند همه این تخلفات و رفتارهای متزلزلانه و ساده‌لوحانه وی را شاهد بودند؛ خوب است مردم رنج‌نامه حاج سیداحمد خمینی را که گویای خون دل‌های حضرت امام(ره) از رفتارهای آیت‌الله منتظری است را بخوانند تا همگان آگاه شوند که چه ظلم‌ها و تعدّی‌هایی به واسطه ساده‌لوحی‌های، آیت‌الله منتظری به حضرت امام(ره) و بدنه نظام وارد شد.

■ در کشورهای مختلف با گروه‌ها یا افرادی که علیه حکومت اقدام مسلحانه انجام می‌دهند و در کارهای انتحاری و انفجاری نقش ایفا می‌کنند، یا برای براندازی، با بیگانگان همکاری دارند، چه برخوردی می‌شود؟
برای نمونه در کودتای ترکیه که نه عمق داشت، نه وسعت و نه کوب‌تاتگران به آن شکل جمعیت قابل‌توجهی را کشته بودند، اردوغان پس از این اتفاق چند نفر را دستگیر و محاکمه کرد؛ زیرا امنیت در هر کشوری مسئله بسیار مهمی است. منافقین ده‌ها هزار نفر را به شهادت رساندند؛ چطور ممکن است یک نفر بگوید من مسلمانم، حامی اسلام هستم، خدای ناکرده قائم مقام رهبری باشد، اما بخواهد از یک جریان براندازانه حمایت کند؟! جریانی که دست‌ش به خون این همه از فرزندان کشور آلوده باشد.

■ در پایان بفرمایید در پشت پرده این جریان چه اهدافی وجود دارد که پس از گذشت چندین سال، مواضع جانبدارانه امثال منتظری برای زنده کردن منافقین بازنشر داده می‌شود؟

اولین هدف آنها این بود که بتوانند از طریق یک فرد فریب‌خورده در دفتر آیت‌الله منتظری دوباره جریان منافقین را زنده کنند یا یک مظلومیتی به آنها بدهند. دومین هدف آنها این بود که می‌خواستند به مددوش شدن چهره محبوب و الهی حضرت امام(ره) دست پیدا کنند؛ ولی همان طور که گفتم دشمنان خدا از احق‌ها هستند؛ چراکه برای نسل جدید ما که شاید تصوری از منافقین نداشتند، فرصتی شد تا با چهره کریه آنها آشنا شوند و به خیانت این سازمان تورپستی و دانشی و ماهیت منافقانه دفتر منتظری بی‌برند و به صلابت، تدبیر و دانش حضرت امام(ره) که بسیار ژرف‌نگر بودند و پای اسلام ایستادند، توجه کنند. اگر امام آن اقدام هوشیارانه آن زمان را انجام نداده بودند، منافقین به خودشان اجازه می‌دادند حملات دیگری را علیه انقلاب اسلامی طراحی کنند و شاید اوضاع به‌گونه دیگری پیش می‌رفت.

نقش امنیتی نیروهای مسلح

□ **علیرضا جلالیان** / نیروهای

مسلح در جمهوری اسلامی ایران تنها در بُعد دفاعی و نظامی عمل نمی‌کنند. در واقع، مأموریت اصلی این نیروها در بُعد امنیتی است. بر اساس این، بخشی از دستگاه‌های امنیتی کشور در قالب نیروهای مسلح فعالیت می‌کنند. به جز وزارت اطلاعات و حفاظت اطلاعات قوه قضائیه و چند دستگاه محدود دیگر مابقی توان اطلاعاتی کشور در نیروهای مسلح تعریف می‌شود. سازمان‌های اطلاعات و حفاظت اطلاعات در نیروهای مسلح افزون مأموریت‌های نظامی، در بُعد امنیتی نیز فعالیت‌های مهمی دارند؛

از جمله این سازمان‌ها، سازمان اطلاعات سپاه است که از اصلی‌ترین نهادهای امنیتی و اطلاعاتی کشور در کنار وزارت اطلاعات به شمار می‌آید. گفتنی است، سازمان‌های حفاظت اطلاعات نیروهای مسلح با مدیریت مستقیم دفتر حفاظت اطلاعات رهبری در کنار حفاظت اطلاعات قوه قضائیه و حفاظت اطلاعات وزارت اطلاعات نقش ضد اطلاعاتی و ضد جاسوسی را در دستگاه‌های امنیتی، قضایی و اطلاعاتی ایفا می‌کنند. هماهنگی دستگاه‌های اطلاعاتی کشور که شامل وزارت اطلاعات به شمار

می‌آید، گفتنی است، سازمان‌های حفاظت اطلاعات نیروهای مسلح با مدیریت مستقیم دفتر حفاظت اطلاعات رهبری در کنار حفاظت اطلاعات قوه قضائیه و حفاظت اطلاعات وزارت اطلاعات نقش ضد اطلاعاتی و ضد جاسوسی را در دستگاه‌های امنیتی، قضایی و اطلاعاتی ایفا می‌کنند. هماهنگی دستگاه‌های اطلاعاتی کشور که شامل آنها را به علت محرمانه بودن نمی‌توان ذکر کرد، در قالب شورای هماهنگی اطلاعات انجام می‌شود؛ البته حوزه‌های فعالیت دستگاه‌های اطلاعاتی تقسیم‌بندی شده است و هر یک در حوزه خود فعالیت می‌کنند. در قالب تجربه‌های بشری هم در ایالات متحده ۱۶ دستگاه امنیتی و اطلاعاتی فعال هستند که از آن‌اس امنیت ملی آمریکا و سازمان سی‌آی‌آی از مهم‌ترین آنها به شمار می‌آیند و همین روند مانند سایر کشورها در زمینه هماهنگی دستگاه‌های اطلاعاتی طی می‌شود. در اینجا با توجه به ملاحظات امنیتی تنها اشاراتی به نقش نیروهای مسلح در حوزه فعالیت‌های اطلاعاتی و امنیتی می‌شود؛ به راستی، نقش اطلاعات سپاه در جایگاه دستگاه اطلاعاتی مطمئن کشور در ابتدای انقلاب و در مقابل انحرافات که در

نهادهای اطلاعاتی دولتی رخ داده بود، کتمان‌ناپذیر است. در این برهه وزارت اطلاعات با هدف تجمع توان اطلاعاتی شکل گرفت؛ اما در بعد نظامی در جبهه‌ها، یگان‌های اطلاعات و شناسایی سازمان یافته و نقش مهمی در عملیات‌ایفا کردند. پس از دفاع مقدس با مشکلات امنیتی در کشور، از جمله جریان مناقضی و برخی اشتباهات اطلاعاتی در سطح کلان کشور تصمیم گرفته شد که دستگاه‌های امنیتی دیگر در کنار وزارت اطلاعات تقویت شود که در ایسن میان اصلی‌ترین گزینه در نیروهای مسلح، اطلاعات سپاه بود. در مجموع، می‌توان گفت، امروز کشورمان با مدد تصمیم درست مسئولان و عملکرد قوی دستگاه‌های امنیتی کشور یکی از قوی‌ترین و امن‌ترین کشورها در سطح جهان به شمار می‌آید.

مسئول پاسخگو

پیگیری مجدانه

در پیگیری یکی از پیام‌هایی که در ستون روی خط شماره ۷۶۲ منتشر شد، درباره خطاهای پزشکی در دندانپزشکی درمانگاه حضرت ابوالفضل(ع) وابسته به بهداری ستاد فرماندهی کل سپاه، به سراغ تاجیک، مدیر این درمانگاه رقتیم و جویای پاسخ از وی شدیم که این‌طور پاسخ داد: «در درمانگاه از صولی تبعیت می‌کنیم که همواره باید مراجعه‌کنندگان از نوع خدمات، رفتار و وقتی که گذاشته می‌شود ابراز رضایت کنند.

حتماً آن کسی هم که ناراضی است از کوتاهی و عدم رفتار مناسب ما نشست می‌گیرد. روزانه دو هزار مراجعه‌کننده داریم امکان دارد از میان آنها یکی دو نفر هم با مشکل در حوزه درمان دندان مواجه شده باشند. البته مجدانه این موضوع را پیگیری خواهیم کرد تا دیگر شاهد ناراضی‌هایی از این دست نباشیم.

تلاش ما این است که به امید خدا همه راضی از ایسن درمانگاه بیرون بروند».

هوشیاری ملت باعث شکست دشمن شد

حجت‌الاسلام حسن منصوری، رئیس ستاد کنگره شهدای روحانی کشور گفت: نقشه شهادت شهید رجایی، رئیس‌جمهور و شهید باهنر نخست‌وزیر کاردان وی حساب شده و دقیق بود. دشمن با فرض اینکه ارکان اجرایی کشور را درهم شکسته به دنبال کسب قدرت و خارج ساختن آن از دست شاگردان مکتب روح‌الله بود که با هوشیاری ملت بزرگ ایران به نتیجه نرسید.

سردار عراقی، جانشین فرمانده نیروی زمینی سپاه در گفت‌وگو با صبح‌صادق

هیچ نقطه‌ای از کشور مان دست ضدانقلاب نیست

□ **حسن فلاح** / سابقه اقدامات نیروی زمینی سپاه علیه گروه‌های تروریستی ضدانقلاب در شمال‌غرب کشور به نیمه اول سال ۹۰ برمی‌گردد که پاسداران سلحشور نیروی زمینی توانستند ضمن وارد کردن خسارت جدی به معاندین، گروه‌های ضدانقلاب را از مرزهای ایران بیرون کنند و بار دیگر امنیت را به مناطق مرزی بازگردانند. اوج گرفتن مجدد فعالیت‌های

گروه‌های تروریستی در کشورهای هم‌مرز با ایران و ایجاد ناامنی در این کشورها سبب شد در ماه‌های اخیر رزمندگان سلحشور همیشه در صحنه نیروی زمینی سپاه با سلسله عملیات‌هایی در شمال‌غرب کشور روبه‌رو شوند که طی آن اعضای جدیدی، همچون ارش و شورش منبری از فرماندهان اشترار مسلح و وابسته به حزب دموکرات کردستان و دیگر اعضای پژاک و این حزب منحل‌ه و همچنین کاوه جوانمرد از فرماندهان ضدانقلاب در تعقیب و درگیری دستگیر شدند و به هلاکت رسیدند. این تحرکات از سوی جریانات وابسته به استخبار و رژیم‌های مرتجع برای ایجاد ناامنی در سطح کشور ایران برنامه‌ریزی شده بود؛ چراکه گمان می‌کردند ثبات و امنیت ایران نیز با این دست عملیات‌های پیش‌پاافتاده و تحرکات ساده‌انگارانه برخی عناصر خودروخته و ضدانقلاب زیر سؤال می‌رود.

به دلیل سلحشوری و حماسه‌آفرینی با تعبیری رقم‌خوردن برگ زرین دیگری از اقدامات به موقع و مقتدرانه نیروی زمینی سپاه در ارتقای امنیت پایدار شمال‌غرب، غرب و جنوب شرق کشور به سراغ سردار سرتیپ پاسدار عبدالله عراقی، جانشین فرمانده نیروی زمینی سپاه رقتیم و گفت‌وگویی کوتاه با وی داشتیم که مشروح آن پیش‌روی شمامست.

*به تازگی، شاهد برخی تحرکات گروه‌های ضدانقلاب بودیم که نیروی زمینی سپاه در راستای گسترش امنیت پایدار در شمال غرب گام‌های بلندی برداشت و به دستگیری و هلاکت رسیدن اعضای این احزاب منحل‌ه انجامید. درباره آخرین وضعیت امنیتی این مناطق توضیح دهید.

بحمدالله خدا توفیق داد تا نیروی زمینی سپاه که در این هشت سال اخیر در مناطق شمال‌غرب، غرب و جنوب شرق با مدیریت صحیح و به کارگیری نیروهای بومی که نقطه عطفی در گسترش امنیت پایدار به شمار می‌رود، گام‌های بلندی بردارد. قطعاً یکی از پایه‌های تأثیر‌گذار دستیابی به امنیت ملی، اتحاد و انسجام اقوام و مذاهب است؛ از این رو شهید شوشتری این طرح با برکت را ارائه دادند و توانستند این استن را با قومیت‌ها و دیدگاه‌های مختلف سازماندهی کنند، آموزش دهند و در بحث توسعه امنیت پایدار به کار گیرند. ما امروز در مرزهایی که به نیروی زمینی سپاه محول شده، شاهد امنیت مثال‌زدنی هستیم. هر کسی هم که از این مرزها بازدید کرده یا گزارش‌های بازدیدکنندگان را دیده است، به این

*عملیات نیروی زمینی سپاه در شمال‌غرب کشور در سال ۹۰ با تقدیم شهدای گرانقدری به پیروزی رسید. بفرمایید این عملیات تا چه حد در ائساد مرزها و کنترل تردد اشرار و ضدانقلاب مؤثر بوده است؟ همانطور که می‌دانید همواره نیروی زمینی سپاه با درگیری و اقتدار توانست این مرزها را به یک ثباتی برساند. این اشرار در منطقه استقرار

وضعیت مطلوب اذعان دارد. امنیت توسعه زیرساخت‌ها را در منطقه ایجاد می‌کند؛ امنیت احساسی و ادراکی است و نه گفتمایی و تبلیغاتی! یعنی اگر امنیت در سیر خود به نتیجه نرسد، به واسطه تبلیغات، ایجاد نمی‌شود. ببینید! آیا امروز که مردم به این مناطق، مانند کردستان سفر می‌کنند یا مردهی که تا نیمه‌های شب در پارک‌های سیستان و بلوچستان حضور دارند، نشان‌دهنده ثبات و پایداری امنیت نیست؟! امروز مردم برای خرید چیزیه و تفریح به مناطقی می‌روند که روزی هراس داشتند به نزدیکی آنجا برسند و حالا در عین آرامش همراه با خانواده به شهرهای مختلف کردستان می‌روند. این حضور مردم نشان‌دهنده امنیت است.

*تا جایی که می‌دائیم امنیت پایدار تنها با قدرت نظامی به دست

داشتند و حاضر نبودند به هیچ وجه یک سرتگر را هم ترک کنند و بروند؛ ولی وقتی قدرت سپاه، امکانات، تجهیزات و سلحشوری نیروها را دیدند، مجبور به عقب‌نشینی شدند. ما امروز زمینی نداریم که دست ضدانقلاب باشد. شاید در طول تاریخ این همه اقتدار در مرزها بی‌سابقه بوده، زیرا در بعضی از مناطق که پایگاه و پاسگاه راه‌اندازی شده و استقرار پیدا کردیم، اصلاً یک مأمور امنیتی جمهوری اسلامی هم حتی در دوران طاغوت آنجا نرفته بود. بحمدالله امروز این امنیت پایدار نسبی در مناطق شمال‌غرب، غرب و جنوب شرق کشور وجود دارد. خوشبختانه، در شناسایی وضعیت و جمع‌آوری نقاط استقراری، تجهیزات و منابع انسانی دشمن به نقطه مطلوبی رسیدهایم. در مواقعی که اینها مقاومت کردند، توانستیم با سلاح‌های منحنی‌زن‌مان معاندین را به راحتی مورد هدف قرار دهیم. امروز به جایی رسیدهایم که دشمن هر‌جا بخواهد حرکتی را شروع کند، پیش از اینکه به مرحله عمل برسد، با آنها برخورد می‌شود.

*حضور فرماندهان و مسئولان

مسکن فراهم نمی‌شود، اظهار داشت: حسن اعتماد شما پاسداران و صبوری خانواده‌های‌تان سبب شد تا امروز دور هم جمع شویم و خانه‌دار شدن شما تلاشگران عرصه تقویت و توسعه امنیت پایدار را جشن بگیریم. وی تأکید کرد: تأمین منابع، زمین، گرفتن مجوزهای ساخت و مدیریت و نظارت بر فعالیت‌های عمرانی کار بسیار سنگین و دشواری است؛ اما دوستان ما

سردار عراقی، جانشین فرمانده نیروی زمینی سپاه در گفت‌وگو با صبح‌صادق

هیچ نقطه‌ای از کشور مان دست ضدانقلاب نیست

*نامه‌ده و جنبه‌های فرهنگی و اجتماعی هم در آن مؤثر بوده است. نظر جناب‌عالی در این باره چیست؟
به یاری خدا سپاه پاسداران بزرگ‌ترین کار تاریخی را انجام داده و در مناطق امنیتی با اعتماد به برادران اهل‌سنت ایفای نقش کرده و آنها در قالب گروهان‌ها و گردان‌های ویژه نقش آفرینی کرده‌اند؛ زیرا امنیت ملی هر کشور تنها نیروهای مسلح نیستند و یک مؤلفه آن اقتصاد است که سپاه با ایجاد راه، توسعه کشاورزی در ابعاد مختلف و ساخت بیمارستان و کمک به توسعه بهداشت درمان، به ویژه در استان «سیستان و بلوچستان» و استان‌های همجوار با ساختن بیمارستان‌های صحرایی پیشرفته‌ترین عمل‌های جراحی را انجام داده است و امکانات بسیار خوبی برای درمان ایجاد شده که نفس این حرکت احساس آرامش خاصی را در منطقه ایجاد کرده است. شهید «شوشتری» در سیستان با توپ و تانک امنیت ایجاد نکرد؛ بلکه با محبت و احترام امنیت پایدار را رقم زد. او در بلوچستان از نظر فرهنگی در مقام یک پاسدار انقدر نفوذ کرده بود که پنج هزار نوزاد باغنون «بورعلی» در استان نام‌گذاری شده‌است. به عبارتی، بزرگ‌ترین دستاورد سپاه و

به نقل از هم‌رزم شهید حسن نیک‌رفتار

در سال ۱۳۴۳ در شب ولادت امام حسن مجتبی(ع) در شهر مقدس مشهد چشم به جهان گشود. در دوران نوجوانی از همان ابتدا نماز و روزه‌هایش را بجا آورد. فراگرفتن قرآن کریم را در سنّین کودکی آغاز کرد. تحصیلات خود را با موفقیت به پایان رساند. در دوران دبیرستان به همراه درس فعالیت‌های انقلابی را آغاز کرد. در مساجد فعالیت می‌کرد، تا اینکه انقلاب اسلامی پیروز شد. پس از پیروزی انقلاب به درس خود ادامه داد. در کنار درس به فعالیت‌های جدیدی از قبیل همکاری در ایجاد کتابخانه و فعالیت در بسیج مبادرت کرد. در کنکور سراسری شرکت کرد و در رشته عمران قبول شد. ۹ بار به جبهه اعزام شد. با واحد اطلاعات سپاه از سال ۵۹ در شناسایی منافقین و گروهک‌ها نقش بسزایی را ایفا کرد. چون عشق خود را در دانشگاه جبهه یافته بود، با وجود اتمام مدت مأموریت بنا به نیاز در جبهه باقی ماند و چند روز بعد در جبهه شلمچه هنگامی که برای کسب اطلاعات از دشمن در داخل نیروهای شکست‌خورده عراقی نفوذ کرده بود پس از کسب اطلاعات، هنگام بازگشت در رودخانه اروند مورد اصابت گلوله دشمن بعثی قرار گرفت و در تاریخ ۲ آذر ۱۳۶۵ به شهادت رسید.

امنیت پایدار در کشور برای فرماندهان و مسئولان ما یک امر حیاتی است، به همان میزان پشتیبانی و حمایت از نیروها هم اهمیت دارد و همواره می‌کوشند تا شما عزیزان با کمترین دغدغه در راه امنیت قدم بردارید.

معاون هماهنگ‌کننده نیروی زمینی سپاه نعمت ولایت را در به ثمر رسیدن بسیاری از این تلاش‌ها و کارهای بزرگ، همچون ساخت مسکن، بسیاری با برکت دانست و افزود: اگر حضرت آقا اجازه نمی‌دادند، شاید توان کشور و سپاه برای خانه‌دار شدن پاسداران ما به میدان نمی‌آمد؛ حتی قیمت تمام شده واحدها هم افزایش پیدا می‌کرد. خدا را شاکریم که زیر سایه ولایت هستیم؛ ولایتی که حتی برای حل مشکل سربازانی که در راستای ایجاد امنیت پایدار، اقتدار و صلابت ایران اسلامی قدم برمی‌دارند، دغدغه دارند. با افتخار می‌گوییم ما سهمی در رفع این نیاز واجب و ضرورت مهم دانشجویی در پایان این مراسم بس حضور جمعی از مسئولان و فرماندهان، از تلاش‌های عوامل تعاونی و دست‌اندرکاران پروژه آسمان (BV) و (BA) تقدیر و تجلیل به عمل آمد.

در بهداری، قرارگاه مسکن نیروی زمینی و شرکت عمرانی ظفر کار این سختی‌ها را به جان خریدند تا مشکل مسکن سربازان جان بر کف نظام مرتفع شود.

سردار فرتون با بیان اینکه فرماندهان

و مسئولان سپاه در صحنه‌های عملیاتی و پشتیبانی از نیروها با تمام وجود در میدان هستند، خاطر نشان کرد: همان‌طور که گسترش

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

زدند زیر خنده.

بسیار شوخ‌طبع بود. بیشتر مواقع در مسجد همدیگر رو می‌دیدیم. به دلیل شوخ طبعی‌اش خیلی از بچه‌ها جذبش شده بودند. یک روز، نامه‌ای از جبهه برای بچه‌های مسجد فرستاد. همه منتظر بودیم که ببینیم توی این نامه چه نوشته.

نامه را باز کردیم و دیدیم نوشته بسم‌الله الرحمن الرحیم و در خط بعد نوشته بود: هه هه هه هه... و امضا هم کرده بود. همه

صداق

دوشنبه ۸ شهریور ۱۳۹۵
۲۶ ذیحده۱۴۳۷
سال هفدهم شماره ۷۶۴
صفحه ۱۲

www.sobhesadeghweekly.ir

Mon.29 Aug 2016

هفته‌نامه سیاسی، فرهنگی و اجتماعی صبح صادق زیر نظر شورای نویسندگان معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

تلفن:۰۶-۳۳۲۲۲۱۹۵ (۰۲۱)
نمابر:۰۲۱)۳۳۲۲۱۹۹۷ (۰۲۱)
صندوق پستی:۱۷۳۸۵/۱۸۵
ssweekly.ir: آدرس اختصاصی
sobhesadegh@iran.ir:ایران‌نامه
سامانه پیامک کوتاه:۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

کال تلگرام SobheSadeghWeekly

حرف تو حرف

کاملاً «نوبر» بود

- * ظریف: آماده‌ایم از وزارت خزانه‌داری آمریکا نامه اطمینان‌بخش تهیه کنیم.
- * **باز به عده‌ای دور بگردن و بگن برجام نتیجه نداشت.**
- * مسئول تیم مذاکرات برجام: من در مقامی نیستم که تأیید کنم کسی از تیم مذاکره‌کننده دستگیر شده است یا نه.
- * **آقای دکتر، می‌خوای از سخنگوی وزارت بهداشت پیرسیم؟**
- * وزیر ارشاد: به هیچ وجه در موضوع کنسرت‌ها قصد عقب‌نشینی از مواضع خود را نداریم.
- * **آفرین جناب وزیر! هیچ‌کس نباید از نان شب مردم کوتاه بیاد.**
- * رئیس‌جمهور: بازدید آمانو از پارچین یک بازدید تاریخی بود.
- * **کاملاً صحیح می‌فرمایین، نه تنها تاریخی بلکه کاملاً «نوبر» هم بود.**
- * رئیس اتحادیه لوازم خانگی: مبارزه جدی با عرضه کالای قاچاق در اصناف از اول مهر ماه آغاز می‌شود.
- * **از اول مهرماه ۱۳۹۵ یا ۱۴۰۵؟**
- * رئیس دفتر رئیس‌جمهور: با دارندگان حقوق غیرعادلانه برخورد کردیم.
- * **جناب نیاوندیان لطفاً با سخنگوی دولت هماهنگ باشید، با ذخایر نظام که کسی بر خورد نمی‌کنه.**
- * رئیس مجلس: متوجه نشدیدم تحقیق و تفحص مجلس قبل از بنیاد شهید چه شد؟
- * **علی آقا شما ناراحت نباش، این موضوع اصلاً چه ارتباطی به شما داره!**
- * زنگنه: برخی می‌خواهند ماع جذب سرمایه‌گذاری نفتی شوند.
- * **حق با شماست؛ بعضی‌ها اصلاً گرسنت و غیره و ذلک رو نمی‌دونن.**
- * وزیر اقتصاد: جنگ اقتصادی را با موفقیت پشت سر گذاشتیم.
- * **پس خدا را شکر که الان دوران صلحه، اگر جنگ بود چی می‌شدا!**
- * معاون پارلمانی رئیس‌جمهور: زیر پای جهادگران اقتصادی باید فرش قرمز پهن کرد.
- * **جناب معاون، منظور تون جهادگران داخلی که نیست...**
- * پورمحمدی: توهین و اهانت به دولت پیگرد قضایی دارد.
- * **آقای وزیر! توهین دولتی‌ها به دیگران چی؟!**
- * فرماندار بن از توابع چهارمحال و بختیاری: قبل از این دولت مردم نمی‌دانستند آسفالت چیست!
- * **سیاس دولت تدبیر و امید را که ما مردم را با آسفالت آشنا کرد!**
- میرزایی سواد

کشکیات

اندر حکایات حقوق‌های نجومی

اینها ذخائر ندر...

«آنان که خاک را به نظر کیمیا کنند» کی چاره‌ای به درد دل بیینوا کنند آنان که فیش‌های نجومی گرفته‌اند «آیا شود که گوشه چشمی به ما کنند» اول زیاد بوده و کم‌کم به آب رفت آمارشان که حیف نشد برلا کنند مستند از حقوق پر از چند و چون‌شان پاریز چون شود، بروند و صفا کنند ور شد حساب‌شان ز حقوق و اضافه‌اش بنگر چه خالصانه، خدمت به ما کنند جمعی برای وام گرفتار ضامن‌اند آنها شکار رفته و ضامن رها کنند رندی فغان کشید که اینها «ذخائرند» پس دیگران ز چه رو جان فدا کنند؟! گفتیم و گفت شاعر بی‌پول و بی‌نصیب آنقدر خورده‌اند که چون و چرا کنند **علی عرفانی (شاعرباشی)**

کتیبه سبز

حکایت کرده باشی...

گاهی اگر با ماه صحبت کرده باشی از ما اگر پیشش شکایت کرده باشی گاهی اگر در چاه مانند پدر آه اندوه مادر را حکایت کرده باشی گاهی اگر زیر درختان مدینه بعد از زیارت استراحت کرده باشی گاهی اگر بعد از وضو مکتی کنی تا آیینهای را غرق حیرت کرده باشی در سال‌های سال دوری و صبوری چشم انتظاری را شفاعت کرده باشی حتی اگر بی‌آنکه مشتاقان بدانند گاهی نمازی را امامت کرده باشی یا در لباس ناشناسی در شب قدر از خود حدیثی را روایت کرده باشی یا در میان کوچه‌های تنگ و خسته نان و پنیر و عشق قسمت کرده باشی پس بوده‌ای و هستی و می‌آیی از راه تا حق دل‌ها را رعایت کرده باشی پس مردمک‌های نگاه ما عقیم‌اند تو حاضری بی‌آنکه غیبت کرده باشی!

نغمه مستشار نظامی

صبحانه

«هن» خسته است...

باید خودم را ببرم خانه
باید ببرم صورتش را بشویم
ببرم دراز بکنشد
دلداری‌اش بدهم، که فکر نکند
بگویم که می‌گذرد، که غصه نخورد
باید خودم را ببرم بخوابد
«هن» خسته است...

علیرضا روشن

صادقانه

سه چیز حق است...

امام صادق (ع) فرمود: «به خدا قسم سه چیز حق است؛ هیچ ثروتی بر اثر پرداخت صدقه و زکات کم نشد، در حق هیچ‌کس ستمی نشد که بتواند تلافی کند؛ اما خویشتن‌داری کرد، مگر اینکه خداوند به جای آن به او عزت بخشید و هیچ بنده‌ای در خواششی را به روی خود نگشود، مگر اینکه دری از فقر به رویش باز شد.»

بحارالانوار/ ج ۷۵، ص ۲۰۹، ح ۷۹

گفت‌وگوی صبح صادق با حسین مرصادی، به بهانه برگزاری نمایشگاه «به نام زیتون»

عکس‌هایی برای ثبت تاریخ دلآوری و مظلومیت

معدود نمایشگاه‌های عکس برگزار شده در این زمینه است؟
حضور عکاسان و تیم‌های رسانه‌ای در این مناطق با دشواری بسیاری همراه است. همان‌طور که می‌دانید، عکاسی جنگ به معنای زیر آتش کار کردن است و هر لحظه امکان شهادت وجود دارد. ضمن اینکه بردن دوربین در این سایر شهرستان‌ها و مراکز استان‌ها نیز بسه نمایش درآیند، به همین مناسبت با خالق عکس‌های نبرد آزادی‌بخش نبل و الزهراء گفت‌وگو کرده‌ایم.

* بسا توجه به ایسن خطر و

دشواری، چه چیزی سبب شد تا کار عکاسی در این جنگ را انجام دهید؟

ثبت تاریخ امری ضروری است. عکاسی هم نوعی مستندسازی و ثبت

تلخند

طرح: عباس گودرزی

یادداشت

آدینه تلخ هنر هفتم

آمدم، دیدم و رفتم...

□ **مجتبی برزگر**/ هنرمندان پیروزشدگان به خاموشی و فراموشی ابدی هستند؛ زیرا خاموشی و فراموشی دو دشمن واقعی انسان‌ها به شمار می‌روند. هنرمندان را پهلوئاسان آوردگاه این دو حقیقت می‌خوانند. هنرمند به معجزه کیمیاوسی هنرش پیروز و امیدبخش نسل‌های بشری هم‌عصر خود خواهد بود. هر چند که «داودخان» هنر هفتم در یکی از آدینه‌های تابستان ۹۵ جلوی دوربین آخرین صحنه زندگی ایستاد و بسیاری هم به ظاهر فریاد می‌زنند که استاد رفته‌! اما واقعیت هنر، حضور و یاد او دشمن هر خاموشی و فراموشی است. به خاطر دارم برای تهیه گزارشی از فعالیت‌های انجمن بازیگران سینما به یاد هنر هفتم ایران رفتم تا با مسئول این انجمن، یعنی استاد رشیدی گفت‌وگویی انجام دهم. در بخشی از صحبت‌ها، وقتی آقای رشیدی به موضوع مرگ رسید، چنین تعبیری را به کار برد: «بازیگران بزرگ هنرندی‌شان محدودیت ندارد. معلوم نیست دایره آثار هنری‌شان به کجا می‌رسد؟» استاد درباره مرگ آموزه‌های بسیاری داشت؛ برای نسل‌ها همچون آثار ارزشمندش؛ شیلات، کمال‌الملک، گل‌های داوودی، گل پامچال، آوای فاخته، تنهاترین سردار، ولایت عشق، مختارنامه، کلاه پهلوی یا در صحنه تئاتر «پیروزی شیکاگو» که گنجینه‌هایی تکرار ناشدنی هستند. وی در یادداشت خود آورده است: «از مرگ برای خودم نمی‌ترسم. مرگ واقعیتی است که آدم باید آن را قبول کند.وقتی به مرگ فکر می‌کنم، بغض‌امانم را می‌گیرد. دوست دارم سر پا بمیرم مثل پدرم... من که روی سنگن قبرم نمی‌نویسم، ولی اگر قرار باشد خودم نوشته‌اش را انتخاب کنم شبیه به جمله سزار خواهد بود؛ او گفته «آمدم، دیدم و پیروز شدم». من هم روی سنگ قبرم می‌نویسم: «آمدم، دیدم و رفتم.»

داود رشیدی را شاید بیش از هر چیز، اعتبار و آبروی هنر هفتم بدانند؛ چون امثال او بودند که سینمای ایران را از درج‌زدن و تحقیرهای از جنس آنگوشتی‌ن‌امیدن سناریوها، تهیه و کارگردانی‌ها روند رو به رشد، تعالی و مدرنیت هدایت کردند. اصلاً «آقای بازیگر» را برچمدار، احيای تئاتر مدرن و آوانسگارد در ایران می‌نامند. استاد رشیدیی وقتی حرکت یک تهیه‌سینما را دید، از تئاتر رهسپار پرده تفره‌ای و سپس جعبه جادویی شد تا مخاطبان بار دیگر مجذوب این هنر متعالی شوند. خیلی زود این اتفاق افتاد و مردم، جمعه‌ها شاهد نقش مفتش شش‌انگشتی او در «هزارستان» بودند و در نقش مؤثر شیلات معنای مبارزه با ظلم طاغوت را به نظاره نشستند. استعداد شگرف او در ادای ادبیات تاریخی و فن بیان شمرده‌شمرده‌اش سبب شد تا پای ثابت بازی در سریال‌های چند ساله تلویزیون لقب بگیرد. «معصومیت از دست رفته»، «ولایت عشق»، «تنهاترین سردار»، «مام علی(ع)»، «مختارنامه» و «کلاه پهلوی» آثار ماندگاری هستند که مرد جنتلمن هنر هفتم در آن نقش‌آفرینی کرده است.

حسن ختام

جایی برای مهدی زمان...

می‌گویند ره‌خواستهای مابه‌ازایی دارد خوب که تأمل می‌کنم پر بیراه هم نگفته‌اند در واقع، تا بوده چنین بوده... چله‌نشین دیدار ولی زمانیم؟ ظهورش را به تمنّا نشسته‌ایم؟ ملال روزگار را به امید دیدن قامت رعنایش تاب می‌آوریم؟ به حضور سبزش دل بسته‌ایم؟ دستاتش را چه؟ دستاتش را کم داریم، مگر نه؟! راستش را بخواهی وقتی مسخر علقه‌ها شوی دیگر جایی برای مهدی زمانت نمی‌ماند

آخر، علقه‌ها زنجیرند به پای قلب‌ها علقه‌ها خود خود موانعند درست از وقتی پای علقه‌ها به قلب‌مان باز شد، کارها سخت‌تر شدند و همان جا بود که پای‌مان سُر خورد و لغزیدیم باید رهای‌شان کنیم...؛ علقه‌ها را می‌گویم

گاهی باید از دست بدهیم تا به دست آریم... دیگر فرصتی برای جولان غفلت‌ها نیست قول و فعل‌مان که مهدی‌گونه شود همه‌چیز مهیا می‌شود باید به دل بخوانیم آقا جان بیابا، بیابا که می‌خواهیم خاک پایت را توتیای چشمان خسته‌مان سازیم

به سوریه می‌روند، مجبورند خودشان هزینه بپردازند. برای نمونه، یکی از دوستان عکاسی که چندی پیش به سوریه رفته بود، مجبور شد ماشین و لنز خودش را بفروشد تا بتواند هزینه لازم را تأمین کند. به خود من هم که درگیر برگزاری این نمایشگاه بودم، حقیقتاً هیچ کس کمک نکرد، حتی انجمن عکاسان انقلاب و دفاع مقدس هم من را حمایت نکرد. در نهایت به حوزه هنری رسیدیم که آنجا هم مشکلات خاص خود را داشت.

* یکی از اتفاقات قابل توجه حضور خانواده و فرزند شهید حامد کوچک‌زاده در افتتاحیه این نمایشگاه بود. دلیل حضور و تقدیر از آنها چه بود؟

حامد کوچک‌زاده اولین کسی بود که در عملیات آزادسازی نبل و الزهراء به شهادت رسید. حامد مسئولیت هماهنگی اعزام من به سوریه را برعهده داشت و تلاش بسیاری کرد تا مرا به آنجا ببرد؛ اما متأسفانه خیلی زود او را از دست دادیم؛ البته شهادت حق او بود و توانست به این افتخار برسد.

* در پایان اگر نکته ناگفته‌ای باقی مانده، بفرمایید.

فقط همین را می‌گویم که واقعاً این اسایش و امنیتی را که الان داریم مدیون شهادی مدافع حرم هستیم که مظلومانه شهید می‌شوند. تنها می‌توانیم از آنها یادی کنیم و به دل داغدار خانواده‌های آنها تسلی دهیم.

باید یک متولی خاصی این موضوع را برعهده بگیرد. به نظر من سپاه می‌تواند خودش در ایسن زمینه کار کند. از این نظر که عکاسانی که به سوریه می‌روند، سازماندهی شوند و مشخص شود که کجا بروند، چه کسی آنها را ببرد و چطور عمل کنند؛ یعنی یک قرارگاه رسانه‌ای تشکیل شود. ما یک تجربه جنگ و بزرگ هشت ساله عکاسی خوب را در دوران دفاع مقدس داریم. اگر بتوانیم این تجربه را برای سوریه هم استفاده کنیم، اتفاقات بسیار خوبی رخ خواهد داد. متأسفانه، درباره این‌گونه مسائل که با مسئولان

* پیشنهاد شما برای حل این مشکل چیست؟

متأسفانه، واقعیت این است که عکاس‌ها در این زمینه نه‌حمایت معنوی می‌شوند و نه مادی. یکی از مشکلات بزرگی که عکاس‌ها دارند، این است که نمی‌دانند چگونه باید خود را به آن مناطق برسانند. بیشتر عکاس‌هایی که

شهادی مدافع حرم روی جلد دفتر مشق بچه‌ها

شخصیت انیمیشن شاهزاده روم، جناب‌خان ... در نمایشگاه عرضه شده است. طی سال‌های اخیر و با هشدارهای کارشناسان فرهنگی درباره تأثیر مخرب استفاده از نوشت‌افزارهای منقش به تصاویر غربی، برخی از مراکز فرهنگی نوشت‌افزارهایی با هویت بومی و اسلامی تولید کرده‌اند.

نمایشگاه «ایران نوشت» که از دوم شهریور ماه در مرکز آفرینش‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان واقع در بلوار کشاورز، خیابان حجاب برگزار شده، تازه‌ترین محصولات در این حوزه را به نمایش درآورده است. این نمایشگاه تا ۱۲ شهریور ادامه خواهد داشت و محصولات آن با ۲۰ درصد تخفیف ارائه می‌شوند.

شبکه چم باز هم کار دست سینمای ایران داد!

در حالی که برخی از رسانه‌ها و همچنین رئیس سازمان سینمایی مدعی ممنوع‌الفعالیّت شدن برخی از فیلمسازان به دلیل بخش آگهی تبلیغاتی آثار آنها در شبکه‌های ماهواره‌ای شده بودند، دادستان تهران با تکذیب این موضوع، اعلام کرد: «فقط برخی از بخش‌کننده‌های فیلم ممنوع‌الفعالیّت شده‌اند.»

جعفری دولت‌آبادی گفت: «حسب دستور قضایی بازپرس پرونده، مکاتبه اعلامی با ریاست سازمان امور سینمایی کشور صرفاً ناظر به شرکت‌های پخش‌کننده فیلم‌های سینمایی بوده و هیچ‌گونه ارتباطی با ممنع‌فعالیت هنرمندان و تهیه‌کنندگان فیلم‌های سینمایی ندارد.»

گوشه‌ای از

تلاش‌های جبهه فرهنگی انقلاب در حوزه نوشت‌افزار ایرانی – اسلامی در نمایشگاه «ایران نوشت» رونمایی شد.

امسال بیش از ۱۰۰ محصول جدید از شخصیت‌هایی،مانند شهید همدانی و سایر شهادی مدافع حرم، تصویر فیلم «ایستاده در غبار»،

کتاب «تن تن و سندباد» به سینما می‌آید

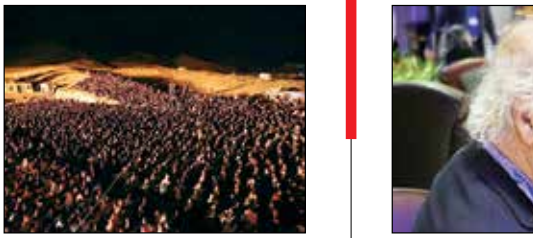

انقلاب اسلامی بر این کتاب، تقاضاهایی برای ساخت انیمیشن درباره آن از سوی برخی از هنرمندان این عرصه مطرح شد که موافق نبودم. اما قرار است به زودی یک گروه انیمیشن زیر نظر بنده، ساخت یک انیمیشن سینمایی از روی این کتاب را آغاز کنند.»

رمان «تن تن و سندباد» پس از انتشار یادداشت رهبر فرزانه انقلاب، با استقبال گسترده مردم روبه‌رو شد، به گونه‌ای که این کتاب ظرف مدت یک هفته به چاپ هشتم رسید.

گفتنی است، رمان «تن تن و سندباد» به روایت نبرد شخصیت‌های افسانه‌ای غرب همچون تن تن، سوپرمن، تارزان ... با شخصیت‌های افسانه‌ای مشرق‌زمین همچون سندباد، علی‌بابا، علاءالدین و... می‌پردازد.

ادای احترام فیلمساز شیلیایی به امام خمینی (ره)

نمایش «فصل شیدایی» که چندی پیش برای آخرین بار در شهر قزوین اجرا شد، با حضور ۲۵ هزار مخاطب توانست رکورد قبلی حضور مردمی برای بازدید از این نمایش را بشکند.

پیش از این بیشترین میزان حضور مردمی در نمایش فصل شیدایی مربوط به اجرای شهر یزد در سال ۹۴ بود که ۱۴ هزار نفر از مردم یزد از این نمایش دیدن کرده بودند.

نمایش فصل شیدایی به کارگردانی سعید اسماعیلی و روایت رسالت بوذری در مدت ۱۲ شب برگزاری در قزوین، در مجموع پذیرای بیش از ۲۰۰ هزار تماشاگر بود که این تعداد، یک رکورد جدید در هنرهای نمایشی کشور به شمار می‌آید.

^[1] نمایش «فصل شیدایی» که چندی پیش برای آخرین بار در شهر قزوین اجرا شد، با حضور ۲۵ هزار مخاطب توانست رکورد قبلی حضور مردمی برای بازدید از این نمایش را بشکند

^[2] نمایش «فصل شیدایی» که چندی پیش برای آخرین بار در شهر قزوین اجرا شد، با حضور ۲۵ هزار مخاطب توانست رکورد قبلی حضور مردمی برای بازدید از این نمایش را بشکند